

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

*Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe e Teknologjisë
Ministarstva Obrazovanja Nauke i Tehnologije
Ministry of Education Science and Technology*

OKUL ÖNCESİ SINIFLAR VE İLKOKULLAR İÇİN HAZIRLANMIŞ PROGRAMLAR

BİLİM EĞİTİM VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Yazı Sorumluları:

Nehat Mustafa

Drita Kadriu

Ramush Lekaj

Dil Sorumlusu:

Sulejman Dermaku

Sıralama:

Granit Salihu –KGT

Anasayfa:

Granit Salihu – KGT

Republika e Kosoves
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

Ministria e Arsimit, e Shkences dhe Teknologjise- Ministarstva za Obrazovanje Nauku i
Tehnologiju-Ministry of Education Science &Technology

Kabineti i Ministrit IKabinet Ministra / Cabinet of the Minister

Nr.2_<?)110\ &

Date: 1'2 - 10-'t. 1'L

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (MASHT-EBTB)maddenin4,21,22 fıkralarına dayanarak, 031L-189 no.lu yasanın Kosova Cumhuriyeti Devlet Dairesi hükümet yönetimine (Resmi Gazetede,no.81,21 ekim 2010) vede kanunun 8 maddesine dayanarak, 1.4 paragrafın ve 0212011no”lu maddenin 6cı eklenmiş olan fıkrasına göre sorumluluk alanlarının Başbakanlık ve Bakanlıklar Dairelerine (22.03.2011) ve Kosova Cumruriyeti Üniversite Öncesi Eğitim Müfredat Çerçevesi içinde onaylanmış kararın 2621018 no”lu yasanın, 29.08.2011 tarihli kararına gore:

KARAR

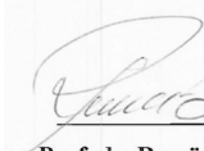
1. Alınan Karar: Kosova eğitimi, Ana okul öncesi ve ilkokul eğitim temel Müfredatı,
2. Belge: Kosova eğitimi, Ana okul öncesi ve ilkolul eğitim temel Müfredatı, Kosova Üniversite öncesi eğitim için hazırlanmış ve onaylanmıştır
3. Alınan karar onaylanıp imazlandıktan sonar yürürlüğe girecektir.

Gerekçe

Belge: Temel müfredat Kosovanın, anaokul önesi ve ilkokul eğitim sisteminin devamlı değişikliğini amaçlayıp, Kosova Cumhuriyeti üniversite öncesi eğitimin ilerici olup, sağlam temellerle eğitim düzeyini arttırarak, bütünderşitlik sağlayıp, öğrencilere kolay bir eğitim müfredatı geliştirmektedir. Bu belge plan ve proğramlara, okul metinlerine ve pedagoji yöneticilerine, üniversite öncesi eğitimin ileri düzeyde olması ve iyi bir temel taslak olup diğer aralıklı belgelerin onaylanmasında maddenin fıkrasına kolaylık sağlama amaçlı eklenmiştir.

Kararın teslimi:

1. Bakanlık kabinine;
2. Genel Sekreterlik ofisine
3. ÜÖE Gelişme bölümüne;
4. Arşive

Prof. dr. Ramë Buja, ministër

Bakan Konuşması

Öğrenciler, öğretmenler, veliler , eğitim temsilcileri ve siz Kosova Cumhuriyeti vatandaşları, bir yıl önce herhangi bir sebepten dolayı eğitimle bağlantıları olanların ellerinde, Kosova Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı onayladıktan sonra, üniversite öncesi eğitim müfredatını onaylanmıştır. Oysa şimdi bu belgeye dayanılarak – Kosova Cumhuriyeti Eğitim Müfredatı yeni vizyona teşvik edilip daha iyi ayrıntılanmış ve somutlandırılmıştır.Bu belge, eğitim görevlilerine, öğrencilere, velilere, okul müdürlerine ve bütün topluluklara hizmet için adanmış. Eğitim müfredatının önemi, yapı, amaç ve üniversite öncesi eğitim, ilkelerini belirleyen temel ağırlıklı bir belgedir, bu belge öğretmenlerin, öğrencilerin, metodolojinin, değerlendirmenin vs. yollarını düzenler ve belirler. Bu belgenin içeriğini uygulamak Kosova Cumhuriyeti içerisindeki bütün kamu eğitim-öğrenim kurumlarının ve özellerin uyması yükümlülüğündedir.Eğitim müfredatı anaokul, ilkokul, orta okul ve orta yüksek okul yapısını içermektedir. İçerikler içinde sınıflandırılmış özellikte üniversite öncesi eğitimin bütün bölümleri, öğrenci güçleri, müfredatın aşamaları, öğrenci sonuçları, müfredatın alanları, eğitim planları, seçilmiş dersler, eğitim sürecinin talimatları (metodolojisi),öğrencilerin değerlendirmeleri ve uygulamayla ilgili diğer yönler. Bu belgelerin, bütün toplulukların üniversite öncesi resmi eğitim seviyelerinin ihtiyaçlarını karşıladığına inanıyorum.Bu şekilde öğrencilerde yeni bilgi kabiliyeti gelişir, beceriler, değerler, düşünce olanağı ve kendi devletinin milliyetçilik etnik kimlik kültürünü bulmasını sağlar, diğer genel kültür ve toplumsal değerleri destekleyerek, kendine, başkalarına ve çevresine ait sorumlulukları geliştir, girişimcilik ve yaşam boyu öğrenme için bir süreç olarak teknoloji kullanımının farklı sosyal bağlamlarında çalışmasına olanak sağlar.Profesyonel taahhüt çekirdek Müfredat uygulanabilirlik, tutarlılık ve örgün eğitim üniveriste öncesi tüm düzeylerinde tutarlılık tarafından desteklenmektedir. Bu amaç kapsayıcılık, yetkinlik geliştirme, eğitim ve okul düzeyinde, sorumluluk, hesap, entegre ve tutarlı, özerklik ve esneklik öğrenme ilkesine dayanarak elde edilir. Bu ilkeler zorunlu eğitimin kalitesini artıracaktır. Tüm çekirdek müfredat belgeler altı büyük önemli bir sistem etrafında yapılandırılmış ve yedi müfredat alanları üzerine inşa edilmiştir .Kosova'da resmi üniversite eğitim seviyeleri UNESCO tarafından geliştirilen eğitimin uluslararası sınıflandırması (ISCED'e) uygun olduğunu, size tüm bu özel belgeyle sunmak istiyoruz.Bu nedenle, çekirdek müfredatın uzun vadede önemli bir isı surdureceğini umut ediyor ve alt orta öğrenim, okul öncesi ve ilkokul sınıfları arasında değişen bir örgün üniversite eğitiminin tüm kademelerinde, orta öğrenimde de uygulanabiliyor olması gerekmektedir (lise ve meslek okulları dahil).Yani bakanlık başarılı öğretmenlerin yetiştirilmesi öğrencilerin yeterliklerinin geliştirilmesi, bu belgeyle ilerlemeyi sağlamak amaçlı bir devlet projesi yerine getirmek ve ebeveynlerin çocuklarını ileri güçlerini tam parça olarak bilmek için hazırlanmıştır. Temel Müfredat, okullar, ders kitapları ve diğer kaynakların yanı sıra, yetkinliklere dayalı öğretme ve öğrenmeyi kolaylaştıran birçok diğer belgelere dayalı plan ve programların geliştirilmesini sağlar. Bu önemli adımla ve yansıtıcı reform ile Kosova Cumhuriyeti eğitim sistemi tamamlanarak, olduğu gibi uluslararası tanınma ile Avrupa eğitim projemizi sonuçlandırmak için kararlılığını göstermiştir.

İçtenlikle,

Prof.Dr.Ramë Buja, Bakan

Kısaltmalar

TM	Temel Müfredat
DDS	DerecelerinDers Sonuçları
MA	Müfredat Alanı
MS	Müfredat Seviyesi
KM	Kosova Müfredatı
KÇM	Kosova Çerçevesi Müfredatı
AÖÇ	Alanların öğrenme çıktıları
EBTB	Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı
B	Beceriler
D	Dersler
DÖS	Ders Öğrenme Sonuçları
PP	Plan Proğram
K	Konular
KÖS	Konu Öğrenme Sonuçları
ÇG	Çalışma Grubu

İçerik

Karar	3
Bakan Konuşması	4
Kısaltmalar	5
I. GİRİŞ	
Temel Müfredatın Önemi.....	10
Üniversite Öncesi Eğitim Yapısı.....	10
Üniversite Öncesi Eğitim İlkeleri.....	12
Temel Müfredatın İlkeleri.....	13
I. ANAOKUL VE İLKOKUL SINIRFLARI İÇİN TEMEL MÜFREDAT	
Temel Müfredat Nedir?	16
1. Anaokul ve İlkokul Sınıfları İçin Temel Müfredatın İlkeleri	16
3. OkulÖncesi Sınıfın özellikleri (klasat I - V).....	17
4. Öğrenme Yetkileri.....	17
5. Müfredat Aşamaları	18
II. ANAOKUL VE İLKOKUL SINIFLARI İÇİN MÜFREDAT ALANLARI	
Müfredat Alanları.....	32
Müfredat Alanlarına KapsamındaÖğrenme Çıktıları	32
Müfredat Alanlarının Yapısı.....	32
Müfredat Alanı - Diller ve İletişim.....	33
Müfredat Alanı – Sanatlar.....	40
Müfredat Alanı – Matematik.....	48
Müfredat Alanı – Fen Bilgileri.....	55
Müfredat Alanı – Toplum ve Çevre.....	63
Müfredat Alanı – Sağlık ve Sosyal Yardım	70
Müfredat Alanı – Hayat ve İş.....	77
III.PLAN VE PROGRAMLAR	
1.Kısıtlama.....	88
2.Genel Ders Planı (genel ders fonu) üniversite öncesi eğitim.....	88
3. Anaokul ve İlkokul Sınıfları İçin Ders Planı.....	89
4. Eğitim Tasarımı İçin Kriterler	91
5. Eğitim Planı Uygulanması	91
6. Okulun Özerliği.....	92

IV. İLK SEVİYE İÇİN SEÇİM MÜFREDATI

1. Kavram.....	95
2. Amaç	96
3. İçerik ve Uygulama	96
4. Müfredat Seçim Yapısı.....	96
5. Seçim İçin Müfredat Tasarım Prosedürü.....	96
6. İsteğe Bağlı Konu Seçmek İçin Prosedür	96
7. Uygulama.....	96

V. GENEL METODOLOJİ – TALİMATLAR

1. Giriş.....	100
2. Kısıtlama	100
3. Alan ölçek müfredat/öğretim sonuçları için-Bağlama öğrenme çıktıları	100
4. Öğretme ve öğrenci merkezli öğrenme ve katılım.	101
5. Entegre bir yaklaşıma dayalı öğretim ve öğrenme	102
6. Öğretim ve yetkinlik bazlı öğrenme.....	102
7. Farklılaştırılmış öğretim ve öğrenme.....	103
8. Kesişen Konular	104
9. Ekstra Sorular.....	104

VI. DEĞERLENDİRME VE GENEL TALİMATLAR

1. Giriş.....	108
2. Değerlendirme Amaşları.	108
3. Değerlendirmenin Temel İlkeleri.....	108
4. İç Değerlendirme.....	108
5. Dış Değerlendirme.	111

BİYOĞRAFI.....	126
----------------	-----

Temel Müfredatın Hazırlanmasında Yer Alanlar:	128
---	-----

I.

GİRİŞ

Temel Müfredatın Önemi

Üniversite Öncesi Eğitim Yapısı

Üniversite Öncesi Eğitimin Amaçları

Üniversite Öncesi Eğitimin İlkeleri

Temel Müfredatın Ortak Belge Konuları

Temel Müfredatın Yapısı

TEMEL MÜFREDATIN ÖNEMİ

Temel Müfredat Ağustos 2011 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kabul edilen, Kosova okullarına uygulanabilir, Kosova Müfredat Çerçevesi, içince yapılan bir belgedir. Bu belge ile hayatın farklı alanlarında yetkinlikleri belirlenen sonuçlar, öğrencilerin belirli zaman aralıklarında ve yaklaşımlarda, yöntemler, uygulama, izlemleri tutulmalıdır. Beceri, tutum ve değerler yoluyla, gerçek ve usul bilgisi ile ifade ve değerlendirme oluşur. Ayrıca, bu belge Müfredat ve öğrenciler arasında becerilerinin gelişiminde ilerleme olanağı sağlayarak aralarındaki bağlantıların, alanında zamanın tahsisini belirler.

Temel Müfredatın Desteklediği Belgeler:

- öğrencilere • - onların yavaş yavaş gelişim, yaşam boyu eğitim için becerilerin geliştirilmesi ve
- hayatın zorlukları karşısında hazırlanırken sosyal kolaylık entegrasyonu sağlamak;
- öğretmenler - planlama ve öğrenciler ile başarılı çalışmalarının uygulanmasında - öğretim etkinlikleri sorulara cevap, sınıfta ve sınıf dışında: Neden ve ne amaçla öğrencilerin öğrenmesi gerektiğini; Ne, Ne zaman, Nasıl ve Nasıl öğretmek için, ve ne zaman ve nasıl öğrenci başarısını değerlendirmek için - uygulama ve öğrenme faaliyetlerinin etkinliği ve
- ebeveyn- etkinlikleri bilgi, tutum, duygu ve müfredat alanlarında ve kademe öğrenme çıktıları doğrultusunda farklı yaşam durumlarında tezahür tutum adayalı zamanında çocuklarını düzeltmek ve başarı peşinde koşmak için.

Üniversite Öncesi Eğitimin İlkeleri

Kosovada örgün üniversite düzeyleri eğitim sistemi UNESCO tarafından geliştirilen eğitimin uluslararası sınıflandırmasına (ISCED), uyması için bir parçadır. Okul öncesi sınıfa girdiği zaman zarfında ISCED 1 Temel Müfredat yapısı, bileşiminde farklılıklar vardır. Müfredat oranları, her bir ölçek etiket ve Müfredat bölümleri için aşağıdaki tabloya bakılması gerekir (adlarının her birine göre özel amaçları ve işlevleri olan - örgün üniversite eğitimin tüm düzeyleri etiketi, resmi bölümlere ayrılır Bu belgenin 2 bölümünde).

Temel müfredat örgün üniversite eğitimi her düzeyde (tasarlanmış) gibi:

- Erken çocukluk gelişimi (doğum - 5 yıl) için temel müfredat;
- Okul öncesi ve ilköğretim notu için Temel Müfredat;
- Alt orta öğretim için Temel müfredat;
- Yüksek Orta öğretim için temel müfredat (lise için Temel Müfredat ve meslek okulları için Temel Müfredat).

Uluslararası Eğitim Sınıflandırma Sistemi - UESS	Kosova'da üniversite öncesi eğitimin formal seviyeleri	Müfredat Seviyeleri		Temel Müfredat
UESS3	Yüksek orta öğrenim (X-XII sınıflar)	XII Sınıf	6cı Müfredat Seviyesi: Danışma ve uzlaşma	X-XII sınıflar için yüksek orta öğrenimin temel müfredatı
		X-XI Sınıflar	5cı Müfredat Seviyesi: Temel ve mesleki genel gelişme	
UESS2	Alt orta öğretim(VI-IX sınıflar)	VIII-IX Sınıflar	4cü Müfredat Seviyesi: Takviye ve yönlendirme	VI-IX sınıflar için alt orta öğretimin temel müfredatı
		VI-VII Sınıflar	3cü Müfredat Seviyesi: Devamlı geliştirme veyönlendirme	
SnKa 1	İlkokul Öğrenimi (I-V Sınıflar)	İlkokul Öğrenimi	2cı Müfredat Seviyesi: Takviye ve yönlendirme	Anaokul öğrenimi ve I-V ilkokul sınıfları için temel müfredat
		III-V Sınıflar	Arsimi fillor	
UESS0	Okul Öncesi Eğitim	Klasat I-II	1cı Müfredat Seviyesi	Okul Öncesi Temel Müfredat
		Anaokul sınıfları	Temel Erişim	
		0-5 Yaş	Hazırlık Müfredat Seviyesi: Erken yaş eğitimi	

Her bir temel müfredat lisans eğitiminin genel amaçları doğrultusunda ve Kosova Müfredat Framework kaynaklarının temel ilkelerine saygı amaçlı uygulanır..

Üniversite Öncesi Eğitimin Amaçları

Her seviyeye örgün üniversite eğitimi ile demokratik bir toplumun gereklerine uygun olarak, öğrencilerin bilgi, beceri, tutum ve değerlerini geliştirilmesi gerekir:

- Kişisel kimlik, ulusal, eyalet ve kültürel eğilimleri yetiştirmek,
- genel kültürel değerlerini ve yurttaşlığa teşvik
- kendinize, başkalarına, topluma ve çevrenize sorumluluklarını geliştirmek,
- eğitilmiş olmak ve farklı sosyal bağlamlarda, kültürel çalışmak
- geliştirmek ve teknolojinin girişimciliği kullanmak,
- Yaşam boyu öğrenme için eğitilmek

Üniversite Öncesi Eğitimin İlkeleri

Temel Müfredat uygulanabilirliği bu ilkelere dayalı örgün üniversite eğitimi her düzeyde uyum ve tutarlılık sağlar:

Eşit kaliteli eğitime çocuk ve gençlerin dahil edilmesi;

Eğitimin farklı dönemlerinde tüm öğrenciler tarafından kademeli ve kalıcı şekilde elde edilmesi beklenen öğrenme çıktıları yetkililerin geliştirilmesi için yansıtılır;

Eğitim öğrenciler için bilgilerle dolu, doğa ve insan yapımını yansıtan bağlantıların, dünyaya bağımlılığını teşvik ve entegre edip tutarlı bir biçimde öğrenmelerini sağlar;

özerklik ve Temel Müfredat seçmeli yıllık parça müfredat tasarımını ve öğretme - öğrenme metodolojisini yansıtan okul uygulanması düzeyindeki esnekliği;

Sorumluluk ve sürekli değerlendirme kültürünün oluşturulması yansıtılıp hesap verebilirlik, - Müfredat gereklerine uygun olarak daha iyi temsil yönetiminin sorunlar ve çözümlerini belgelemek, veri toplama, analiz yoluyla Müfredatın uygulanmasında ilerleme peşinde ve eğitim kalitesini yükseltmek amaçlı.

Temel Müfredatın Belgelerle Ortak Konuları

Temel Müfredatın bütün belgeleri 6 sistemli bir ana yetki yapısından oluşmaktadır, üniversite eğitiminin amaçlarına ve yedi müfredat alanlarına göre. Bütün temel müfredatta 6 tane var olan yetki sırasıyla şöyledir:

- İletişim ve İfade yetkileri
- Düşünme yetkileri
- Öğrenme yetkileri
- Hayat, iş ve çevre yetkileri
- Kişisel yetkiler
- Toplum yetkileri

Oysa, müfredatın var olan diğer yedi alanı diğer bütün temel müfredatta var olarak sırasıyla şöyledir:

- 1.Diller ve ifade
- 2.Sanat
- 3.Matematik
- 4.Fen bilimleri
- 5.Toplum ve çevre
- 6.Sağlık ve sosyal yardımlaşma
- 7.Hayat ve İş

Eğitim seviyesindeki her derece ve eğitimdeki her alanın sonuçları Müfredat yetkilerini daha farklı kılıp formal seviyye göre sınıflandırmasını ve yetki yapısını derecelendirmesini sağlar.

Müfredatın Yapısı

Temel müfredat içinde şunları barındırır:

- Kapsamı, yapısı ve örgün eğitim sistemine karşılık gelen düzeyde genel tanımı
- Var olan formal seviyenin, müfredatın ana kapsam aşaması
- Eğitim sisteminin ana müfredat sonuçları ve her seviye sonunda Müfredatın temel yetkinliklerine ulaşmak için gerekli düzeyi ifade etmek
- Değerlendirme ve öğrenme süreçlerinde, ne tür sonuçlar büyük ölçekli öğrenme için kullanılacak
- -Örgün eğitim seviyeleri sırasında ilerleme gereksinimleri,geçiş için minimum gereksinimleride dahil farklı bir ölçek kullanarak diğer büyük müfredata geçiş yapabilmektedir
- -Formlar ve ilerlemeler için değerlendirme
- -Müfredat alanları ve ana derece Müfredat kapsamları
- -Müfredatın her aşaması için Müfredat alan öğrenme çıktıları
- -Öğrenme ve değerlendirme süreci alanlarında, eğitim sonuçları nasıl kullanılır
- -Müfredat gelişimindeki gereksinimler, minimum gereksinimlerde dahil büyük ölçekli Müfredat geçişi için gereklidir
- -Değerlendirme formları ve kriterleri
- -Eğitim sistemi plan ve programı
- -Müfredatın kapsam ve alan çerçevesindeki dersler
- - Eğitim sürecinde kullanılan talimatlar (metodolojiler)
- -Öğrenci değerlendirilmesi
- -Uygulama ile ilgili boyutlar

II.

Anaokul öncesi ve ilkokul sınıfları için Temel Müfredat

Temel Müfredat Nedir?

Anaokul ve ilkokul sınıfları için müfredatın yapısı

Anaokul sınıflarının özellikleri

İlkokul sınıflarının özellikleri

Eğitimin Yekileri

Müfredatın Kademeleri

Anaokul ve ilkokul sınıfları için müfredatın aşamaları

Kademe sonuçlarının uygulanması

Temel Müfredat Nedir?

Kosovada eğitimin ilk seviyelerinde , okul öncesi ve ilköğretim sınıfları için temel müfredat, metodoloji, değerlendirme vb öğrenme, öğretme performansını yöneten temel belgedir. Bu belge, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen yasalarçerçevesinde Kosova Cumhuriyetindeki tüm eğitim - öğretim kurumları için zorunludur. Temel Müfredat (TM), Kosovaya dayalı müfredat çerçevesinde hazırlanmıştır (KMÇ).

Temelmüfredatın amacı, genel sonuçları , temel öğrenme çıktıları , öğretme ve öğrenmenin yanı sıra alanın lisans müfredatı için değerlendirme kriterleri metodolojik kurallarını kapsar . Müfredat programı ayrıca öğrencilerin geliştirdiği ve kademe atlayıp diğer seviyelere ulaştığını açık bir şekilde bilgiyi, beceriyi, tutum ve değerlerin net biçimde açıklayan bir programdır. Bu Müfredat çocuklar, öğretmenler, veliler ve geniş topluma adanmış, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının okullarda karşılanmasını sağlar. Müfredat bütün zorluklara rağmen öğrencilere için eşit fırsat sağlayıp, katılım ve başarıları için fırsatlar sunar. Müfredat ayrıca öğrencilerin vatandaş olarak kendi rollerini ve sorumluluklarını derin bir anlayışla geliştirmelerine olanak sunup; onların farklı konularda ahlaki ve sosyal yaşam koşullarında başa çıkmalarına yardımcı olur.

1. Anaokul ve ilkokul sınıfları için Temel Müfredatın yapısı

Temel Müfredatta tariff edilenler:

- İlkokul öncesi sınıfların özellikleri
- İlkokul eğitiminin özellikleri
- Bu seviyeye ayit eğitim yetkileri
- Müfredat kademesi
- Kademelere göre eğitim sonuçları
- Müfredat alanları
- Eğitim planı
- Seçilmiş dersler
- Ders sürecinin organizasyonu için talimatlar (metodolojiler)
- Öğrencilerin değerlendirmesi
- Uygulamayla ilgili diğer yönler

Temel Müfredta, Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen ve Kosova Cumhuriyetindeki bütün okulların uygulamak zorunda olduğu müfredatın diğer yedi alanını da kapsar. (kamu ve özel) .

2. Anaokul sınıfların Özellikleri

Kosova'nın Müfredat Çerçevesi kapsamında okul öncesi sınıfların (5-6 yaş), Kosova'da zorunlu eğitim sisteminin bir parçasıdır.Bu sınıf, hızlı ve dinamik, fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim dönemi temsil eder. Gelişmenin bu aşamada önemi göz önüne alındığında, kendini öğrenme, aile, arkadaşlar, doğa, bilgi, kültür ve yeni teknolojiler hakkında çocuğun merakını teşvik eder. Bunun amacı , çocuklara yeni deneyimler ve gerçek durumlarla başa çıkmak için hazırlık ve mücadelede yaratıcılık ve coşku teşviğinde bulunmak. Bu sınıflarda çocuklar temel öğrenme (harfler, rakamlar, renkler, sesler, kavramlar, tanıma vb) gibi deneyimlere maruz kalırlar. Bu sınıftakiçocuklar anadillerini, dikkat becerilerini, konsantrasyon ve sosyalleşme iletişim-ifade gibi becerilerini geliştirmek için teşvik edilirler.Tüm bu beceriler, okul öncesi sınıfının ana faaliyet olarak oyun yoluyla kazandırılabilir.

3. İlkokul eğitiminin özellikleri (I – V sınıflar)

Bu düzeyde , okulda öğrenme deneyimleri oyun ve yükümlülükleri arasında ayrım başlar , " oyun / çalışma / öğrenme " yoluyla daha sistematik bir biçimde çocuklara öğrenme ortamı sağlayarak katkıda bulunmalıdır .Öğrenme sürecinin uygulanması, çocuklarında iyi bir şekilde anlayabilmesi için, doğal çevre yoluyla ve insan yapımı çevre ilişkisini sağlayan, entegrasyon yoluyla yapılır. İlköğretim seviyesi sırasında, eğitim çalışmaları, bilişsel, sosyo-duygusal gibi konuları geliştirmek için sağlam bir temel kurulmasına yardımcı olur ve temel okuryazarlık edinime becerisi üzerinde durur. Öğrencilere gösterilen özel bakım, onların temel becerilerinin yani öğrenme yetisinin geliştirilmesi ve temel olarak çocukların kişilik gelişimine olumlu tutum sağlamakta yardımcı olur.

Gerektiği gibi ilköğretimde öğrenme sürecinden itibaren, örgütlü sağlanmayı kolaylaştırılmış ve sınıf öğretmeni tarafından koordine edilmiş, öğretmen - yardımcıları ve bazende konuda uzmanlaşmış kişiler tarafından desteklenen bir ihtisas konusudur.

4. Eğitimin yetkileri

Öğrenciler genel olarak zorunlu eğitimin sonuna kadar kademeli bir şekilde sürekli başarmak gerektirdiğini ifade eden öğrenme sonuçları aracılığıyla yetkilerini yansıtır. Yetkililer, serbest piyasa ekonomisini ve bilgi-tabanlı dijital çağın sorunlarıyla karşı karşıya geldiğinde öğrencilere yardımcı olacak bir bilgi entegre edip, tutarlı bir sistemi uygulanabilir, devredilebilir beceri ve tutumları içeren birbirine bağlı ilişkiler içeren bir dünyadır olarak görülür. Lisans eğitiminin genel amaçları türetilen temel öğrenmesini tespit Müfredat çerçevesi tarafından sağlanan yetkileri, öğrencilerin ilerici ve istikrarlı uzun-üniversite eğitim sistemine ulaşmak gerektiğini belirler.

Kosova Cumhuriyetinde üniversite öncesi sağlanan temel yetkiler şunlardır:

- İletişim ve ifade yetkileri
- Düşünme yetkileri
- Öğrenme yetkileri
- Yaşam, iş ve çevre yetkileri
- Bireysel yetkiler
- Halk Yetkileri

İletişim ve ifade yetkileri, düşünme ve öğrenme becerileri yetkileri gibi yetkiler doğası vardır: Onlara ait şartlar daha ilgili diğer yetkinliklere dayalı olup, gerekli yetkileri, belirli içeriğe sahip olan özel yaşamlara, kamu ve profesyonel kişilere aktarır.

İletişim ve İfade Yetkileri (Etkili ifade)

Çocukların ve gençlerin, kendi kişiliklerini geliştirmek, öğrenmek ve topluma aktif olarak katılmak için, bu mesajları anlamak, dil, semboller, işaretler, kodlar ve formlar aracılığıyla yeterince ifade etmek önemli bir sanattır. Etkili iletişim, öğrencilerin bağımsız, eleştirel, yaratıcı araçları, iletişim ve ifade olanaklarını kullanmalarına olanak sağlar.

Düşünme Yetkileri ("Yaratıcı düşünme")

Uygun bilgi kaynaklarını belirlemek ve erişim yeteneğinin yanı sıra, öğrencilerin eleştirel, yaratıcı ve etkileşim bilgilerine erişmek için kapasitelerini geliştirmek gerekir.

Ömürboyu öğrenme yetkileri (çalışkan öğrenci)

"Başarılı bir öğrenci için" okul sürekli bir şekilde çocukların merak ve öğrenmeyle ilgili yetiştirmelerini ve öğrenime yetkilerini geliştirmek için ortam sağlar.

İş, çevre ve yaşam yetkileri , (üretken katılımcı)

Okul, bağımsız çalışma ve çevrenin korunması, iyileştirilmesi rolü ve sorumluluğunda daha fazla haberdar olmak için öğrencilerin hazırlanmasında taahhüt etmektedir.

Kişisel Yetkiler (Sağlıklı Birey)

Okul, etkin ve yapıcı aile yaşamına katılan öğrencilerin sosyal çalışmalarını hazırlar. Bu bağlamda, öğrenci kendisinin farkında olup güven teşvik edebilir ve aynı zamanda başkalarına açık ve güvenilir de olabilir.

Halk Yetkileri (Sorumlu Vatandaş)

Birlikte yaşamayı öğrenme, günümüz dünyasının bugünkü ve yarınki temel zorlukları ndan biri haline gelmiştir. Bu haköğrencilerin dikkate alarak, dar ve geniş içeriklerini de kapsayarak, sorumlu yurttaşlar olarak davranmalarına olanak sağlar.

5. Müfredatın kademeleri

Müfredat Çerçeve program kavramı nedeniyle karşılıklı olarak çocuğun sosyo-psikolojik gelişimiyle ilgili özelliklerin sayısına kademelerde tanımlar koyulur.

Müfredat kademelerin ortak özellikleri:

- Ulaşılması zorunlu olan yetkiler
- İlerleme için şartlar
- Değerlendirme kriterleri

5.1. Müfredatın okul öncesi ve ilkökul sınıfları eğitim kademeleri

Müfredat Çerçevesi çocuk gelişimi ve Müfredat gereklilikleri açısından ortak karakteristik dönemlerini temsil edip, Müfredat oranları tarafından yapılandırılmıştır. Onların ilerlemegereksinimleri, öğrenme deneyimleri organizasyonu, yaklaşım ve değerlendirme kriterlerinin yanı sıra, öğrenimin bunları gerçekleştirmek için sorumlu kurumun hakim olması ve temel hakların belirlenmesi ve referans noktasının temsil edilmesi gerekmektedir. Müfredatın kademeleri bir veya iki seviyeli eğitim formal periyodanın içinde yer alıp, bir ve üçüncü sınıfları da dahil etmektedir.

Temel Müfredatın birinci seviyesinin iki kademesi vardır:

- Müfredatın birinci kademesi - Temel uygulama (okul öncesi sınıflar, ilkökul I ve II sınıfları kapsar)
- Müfredatın ikinci kademesi – Geliştirilmesi ve güçlendirilmesi (III, IV ve V sınıflar)

UESS1	İlkokul Eğitimi III- V Sınıflar	Shkalla e Kurrikulës 2: Përforcim dhe zhvillim
	İlkokul Eğitimi I – II Sınıflar	1ci Müfredatın Aşaması: Temel Uygulama Müfredat Aşamasının Hazırlıkları: Erken çocukluk eğitimi
UESS0	Okul Öncesi Sınıf	
	0-5 Yaş	

1ci Aşama – Temel uygulama (okul öncesi sınıflar ve I ile II ilkokul eğitimci sınıfları)

Bu aşamada, öğrenciler sistematik öğrenme yaklaşımlarına maruz kalmaktadır. Onlar aşağıda belirlenen öğrenme deneyimleriyle tanışacaktır::

- Ana Dilde temel ustalık düzeyinde ifade ve iletişim olanağı
- İngilizcede temel iletişim.
- Okuma, yazma ve aritmetiğin temel unsurlarının kazanılması.
- Keşif ve çevre bilgisi.
- Okulda, günlük yaşamda, sınıfta hak ve yükümlülük sorumluluklarını , tanıma anlayış.
- Oyun, semboller ve sanatsal ifadede temel formlar aracılığıyla yaratıcı ifade.
- Bir birey olarak , grubun deneyimli ve başarılı bir parçası olmayı öğreniyor.

Derecelerin ders sonuçları (DDS)

"Öğrencilerin bilmesigereken anlatma ve açıklamada, inanmada , tahmin etmekte ve bir derece veya seviyeye bağlı olup sonunda bilgi edinmesine" öğrenme sonuçları olarak tanımlanmıştır. Aralarında bilgi, anlayış, beceri, yetkinlik ve değerler gibi alanlarda bir dizi sonuç göstermektedir. Derece öğrenme sonuçları, Müfredat bitiminde tüm öğrenciler tarafından tahsis edilen Temel Müfredatın bir parçası vardır. Öğrenme sonuçları, öğrencilerin öğrenilen yada belli bir düzeyin üzerinde öğrenmek zorunda olduğu her şeyi kapsamaz. Onlar Müfredatın belli bir derece sonunda kilit yetkilerini ustalıkla temel ulaşma gereksinimleri ifade eder. Lisans öğrenme sonuçları Müfredat çerçevesi tarafından tanımlanan temel yetkinliklerin geliştirilmesi ve Müfredat alanlarında daha fazla entegrasyona teşvik eder. Bunlar somut başarıyı ve her düzeyde Müfredat sonunda ölçülebilir bir öğrenci ile ilgili, eğitim yetkililerini, öğretmenleri, velileri ve toplumun beklentilerini ifade eder. Öğrenme sonuçları, bir lisans Müfredatın tamamlanmasından sonra öğrencilerin mutlaka ifade etme ve mevcut durumuna, başka eğitim düzeyinden diğerine geçiş yapmak mümkündür, bilmeniz gerekenler net bir şekilde görülür.

nr.	Eğitim kademe sonuçları ve onların yetkili alanları	Öğrenci başarı seviyesi					Öğrenci destek çeşitleri		
		1	2	3	4	5	Destek	Seçenekler	Destek
							değişimi		Mëny- akıllılar
I	İletişim ve ifade hakları– etkili ifade								
1.	Yaşına uygun bir tema ile ilgili daha önce okunmayan bir metnin en az yarım sayfasını okur.								
2.	Verilen bir konu üzerinde (yaklaşık 250 kelime – yarım sayfa) kısa bir metin yazar.								
3.	3-5dakika sureli tartışma grubu sırasında belirli bir konu üzerinde en az bir görüş temsil etmektedir.								
4.	Dinlenme metnin öyküsü, içerik başlı metinden en fazla bir sayfa içermektedir (görsel ya da işitsel araçlar öğretmen tarafından sağlanır).								
5.	Konuşma, yazma, çizim, dramatizasyon, rol yapma şarkı veya dans: gibi anlatım biçimlerinden biri, aracılığıyla okumak için bir edebi metne verilern mesaj ifadesidir.								
6.	Yaşına uygun ve akranları ile etkileşim içinde bulunan karakterlerden birinin rolünü gerçekleştiren bir hikaye, drama, film, şarkı veya oyunun ana katekterlerini tanımlar.								
7.	Herhangi veya çevrilmiş bir sosyal olay karşısında, başkalarının önünde farklı şekilde sunum yapıp, insan tarafından oluşturulan etkileyici doğal çevreyi açıklar.								
8.	Görsel bir hikaye yada bir dans performansı dinlerken, bir film, drama veya belgesel (yaşına uygun) izlerken yada eşlik edeo eş ve diğerleri deneyimleri ve duyguları önce 3-5 dakika boyunca ifade biçimlerinden birinde bir şarkı veya melodi performansı sergiler.								
9.	Yabancı dildeki nesneler, eylemler yada oluşumlar veya bir başka yabancı dildeki, verilerin görev sözlerini duyar ve dile getirir.								
II.	Düşünme Hakları – Yaratıcı düşünme								
1.	(bir yönüyle: matematik, fen bilimleri veya diğer alanlar) özelliğindeki bir nesneyi bulmak , olguyu yada olayın, görevi ayrılıp verilmiş ve daha sonra grup kendi bulgularını karşılaştırmıştır.								
2.	Matematiksel işlevin çözüm prosedürünü konuşma vasıtasıyla (matematiksel temel eylemler) en az bir kez hayatta karşılaştırmaya olası göz önüne alınarak açıklar..								
3.	Kartondan , oyun hamurundan, kilden ve başka çeşitli malzemelerden farklı organlar ve geometric şekiller oluşturup kendi hayal dünyasında birleştirir.								

4.	Nesneler, şekiller halinde sınıflandırarak öğretmen tarafından sunulan farklı konuları karşılaştırır, boyut, renk, kompozisyon, yaş, ya da doğada veya toplumda işgal pozisyonları (çevreye) ve gösterileri açıklayan herhangi başka bir element altında aralarında karşılıklı bağımlılık kurar.
5.	Risk görevi, verilen diğer bilgi işaretleri, trafik işaretleri veya diğer riskleri ayıran ve tehlike durumunda nasıl davranacaklarını örnekler ile tertipleyerek ifade biçimlerinden birinde bunlardan biri, önemini göstermektedir.
6.	Grup olayları, bilinen olgu ve canlılar arasında bunlunan, hisse ortak özellikleri, ayırt edici özellikleri alıp (yaklaşık 250kelime), cıvarında en az yarım sayfa hakkında yazar veya ifade biçimlerinden temsil eder.
7.	Veri elemanları veya malzemelere dayalı hayat gücünüzle metinler, nesneler yada animasyonlar oluşturur.
8.	Dil matematik, fen bilimleri, toplum, sağlık gibi alanların problemleri 3-5 dakikalık süre içinde grubun önünde haklı Bir biçimde çözer.
III Öğrenim Hakları – Başarılı öğrenci	
1.	Kağıt, oyun hamuru, çubuklar, renkler, abaküs, vb malzemeler gibi araçları seçin. Belli bir görevi gerçekleştirmek ve yapılan seçimi haklı çıkarmak için.
2.	Ona veya ondan gerekli olan eylem-etkinlik-görev yürütme için kitap veya diğer malzemelere verilen yönergeleri izlemesi gerekir.
3.	Verilen görevle ilgili soru sorup, ifade biçimlerinden birine verilen konu/sorun/ve görevle ilgili soruları yanıtlar.
4.	Verilen öcevi bağımsız bir şekilde çözer ve başkalarının önünde en iyi şekilde sunar
5.	Bağımsız ve farklı görev teknikleri kullanarak bir aktivite üzerinde ielereleme denetler(hataların etkileme gibi-güçlükleri) hataları bulma ve problem çözmede onları düzeltmek için veri gerektirir
7.	Belirli bir görevi veya faaliyeti gerçekleştirmek için yardım ve sıkıntı durumunda danışma, bilgi arayan herhangi Biri varsa onun bilgisini tanımlar.
IV Yaşam, iş ve çevre Hakları-Üretken Katılımcı	
1.	Hesabı zaman içine alarak, üç günlük aktiviteleri iki ile, işaret edip semboller çizerek, yazılı, günlük basit bir plan hazırlayın. Yer, / komisyon yapmak için gerekli malzemeleri ve araçları hazırlayın.
2.	Araçları / malzeme ve görevleri / faaliyeti (sınıf / okul veya başka bir yerde) bir performans sırasındakullanılabilir zamanda denetler.

3. Sınıfta veya başkaları ya da belirli bir faaliyetin gerçekleştirilmesini çevreleyen çevre ile ilgili belirli bir insan grubu için öğretilerin davranışları için akranları ile tartışması gerekir.
4. Okulda gerçekleştirilen ve evdeki gibi bir ifade biçimi ile ayrı ayrı açıklanıp daha sonra grubun onunda benzerlikleriyle birlikte anlatılıp faaliyetler arasında farklılıklar bulurlar.
5. (Malzeme, araç vb) gibi kaynakları belirlemek, evde veya mahalle çevre/ toplum içinde, okulda, sınıfta bir görev / etkinlik gerçekleştirmek için oldukça kullanır.
6. Temiz, güvenli (sağlıklı) ve tamtersi çevredeki grup alanlarında tartışır ve durumun iyileştirilmesi için en azından bir denetim düzeni veya eylemi gösterir.

V Kişisel Haklar – Sağlıklı Birey

1. Başkalarına ve çevresine karşı hijyenin temel kurallarını yaşadığı ve çalıştığı çevreye kişisel hijyeni sunar (öreneğin, giyimine, kişisel eşyalarına, fizikine).
2. Spor oyunları ve standartları belirlenmiş oyunlarda zafere ulaşmak için çaba gösterip, adil oynar ve kazanma ya da kaybetme durumunda olduğu gibi duygularını yönetebilir (grup kapsamaları, yürüyüş, alanda yönetim vb,) fiziksel aktivitelere katılma durumunda malubiyeti kabullenir veya galibiyeti onurlu bir şekilde kutlar
3. (İfade biçimlerinden biri olan .çizim ve yazma gibi) Bir listesini yapar tükettiği yiyecek ve sipariş ile onları kendi sağlığı ve refahı için önemlerine göre sıralar ve aşırı kullanım sonucunda onların neden olduğu hastalıklara karşı korumak için önleyici tedbirler
4. Boş zamanların yönetimini, zamanın kendi sağlığı ve çevresine açısından nasıl kullanılması gerektiği anlatır, tecrübelerini başkalarıyla paylaşır
5. Sınıf / okul dışı herhangi bir faaliyette ortak bir hedefe ulaşmak için plan yapıp, yetenekleri ve özel ihtiyaçlarını göze almadan diğerleri ile işbirliği yapar.
6. Herhangi bir çatışmayı sırasında kendisinin karşı karşıya kaldığı veya çevresindekilerin çatışmaması için sorunun nasıl çözülmesi gerektiğine dair grup ile düşünce ve duygularını paylaşır.
7. Uygun çalışma koşullarını oluşturmak için belirli bir faaliyetle kendisi tarafından gerçekleştirilen sağlıklı bir çevre koşulu sağlamak için ortamın (Havalandırma, ısı alanının maksimum kullanımı, temizlik bakım vb) gibi nesnelerin temizliğini sağlar.

VI Toplum Hakları – Sorumlu birey

1. Aile üyeleri, arkadaşları veya görüştüğü herhangi bir grubun görevleri üzerinde durarak onların katılımcı rollerini ve görevlerini tanıtır (grup oyun aktivite).
2. Grup üyeleriyle ve grup işbirliği aktivitesinde, davranış, temizlik vb gerçekleştirilen kuralları, sınıfta, iç kuralları ayarlamak için karar tartışır.
3. Yolda veya evde, sınıf / okul, oyun kurallarının uygulanması için ihtiyaca haklı, verilen örnekte, herhangi bir kural başarısızlığında sonuçlarını sunar.
4. Okulda veya evde, sınıfta yetiştirilen toplumsal değerleri tanımlar (örneğin, karşılıklı güven, hoşgörü, dayanışma, saygı, nezaket, vs, gibi.).
5. Sınıfta veya mahallede, bir aile organizasyonunu ayıran ve eklem gerçekleştirilmesine katkıda bulunan bireysel üyelerinin katkısı ile çeşitli ifade şekillerde anlatılmaktadır.
6. Gruptan ,önceden izin isteyip bir görüş bildirmek için belirli bir faaliyetin tamamlanmasına ve bütün üyelerle işbirliği yaparak belirlenen aktiviteyi dinleyerek grubun her üyesinin görüşüne saygı duyar.
Kişisel ve daha sonar, doğanın yada insanın yol açtığı fiziksel veya ruhsal sağlık risk durumları sırasında yardımcı olmak
7. İçin gerekli hizmetleri tanımlar ve gruba anlatır. (ör-ğretmen tarafından verilen yada günlük hayattan alınmış biro lay).

Öğretmenin, müfredat derecesi sonuçları uygulamak ve her sonucu tam olarak her öğrencinin belirli sonuçlarını elde gözlemek amacıyla başarı seviyelerini beş ile bölmek gerekir. Sonra, her bir sonucun başarı düzeyine bağlı olarak, öğrenci için ek faaliyetler ve bazı sonuçları elde geciktirmek için planlar yapıp, bazı sonuçların başarıda tüm seviyelerine ulaşmış bir öğrenci için ek faaliyetlerini planlayan, örnek - dökümünü gösteren aşağıdaki gib bir tabloda sonuçlanır.

No	1ci seviye ve temel haklar için öğrenme	Öğrencinin başarı seviyesi					Öğrenci destekleme çeşitleri			
		1	2	3	4	5	Düzeltilici destek	Seçenekler	Başarılı öğrenciye içindüzenleyic	Seçenekler
1.	Yaşına Uygun bir Konu ile İlgilenir ve, Daha önce Okunmamış En azından Yarım Sayfalık Metin okur	Öğrenci Metne hızlı Bir göz atmadan Ödevine Başlar: onların Harfler, kelime okuma vede Cümle bağlamada güçlükleri Olabilir.	Öğrenci Metne Hızlı bir Göz atmadan ödevine onların Harfler, kelime okuma vede Cümle bağlamada güçlükleri Olabilir.	Öğrenci Metne hızlı Bir göz atarak Harfleri iyi Okuyabilir, cümleleri bağliyabilir; Ama o yeterli düzeyde düzgün Şekilde Telafi edemez	Öğrenci Metne hızlı Bir göz Atarak: harfleri Çok iyi telafüz edebilir cümleleri, okumayı kesintisiz yapabilir ancak konuşmada güçlük çekebilir	Öğrenci metne Hızlı bir Göz atarak ödevine Başlar Harfleri Çok iyi Telafüz edebilir, Var olan cümleleri bağliyabilir ses; hızlılık, Ve telafüz Olduğu gibidir konuşma çok akışkandır	Öğretmen öğrencinin hangi aktivitede Veya düzenlenecek aktivitede destekleyeceğine Karar verir .	Öğrencini Eğitim tarzını göz önüne alarak hangi uygula gerekir	Öğretmen herhangi Bir aktivitede Ek olarak düzenlenecek Bir aktivitede Öğrenciyi destekleme ye Karar Verir.	Öğrencinin Eğitim Tarzını Göz Önüne alarak hangi uygulamala Uygulama s gerekir

Aynı prosedür tüm öğrenme derece sonuçlarının dökümünde takip edilmelidir.

2ci Kademe –Güçlendirme ve geliştirme(III,IVveVilköğrentimsınıfları)

Temel okuma, yazma, iletişim ve öğrenme tekniklerinin daha da geliştirilmesi için öğrenci destek edinimi konsolidasyonu bu aşamada, şu gibi sorunlara, maruz kaldılar:

- Sözlü ve yazılı iletişimde anadilinin doğru kullanma;
- İngilizcenin-sözlü ve yazılım iletişimde ilköğrenim düzeyinde tanınması;
- Doğru sembollerin ve aritmetik işaretlerin kullanılması;
- Doğa bilimler,sosyal bilimler,BİT gibi yeni bilgilere ve kavramlara maruz kalma
- İşaretler, semboller ve sanatsal ifade biçimleri aracılığıyla kültürel ifadelerin tanımı;
- Geliştirilmiş düşünme ve problemçözme odaklı yapılandırma;
- Kendimize, çevremize ve topluma karşı sorumluluklarımızı anlama;
- Farklı kaynaklardan yararlanılarak bilgi geliştirme;
- Planlama ve öğrenme görevlerinin uygulanması;
- Pratik sorunlarla teorik bilginin ilişkisi;

- Kendime ve başkalarına karşı olumlu tutum geliştirme;
- Problem çözmede – eleştirel ve yaratıcı bir yaklaşım.

İkinci (2ci) kademe için eğitim sonuçları

Bu sonuçların gerçekleştirelmesi için bölüm VI bakınız.

2ci eğitim kademesinin sonuçları ve temel haklar		Öğrencinin başası seçenekleriseviyesi					Öğrnci destek		Basarılı Öğrenciler İçin Destek	Seçenek
		1	2	3	4	5	Düzenleyici destek	Seçenek		
1	İletişim ve ifade hakları – Etkili iletişimci									
1	Daha önce okunmamış edebiyat yada edebiyat diii bir metni yüksek sesl okur.									
2	Belirli bir konu için bir sayfada (500 kelimeye) kadar bir metin yazar.									
3.	Aktif bir tanıtımda tartışmaya katılarak dinler, verilen konuyla alakalı en az iki müdahale sunup soru, yorum veya açıklama yapar.									
4	Bir kitap, muzikal, sergi, ezber, canlandırma, film veya yaşlanırna uygun bir belgesel izlerken yaşanan olay ve perfonmanslardaki duygu tutumunu dile getirerek bu tür hareketleri, taklit, yazma, çizim veya konuşma gibi ifade biçimleriyle gösterebilir.									
5	Değişik çeşitirli ifade formları kullanarak kendi yaşına uygun bir									
6	Bir hikaye, drama, film, şarkı veya herhagi bir yaşam olayının ana karakterlerini tanımlar, onların hoş olan ve olmayan yönlerinin listesini yaparak karakterleri akranlarıyla eleştirmeye başlar.									
7	Sözlü ve yazılı olarak, bir yabancı dili anadilde basit cümlelerle ifade ederek, işitsel, görsel araçlar veya bir yabancı dil öğretmeninden duyuklarını basit cümlelerle ifade eder.									
8.	Bilgi iletişim teknolojisi veya başka teknoloji aletleri kullanarak 10 dakika kadar süren önceden belli bir konuyu tanıtır,başkaları tarafından gönderilen soruları yanıtlar ve araştırma bilgileri ile daha fazla devam ederek, sunum sırasında ve sonrasında soru sorar.									

II Düşünme Hakları – Yaratıcı Düşünür			
1.	Nesneler, canlıların olayları yada olayların görev verileri arasındaki ortak ve ayırt edici özelliklerini belirlemek, ifade biçimlerinden biri aracılığıyla başkalarına sunulur.		
2.	Aynı sorunları iki veya daha fazla, fakat farklı kanyanlardan öğrenip bir ana temaya veya benzer bir bilgi içerikli olayı tanımlar(ders kitabı, gazete, çevrimiçi insan kaynakları veya diğer kaynaklar).		
3.	Bir veya daha fazla kişi tarafından tecelli edilen bir görüş, ifade tutumu veya davranış uyumluluğuyla tartışmaya veya muhalefete açık delillerle sunum yapar, (sınıf / okul veya başka bir yerde).		
4.	Dilden kaynaklanan sorunu ve ödevi çözüp, aritmetik, geometrik, fen bilimleri, toplum ve diğer alanlardan birer örnek vererek özelliklerde günlük yaşamdan bu tür yaklaşıma rastlanırsa benzer durumlarda nasıl kullanılması gerektiğini gösterir.		
5.	Var olan metinleri, nesneleri, animasyonları ve faaliyetleri dikkatlice veri elemanları veya malzeme kullanarak hayale dayalı başka şeyler oluşturur		
6.	Bu olgunun bir sonucu olarak, çevrede meydana gelen değişiklikleri ifade biçimlerinden birisiyle (tarihsel, doğasal, sosyal) vurgulayarak bazı oluşumları açıklar.		
7.	6-10 dakika içinde farklı alanlarda atanan sorun/görevleri mevcut delillerle çözme seçeneği sunar (matematik, dil, fen bilimleri, sosyal bilimler,sanat ve sağlık gibi)		
8.	Konuların, bedenlerin, nesnelerin, doğal olayların veya toplumsal verilmiş görevlerin özelliklerini,onların sosyal verilerini ayırt eder. (bileşimni, özelliklerini, dönüşümelerini, mekan ve zaman etkileşimi pozisyonların).		
III Eğitim Hakları–başarılı öğrenci			
1.	Konu / sorun üzerindeki tartışmayla alakalı teşvik ve ifade yoluyla başkaları tarafından gönderilen soruları cevaplar ve sorular sorar.		
2.	Belirli bir konuyu hazırlarken çeşitli bilgi kaynaklarından yararlanır.		
3.	Farklı teknikleri kullanarak ayarlanmış bir konu üzerindeki sorunu tanımlar veya olaya yabancı olanlar tarafından bilinen bilgileri karşılaştırır, (örneğin, farklı		
4.	Bir eylemi, olayı yada ona gerekli olan bir görevi yürütmek için kitap yada diğer kaynakların verilerinin talimatlarını izler.		

5.	Bir görevin veya belirli bir etkinliğin daha önceden yürüten deneyimlerle ilerleme aşaması karşılaştırır.	
6.	Bazı alanların zayıf yönlerinin tespitinde, gerekli olan plan düzenlemelerini yapabilmek için araç olarak kişisel klasörü kullanır	
7.	Bu nitelikleri tanımlayan, belirli görev ve faaliyetleri öğrenme ve geliştirmek için diğerler ile işbirliği yapma maksadında gerekli niteliklere sahiptir.	
8.	Bir görevi / aktiviteyi veya ortak bireysel sınıfı / okulda yapılması gerekenleri, kendi davranışlarını, zamanı, mevcut olan malzeme / araçlarıyla yönetir.	
9.	Bilgi iletişim teknolojisi veya herhangi farklı bir teknoloji aracı sayesinde bir sorunu/ görevi çözme amaçlı, bilgi veya bilgiyi kullanma maksatlı başkalarına 6-10 dakika boyunca deneyimlerine sunar	
IV. Toplum, iş ve yaşam hakları – Üretim Katkısı		
1.	Istenen meslekler ile benzerliklerini bularak belirli alanlarda kişisel veri ve eğilimlerle bir otobiyografi hazırlayarak kendinizi tanıtır.	
2.	Bir haftalık iş planı hazırlayıp, kendi seçimini savunarak öncelikli faaliyetlerini belirle.	
3.	Okul, mahalle, zaman, yer, malzeme vs yapmak/ bitirmek için gerekli araçları daha uygulanabilir hale getiren diğer unsurları belirleyip, konuyla alakalı bir ana faaliyet vurgulayarak küçük bir proje hazırlayın.	
4.	Çevrenin daha önce kaydedilen durum (gözlem ve fotoğraf gibi) gözetimlerinin iyileştirilmesi ve olası faaliyetleri grup üyeleriyle bir liste yaparak işbirliği halinde durum tartışır.	
5.	Somut örneklerle fikirler korunurken okulda ve diğer ortamlarda, belirli bir durum için belirli bir insan grubuyla, sınıf veya laboratuvarında öğrencilerin davranışı hakkında akranlarıyla tartışma yapar.	
6.	Sık yenen yemekleri belirleyip, ailenin ve kişisel diğer harcamaların tanımlarını ve bir hafta boyunca maliyetlerini hesaplayarak onları tablo/grafik veya başka bir formda sunar.	
7.	Çeşitli ürün etiketlerini veya kılavuzlarını (giysi, gıda, ilaç veya beyaz eşya gibi) kökenini, içeriklerini, kullanım veya bakım modlarını, doğru kullanmama sonucu oluşacak olan riskleri okur.	
8.	Büyüme, sağlık gelişimi korunmasında sağlanacak olan herhangi bir yaşayan varlığın bakım faaliyetlerini tablo, grafik çizim yada herhangi bir başka formda ve diğer bir şekilde de sunabilir.	

V. Kişisel Haklar – Sağlıklı Birey	
1. Başkalarının önünde kişisel ve temel hijyen uygulama metodalarını sunup (giyim, fiziksel, kişisel eşyalar gibi), yaşadığı çevreninde hijyen formlarını değişik ifade şekilleriyle sunar.	
2. Belirlenen standartlara ulaşmak için çaba gösterir, fiziksel aktiviteleri, hareketli oyunları ve spor oyunlarına katılır. Adil oynar, başkalarının önünde duygularını yönetir ve fiziksel veya spor oyununun tamamlanmasından sonar fiziksel ve ruhsal durumunu sunar.	
3. Ailenin tükettiği gıdaları kalorilerine göre sıralar (çizim yazma ve ifade biçimlerinden biriyle). Sağlıklı olan ve olmayanlara göre liste halinde hazırlar.	
4. Gıda ambalajları üzerindeki verileri okur ve bu veri setlerindeki (besin değerlerini, üretim sürelerini, vb) anlatılır..	
5. Kişiliğin güçlü ve zayıf yönlerini belirler, ifade çeşitlerini şekillerle ve nasıl geliştiği konusunda öneriler yapar.	
6. Çatışmaya neden olan koşulları, hisse deneyimlerini, gurp üyeleriyle dikkatlice duygu ve düşünce analizi yaparak, kişiler arası çatışma çözümü için yapıcı alternatifler önerir.	
7. Bazı yardım durumlarında kendisinin fiziksel ve zihinsel sağlığı için gerekli kişi ve hizmetlerin rollerini ayırır ve açıklar.	
8. Aktif olan bir hedefi elde etmek için (proje/ etkinlik, sınıf/okul veya buna dayalı) akranlarıyla işbirliğine girer, (yeteneklerine ve özel ihtiyaçlarına bakılmaksızın).	
9. Kendisine ve diğer katılımcılara, uygun çalışma koşulları sağlamak için ilgilenir(belirli bir faaliyet gerçekleştirilirken havalandırma, ışık kullanımı, alanı azami şekilde değerlendirme, temizlik bakımı, çevre öğelerinin düzenli bakımı vb.gibi sağlıklı koşullarda bir ortam için bakım yapar).	

VI. Yurttaş Hakları – Sorumlu Vatandaş	
1. Aile üyelerinin hak ve sorumluluklarını çeşitli formlarda sunar ve bunları başkaları ile tartışır. Ardından öğrenci, öğretmen ve okul yönetimi personeli gibi veya herhangi bir kurum üyelerinin hak ve sorumlulukları ile karşılaştırır.	
2. Her üyeyi dinler, düşüncelerini ifade eder ve saygı duyar, ortak bir birliktelikte olan bir aktivitenin sonuçlandırılması içinde ortak bir şekilde karar verir.	
3. Nezaket ifade eden eylemleri farklı durumda belirtir, onların sınıf/okul ve aile - toplum içindeki kullanımını örneklerle gösterir.	
4. Farklı eğitim aktivitelerinin grup üyeleri seçiminde, sınıf veya okul önerisiyle onların içeriklerini ve rollerini sınıf arkadaşlarına önerir ve düşüncelerini ifade eder.	
5. Sınıf/okul oyun kurallarının hazırlanmasında, sınıfta, (örneğin, kural önericisi, yönetim önericisi gibi) herhangi başka bir formda önerilmiş bir kuralın önemini savunur ve kurala uyulmaması durumunda oluşacak sonuçları ifade eder.	
6. Farklı seçenek/olanaklarla farklı insanların, birbirinden farklı deneyimleriyle nasıl ortaklaşa bir biçimde iki veya birçok ortak sosyal organizmeyi yürütebildiklerini tanımlar.	
7. Kronolojik bir biçimde aile ve çevresindeki değişiklikleri (konut tesislerinde, tatillerde, giyimde, gıda ve yemek alışkanlıklarında, ev yönetiminde, haklarında, sorumluluklarında ve aile kararlarında), kendi halkının kişiliklerinden günümüzden geçmişe ayırarak önemli olayların sunumunu yapar.	
8. Yangın, sel, deprem, yabancılarla iletişim gibi doğal afetler sırasında yada insan yapımı olan tehlikeli durumlarda nasıl davranılması gerektiğini ortaya koymak için somut örnekler sunar.	

III.

Okul öncesi ve ilkokul eğitim sınıfları müfredatının alanları

İletişim ve diller

Sanatlar

Matematik

Fen Bilimleri

Toplum ve çevre

Sosyal yardım ve sağlık

Yaşam ve iş

Müfredat Alanları

Müfredatın alanları temel eğitim sürecinin organizasyonunu okullarda belirli seviyelerle ve müfredatın kademeleriye oluşturmaktır. Kosova müfredatı hem genel eğitim hem de mesleki eğitim dahil olmak üzere, okul öncesi ve üst, orta eğitim müfredatı uygulamak amaçlı yedi bölgeye ayrılmıştır. Müfredat alanları bir veya birden fazla konuda oluşur. Müfredatın alanları şunlardır:

- 1.İletişim ve diller
- 2.Sanatlar
- 3.Matematik
- 4.Fen Bilimleri
- 5.Toplum ve çevre
- 6.Sosyal yardım ve sağlık
- 7.Yaşam ve iş

Müfredat alanlarına göre eğitim sonuçları (MES)

Müfredat alanları kapsamında öğrenme sonuçları (MES) Müfredat alanında özel konuların öğretimine entegrasyonu na genel bir yaklaşım sağlayacaktır. Eğitim alanları sonuçlarına göre şunları sağlar:

- Sunulan dersler aracılığıyla, beceri ve tutumlarla ilgili bilgi bütünleştirmek amaçlı Müfredatın alanında yürütülen ve genellikle entegre öğrenmeyi teşvik eden konular ve öğrenme faaliyetleri arasındaki bağlantılardır.
- Yetkili bir yaklaşıma teşvik ederek, birbiriyle öğrenme deneyimlerini ortak bir sistemde gelişmesini sağlayarak, konu plan ve programların geliştirilmesinde bir platform sağlar.
- Temel okul planlarının geliştirilmesine teşvik olup, okul düzeyinde yeni öğretim uygulamalarının uygulanmasında olanak sağlarlar.

Her müfredat alanı için eğitim sonuçları belirlenir ve temel yetkilerin ulaşılmasına olanak sağlar. Ayrıca her müfredat alanı için bir veya birden fazla öğrenim konusu ve modüller içermektedir. Hedefler belirlenen eğitim sonuçlarına dayalı dersler ve modüller ile ilgili müfredat alanına dayanır. Müfredat alanının bazı dersleri bazı durumlarda farklı ölçekte entegrelenmiş müfredat olarak görülebilir.

Müfredat alanlarının yapısı

Her müfredat alanı malzeme organizasyonu yapısına sahiptir

Giriş	Zaman paylaşımı- tanımı
Gerekçe ve Açıklama	Öğrenim malzemeleri ve
Kavramlar ve açıklama	kaynakları
Yetkinlik bazlı yaklaşım	Metodolojik kılavuzlar
Alan öğrenme sonuçları	Rehber değerlendirilmesi
Kesişen konular	

Müfredat alanı – İletişim ve Diller

Giriş

Gerekçe ve açıklama

Kavram ve açıklama

Yetkinlik tabanlı yaklaşım

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı – tanımı

Metodolojik kılavuzlar

Rehber değerlendirmesi

Öğrenim malzemeleri ve kaynakları

1. Giriş

Müfredat çerçevesine dayanarak dil ve iletişim alanları : anadil, ilk yabancı dil (İngilizce), ortam dili ve diğer diller gibi konuları içerir.

Bu alan öğrencilerin gündelik yaşamda, meslek hayatlarında, kamusal yaşamda ve okulda bir iletişim aracı olarak dil kullanımını geliştirmek ve yetiştirmek için olanak sağlar. Bu Müfredat alanı sayesinde, her durumda Müfredat çerçevesi tarafından tanımlanan tüm haklar elde edilebilir.

Dil ve iletişim alanında Ana Müfredatın temel amacı, bu alanda söz edilen konularda temel becerilerini geliştirmek için öğrencilere olanak sağlamak. Bu herhangi bir derece veya seviyede öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin gelişimine dayanarak iletişim becerilerini uygulamalarına izin vermek için uygulanır.

Bu sebeple, dil iletişim alanlarının iletişim yoluyla gerçekleşir ve: dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi birbirlerine bağımlı olanlar aynı zamanda birbirlerine bağımlılık gösterir.

2. Gerekçe ve açıklama

Dil ve iletişim tüm öğrencilere, var olan alanlarda ders konularını anlamalarını sağlar. Müfredat elde edinmek istenen yetkileri ve bu yetkilerin tanımlarını yaparak, Müfredatın önemli aşamaları alanında temel sonuçlarını dile getirir.

Alanın birinci derecesinde dil ve iletişim (okul öncesi sınıflar ve I,II sınıflar), ikinci derecesinde (III, IV,V) olmak üzere iki dersten oluşur: anadil ve birinci yabancı dil (İngilizce).

Anadil, Müfredatın okul öncesi sınıfından onikinci sınıfa kadar bütün alanlarında öğretilir.

İngilizce dersinin ilk seviyesi ilkokuldan başlayıp orta okulun sonuncu sınıfına kadar devam eder. İlk etapta bu ders konuşma, oyun, çizimler ve şarkılara odaklanarak öğretilir, ardından diğer ölçekteki yazma ve okumayla devam eder.

Yabancı öğrenci topluluğu için Arnavutça dili Müfredatın ikinci derecesinden (üçüncü sınıf) başlar. Çekirdek Müfredat, belirtilen Müfredat çerçevesi ilkelerine göre yapılandırılmıştır (kademe ve ana düzeyler). Öğrencilerin hangi faaliyet alanlarında ne öğrenmeleri gerektiği görülür: Diller ve 1-6 temel iletişimin kilt aşamaları.

3. Kavramlar

Dil ve iletişim kavramları alanına dayanarak , eğitim alanı sonuçları dil ve iletişim sonuçları için tasarlanmıştır. Alanın kavramları şunlardır:

- edebi ve edebi olmayan metinler;
- mecazi ve mecazi olmayan dil;
- canlandırma, sahne, tiyatro parçaları vs;
- eleştiri, teori, tarih;
- dil sistemi (gramer, kelime bilgisi, fonetik, sözdizimi, yazım).

4. Yetkinlik tabanlı yaklaşım

Dil ve iletişim alanı, kendi içinde, bu altı tane yetkiye ulaşması gerekir: etkili iletişim, yaratıcı düşünür, başarılı öğrenci, üretken katılımcılar, sağlıklı birey ve sorumlu bir vatandaş. Bu Müfredat Çerçevesinde öğrenme süresince Müfredatın önemli aşamalarından temel öğrenme yoluya elde edilen sonuçların ve öğrenme deneyimlerinin seçimi ve organizasyonu belirtilmiştir.

Yetkiler dengeli bir entegrasyonla bilgi, beceri, tutum ve değerlere dahil olurlar.

Müfredat Çerçevesi boyunca sağlanan dil ve iletişim alanı için öğrencilerin yapması gereken:

- ana dillerinde konuşmaları, dinlemeleri, okumaları, yazmaları ve en azından bir yabancı dilde de kendilerini ifade etme konusunda semboller, işaretleri ve kodları kullanmaları;
- verimli ve saygılı diyaloglarda girişime katkıda bulunmak;
- yapıcı ve yaratıcı geribildirim verme ve almaları;
- etkileşim, iletişim kurallarına uymaları ve aynı zamanda yaratıcı olmaları;
- kültürel, dinsel, edebi hayat bilgilerini bireysel ve kamu hayatında sergilemeleri;
- bilgi ve iletişim teknoloji ortamlarını öğrenme, iletişim ve etkileşimde önemli bir araç olarak etkin ve sorumlu bir biçimde kullanma;

5. Eğitim alan sonuçları (EAS)

Eğitim sonuçları alanının temel kavramlarına dayalı olarak geliştirilmiştir. Eğitim bilim sonuçları kendi içinde dil ve öğrencilerin her seviyede sonuna ulaşmak için ihtiyaçlarını içermektedir. Eğitim alanı sonuçlarına ait organizasyonda öğrencilerin yavaş yavaş bir tutum, beceri ve bilgi içinde gelişmiş ve olcek değerlendirmiş olmaları, ayrıca çocukların fiziksel ve devinsel gelişime verilen değerleri içerir. Bu sonuçlar Müfredat Çerçevesine tanımlanan altı yetkiden ibarettir. Eğitim alan sonuçlarının geliştirilmesi dil ve alan iletişim değerlerinde başarı sağlar: iletişim becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma), kişilerarası iletişim becerileri, bir soruna çözüm değerlendirilmesi, somut durumlara soyut fikirlerin uygulanması, uygun teknoloji kullanımı ve uygulama esasları gösteren etik karar nameler, ortak hedefler, tartışma, bir kültürün özelliklerinin karşılaştırılması ve kültürleri elde etmek için ekip üyesi olarak farklı çalışması olabilir.

1ci ve 2ci derece eğitim alanının sonuçları

Derece 1

0.I.II Sınıf (5-8 yaş)

Derece 2

III,IV,V Sınıf 8-11 yaş)

İletişim Becerileri

Dinleme ve konuşma

Tartışma sırasındaki fikir alışverişlerini, sözcüklerini ve basit cümleleri kullanarak soru ve cevapları sorar

Basit ifade veya cümleler kullanarak, soru

dinleme ve konuşma

Metinlerin içeriği ve amacı hakkında baskları ile iletişimde dilin karmaşık formlarını da kullanır.

Ana noktaları belirlemek için ifadeler veya basit cümleler

okuma

okuma

Eğlenceli metinler okumak için stratejiler kullanır, Yeni ve farklı kelimeler cümleler öğrenir, ayrıca dil kullanım unsurlarını da öğrenir.
-Yüksek sesle kısa bir metni okur ve metin tamamlayıcı parçaları kullanır(örn:fotoğraf,çizim). Basit mekanik okuma mekanizmasından okuma-açıklama düzeyini geliştirir ve okuduğu metinleri yorumlar.

-Edebi olan ve olmayan malzemeleri anlamak için figurative ve figurative olmayan okuma düzeylerini ayır edebilmek için stratejiler kullanır: şiir, düzyazı, mektup, biyografi, dua, rapor, reklam vb) gibi. Belirli metinlere bağlı soru sormayı ve cevap vermeyi öğrenir, konuşmacı seviyesinden, yaratıcı performans düzeyine kadar.
-Önemli kelimeleri veya görsel nesneleri kullanarak (resimler, çizimler vb) yükses sesle okur, temel olaylarla Hikayeler, tanımlar ve gramer kategorisine göre sınıflandırır.

yazı

-Desenlerine göre metinler açıklar ve başkalarıyla kendi fikirlerini yazmak için iletişime geçer.

Yazı

-Yazılarda, belirlenen edebi olan ve olmayan yazı formları yeteneğini uygular (örn. Olayda, hikayede, mektup ve Tebrikte) ve dil kullanma becerisini geliştirerek kendisinin ve Başkalarının (dilbilgisini ve yazısını) gözden geçirir.
-Basit bir metin yazmak için basit kelimeler veya cümleler Kullanıp, yazının temel unsurlarını geliştirir.

II. Metinlerin analizi ve anlamatımı

-Kısa bir metnin: Bir hikayenin, karakterin vb, temel unsurlarını Figurativ ve figurativ olmayan (mecazileri) ayır eder. Ve kısa bir metin hakkında edebi olup olmadığına dair izlenim verir.
-Basit metinlerin önemli kavramlarını tanımlar.

-Ebedi eserleri olay, fikir, karakter, öykü ve resimlerden başlayarak: abartma, abartmanın karşıtı, metaforlar, edebi yada edebi olmayan metinleri (şiir, anlatım, dramatik parça, rapor, reklam, biyografi, vb) gibi konuları anlamak için yorumlar. Okuma, stratejisini geliştirir. Metnin ana fikrini detaylarını ayır ederek yorumlar. Tanımlar ve gramer kategorisini kullanır.
- Belirli metinlerin sorularını cevaplar (metnin en önemli kısmını, metnin amacını).

III. Yaratıcılığın Geliştirilmesi

- Eserlere özgü ilgi teknikleri kazanır ve onları bazı faaliyetlerde kullanır.
- Belirlenmiş edebi olan ve olmayan farklı metin konularını tasarlar. Gerçek ya da kurgusal kahramanların durumunda ne yapabildiğine dair yazı yazar veya anlatır.
- İsteğe veya ödevle bağlı oyun, çevre, aile, okul gibi değerlere ait metinler yazar. Sahne oyunlarına dair yeteneğini kanıtlar..

IV. Kimlik ve Kültür

- Kaygılarıyla, çıkarları ve kişisel özgüveniyle ilgili tecrübelerinden yararlanır.
- Çevre inançları, kaygıları ve çıkarlarıyla ilgili sosyal konularda basit bir dil ve form aracılığıyla tavrını dile getirir.

V. Düşünceler

- Temel kuralları değiştirerek, sergi, sınıf ve ekran sunumları organizasyonu için gerekli malzemeleri hazırlar.
- Belirli bir sahne gösterisi için işler seçip sunup performansı organizasyonunu kurallarına göre seçer.

VI . BIT kullanımı

- Njeh disa lloje të teknologjisë (kompjuterin, printerin) dhe i përdor për aktivitete të caktuara, për të shkruar fjalë, fjali, numra, simbole, tinguj, vizatime etj.
- Përdor disa lloje të teknologjisë (kompjuterin, projektorin) në aktivitetet kreative për të paraqitur punën e bërë dhe për të krijuar ngjarje a shfaqje.

VII. Değer ve Tutumlar

- İyi iletişim kurar
- Tartışmalara katılır
- İşbirlikçidir
- Yardım ister ve yardım eder
- Başkalarının görüşlerine saygı duyar
- Odaklanır
- Kişiliğini ve yardım severliğini geliştirir
- Farklı yaklaşımlara ilgi göstererek inisiyatifler alır
- Beceri motivasyonunu geliştirir
- Sorunların çözümü için hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştirir
- Bilgi teknolojisini kullanır
- Bireysel ve grup çalışmalarında uyanık ve iradeli olur
- Başkalarının ilkelerine saygı duyar
- Bağımsız çalışmalarda özgüvenini gösterir
- Yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanır
- Eylemlerinde ve karar vermede bağımsızdır
- Soru ve cevapları sorumlu bir biçimde yapar
- Delillere dayanarak eleştiri yapar
- Araştırmalarda ilgisini gösterir
- Kendisi, çevresi ve başkaları için düzenleyicidir.

VIII. Bilgiler

- Edebi olan ve olmayan metinler
- Figüratif olan ve olmayan dil
- Sahne, tiyatro, canlandırma kısımları
- Kritika, teoria, historia
- Sistemi i gjuhës (gramatikë, leksik, fonetikë, sintaksë, drejtshkrim)

dinleme

- Bilgi içerikli metinleri dinleme
- Etkili dinleme (seslerin telaffuzu, kelime haznesinin zenginleştirilmesi)
- Sözlük ve dinleme haznesinin zenginleştirilmesi

konuşma

- Fonksiyonlu konuşmada bilgi alıp vericisi
- Grupta aktif konuşma
- Sözlük haznesinin geliştirilmesinde fonksiyonlu konuşma
- Sözlü ve sözel olmayan iletişim

okuma

- Edebi olan ve olmayan metinlerin yanınması
- Okuma-anlama, tanıtım metinleri okuma

yazı

- Yazıda kanıtlanmış bilgiler ve uzmanlıklar
- Yetenekler ve anyış
- Alışkanlıklar ve beceriler

IX. Beceriler

- İletişim
- Dinleme
- Konuşma
- Yazı
- Okuma
- Anlama
- Teknolojik bilgi kullanımı
- Problem çözümü
- Düşünme yeteneği
- Bilgi kullanımı
- Yaratıcı düşünme

6. Kesişen konular

Alanda: Diller ve iletişim konuları ele alınarak, ders arası, kesişen konular gibi belirli konu ve konular öğrenme yoluyla elde edilmelidir ki:

- insan hakları,
- vatandaş eğitimi,
- transkültürel eğitim,
- medya eğitimi,
- barış eğitimi,
- sürdürülebilir kalkınma eğitimi...

7. Zaman paylaşımı - anlatımı

Zaman planlaması eğitim sonuçları kapsamı doğrultusunda yapılır. Zaman ayrımı ise aşağıda gösterilen tabloda yüzdeler verilerek konulara ayrılır. Belirtmek gerekir ki zamanın en büyük kısmı okuldan ayrıldığında, öğretmen anadile odaklanır.

İlkokul (UeSs 1)											
Müfredat alanları	1ci Ka.					2ci Ka.					
	Okulöncesi sınıf		Sf. I	Sf. II	Toplam ders	Sf. III	Sf. IV	Sf. V	Toplam ders		
	Sayı		Ders sayısı	Ders sayısı	Tp.	Ders sayısı	Ders sayısı	Ders sayısı	Tp. ders	%	
Dil ve iletişim	6	33.33	7	8	15	36.59	8	8	8	24	33.33

8. Metodolojik Kılavuzlar

Amaçlara ulaşılması için temel anahtar teknikleri eğitim öğrenme yetkilerin uygulanması gerekir. Öğretmen çalışmak için farklı yöntemler kullanması gerekir, diğer alanların gereklilerini de yerine getirmesi izinse özek hareketler sebebiyle uygulaması gerekir. İlerlemenin başarılı bir şekilde yürümesini sağlayan metodlardan bazıları ise eğitimin metodlarıdır ve onlar öğrenciyi göz önünde bulundurur. Eğitim ve öğrenme metodolojisi, öğrencileri tartışmalara, yaratıcılıklara teşvik edip, daha kolay öğrenmelerini birbirleriyle sorunları çözmelerini farklı bilgi kaynaklarından yararlanırlar ve başarılı olmalarını sağlar. Öğretmen özel ilgi teknikleriyle eğitim yöntemlerinin metodlarını çözmeli. Ayrıca öğrencilerin bilgi ve becerilerine, ihtiyaçlarına, öğrenim gördükleri mekana, alan ve okul malzemeleri (sınıfa) uygun doğru seçimi yapması gerekir. İletişim ve diğer ilk etapta alanın yetkilerini ölçmek ve onları sonuçlarına göre sunmaktır.

9. Rehber değerlendirilmesi

Değerlendirme, değerlendirme olusumu olarak sınıflandırılabilir, tanısı yapılabilir, motivasyon ve özetleyici olabilir.

- Formatif değerlendirme (eğitim değerlendirilmesi) eğitim süresince öğrenci başarı bilgilerini almak için sürekli bir biçimde uygulanır
- Teshis değerlendirilmesi öğrenci başarı seviyesi hakkında bilgi edinmek için, becerileri, alışkanlıkları, tutum ve değerlendirilmeleri ve öğrencilerin daha fazla çalışmaları için kullanılır.
- Değerlendirme öğrencinin, öğrenme faaliyetinde genel bir özet içerir. Özet değerlendirilmesi belli dönemlerin sonunda yapılır.
- Motivasyon değerlendirilmesi - öğrencilerin ilgi ve arzusunu tanımak için kullanılır.

Değerlendirme sırasında değişik formlar kullanılır:

- Doğrudan ve kesintisiz öğrenci başarı takibi yapılır.
- sınavlar aracılığıyla dolaylı değerlendirme,

- grup claismaları sırasında öğrenci değerlendirme yada öğrencileri karşılamak uzun cevaplar vermek ve deliller temelinde birbirini değerlendirmek.
 - özgüven.
- Ozel değerlendirme sürekli iletişim vurgusuna, sozlu anlatimina, etkileşim yoluna ve yazili ifadesine verilmelidir.

10. Eğitim kaynakları ve malzemeleri

Dil ve iletişim yetkinilini elde etmek için öğretme ve öğretilmek farklı malzeme ve öğretim kaynaklarının önemli bir şekilde kullanılmasıyla oluşur. Alınan sonuçların gerçekleştirilmesi için başarılı sonuçlar elde edebilmek için tüm öğretim yardımcıları ve malzemeleri alanında olçekli ve sonuçların uygun olması gerekir. Ders kitapları sadece bilgi edinme kaynaklarından bazılarıdır ve bu nedenle ilk kaynak olarak görülür, diğer kaynakların yanı sıra bilişim teknolojilerini kullanmak gerekir ve kendimizi sadece metin okumakla sınırlandırmamalıyız. Bilgiler güç çıkışları için bize yardımcı olabilir ve herhangi diğer kaynaklardan da yardım alınabilir.

Müfredat alanları – Sanatlar

Giriş

Açıklama ve anlatım

Kavramlar ve anlatımlar

Yetkilere dayalı erişim

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı – anlatımı

Metodolojik kılavuzlar

Değerlendirme kılavuzları

Ders kaynakları ve malzemeleri

1.Giriş

Müfredat alanları güzel sanatlar ve müzik sanatı içerikleriyle Kosova Cumhuriyeti eğitiminin birinci seviyes zorunlu dersleridir: Bunlar Görsel eğitim ve Müzik Eğitimidir. Okul Eğitim Programı seçimler tarafından tavsiye edilir (seçilmiş, eklenmiş derslerin aktiviteleri), öğrencilere ayrıca başka alanlara da tavsiye edilmeleri sağlanır örneğin; drama, dans, tasarım gibi.

Kültür daha geniş bir faaliyet olarak diğer formların yanı sıra, halk sanatı, ulusal sanat kültürleri mirası unsurları, davranışları, yaşam tarzları, tarihsel anlamda diğer kültürlerle sosyal etkileşim değerleri aracılığıyla oluşturulur ve iç bölge tecellisi ile diğer halkların ötesinde yer alır.

2.Açıklama ve anlatım

Sanat yaratıcılığı, hayal gücü ve sanatsal idarelerin gelişmesi ve öğrencilerin kişisel, entelektüel ve sosyal anlamda becerilerinin gelişmesini sağlar. Sanat yaşamın ayrılmaz bir parçası olarak maddi saygı, kültürel ve toplumlar arasındaki zihinsel ve duygusal etkilerini sağlar.

Sanat yoluyla eğitim aktif vatandaşların yaratıcılık gelişimlerini sağlar

- aktif hayatın be yasadıkları çevrenin kalitesine şekiller vererek iyileştirilmesini sağlar;
- farklı etnik gruplara katılarak, sosyal etkileşim , sosyokültürel ve entelektüellik etkileşimde öncelikle insanlara hitap eder;
- temel teknik beceri, iş ve yaşam için önemli olan yeteneklere sahip olur;
- ve çevreyi etkileyen karmaşık gelişmeleri kavrar

Sanatı bütün yönleriyle katkı sağlayışını göz önünde bulundurursak, yüksek sezgi, hayal gücü, yaratıcılık, cesaret ve entelektüel becerilerin gelişmesinde yardımcı olacağını görürüz (deneme ve değerlendirme yetenekleri gibi) ayrıca sanatsal ifade ve iletişim çeşitleri aynı zamanda kişisel kullanım içinde duyarlılık gösterir. Sanatlar ayrıca öz-disiplin, coşku ve kültür eğitimini amaçlayan bir kişinin oluşumunda özellikle de bir dizi çalışma içerisinde güven, sabır, sorumluluk gibi gelişmelerin gelişmesine katkıda bulunur.

3.Kavramlar ve anlatımlar

Sanat eğitimi alanında ilk düzeyde baslıca iki unsuru yerine getirmeyi hedefler:

- a) öğrencileri aktif müzik, görsel sanatlar, dram ve dans gibi farklı aktivitelere katılmalarını ve onların yaratıcı etkinliğe teşvik eder. Bu öğrencilerin bireysel yeteneklerini ve eğilimlerine göre, farklı sanatsal becerilerinin hayal gücüyle ifade etmelerine katılım sağlar.
- b) Öğrencileri günlük yaşamda çevreleyen (okulda, evde, açık alanda, şehirde) sanatsal güzellikleri görmek ve yaşamak için kapasitelerini geliştirir.
- c) Sanatın maddi ve manevi kültürlerine karşı olumlu tutum geliştirme ve aynı zamanda sanat yaratmaları için olanak sağlar.

Sanat Yoluyla teşvik edilen değer ve tutumlar

•İlgi	•Doğaya, sanata ve güzel olana karşı olumlu tutum
•Özgüven	•Ulusal kültürel mirasa yönelik olumlu tutum
•Bağımsız bir biçimde ifade ve iletişim arzusu	•Farklı kültürlerle karşı saygı ve olumlu tutum
•Aktif katılım	•İşbirliği ve sorumluluk
•Arkadaşlık	•Konsantrasyon ve sabır
•İşbirliği	
•Başkalarına ve kendine saygı	

Sanat yoluyla gelişen beceriler

- Tanıklık- dinleme- algısal beceriler
- Deneyimsel beceri
- Dikkat ve hafıza
- İstek ve teşvik
- Girişim ve çıkarlar
- Hayal ve yaratıcılık
- Ritim ve uyumu hissederek ayırt etme (ses, renkler, formlar, yapılar, karakterler, hareketler vb. Gibi
- Müzik becerisi
- Hareket becerileri

Sanat yoluyla öğrenilerin önemli kavramlar (bilgi)

- Ses
- Satır
- Renk
- Form
- Uzay
- Dengeleme
- Perspektif
- Hareket
- Ritim

İlkeler

- Zıtlık
- Tekrarlama
- Değişim
- Kıyaslama
- Vurgu
- Denge
- Genelleme

Ana Sanatsal faaliyetler:

- Şarkı söylemek
- Müzik aletleri kullanma
- Oyun(yaratıcı)
- Çizim, boyama, modelleme
- Dans
- Tiyatro oyunları, skeç, diyalog vb.
- Figüratif ifade becerileri
- iletişim ve ifade
- Takım çalışması becerisi
- Eleştirel, yaratıcı ve analitik düşünme

- Melodi
- Uyum
- Dinamiklik
- Rol/karakter
- Şarkı
- Enstrümental parçalar
- Halk
- Dramatizasyon (tiyatro oyunu)
- Peyzaj
- Portre
- Tasarım/düzenleme
- Sakin doğa
- Orkestra
- Koro
- Sergi
- Sunum /performans vb.

4. Yetkilere dayalı yaklaşım

Kosova Müfredat Çerçevesi göre, yetkinlik becerileri alışkanlıkları bilgi (ilim) ile entegre ve tutarlı bir sistem içerir ve tüm alanlarda müfredat başarı öğrenme tutumlarında katkıda bulunur.

Essiz ve etkileyici araç olan sanat, altı temel sanatsal yetkileri elde etmek için katkıda bulunur: etkili iletişim kurabilen, yaratıcı düşünür, başarılı öğrenci, verimli katkı, sağlıklı birey ve sorumlu bir vatandaş.

5.Eğitim Alanı Sonuçları

Eğitim alanının sonuçları bu önemli boyutlar dahilinde olur:

Yaratıcılık, performans ve sanatsal sunum-

Sanat alanında öğrenciler şu alanlarda teşvik edilir:

- değişik sanat eserleri deneyimi,
- hukuk eğilimlerine göre, sanatsal faaliyetler tek tek veya gruplar halinde (katilip) kendi çıkarları için geliştirilir,
- kendi kişisel ve orijinal fikirlerini kullanarak sanatta yepyeni farklı ifadeler oluşturlar,

- özgürce sanatsal fikirlerini sunarlar,
- baskalarının sanatsal eserlerini kendi fikirleriyle yorumlarlar

Anlatımsal araçların teknikleri ve süreçleri

Öğrenciler: etkili ve bilinçli anlatımsal tekniklerini bir şekilde sanatsal araçları kullanmakta uygular: kelimeleri, sesleri, renkleri, formları, hareketleri, sanatsal seslerle, iletişimle ifade ederler.

Etkileyici teknik ve performansların farklı yaratıcı süreçlerini uygulamak için formlar, cinsiyetler ve farklı sanatsal türler gerekir

İletişim ve sanatsal ifadeler

Öğrenciler teşvik ve etkindir:

- kazanılmış bilgi ve sanatlarını özgür ve bağımsız bir şekilde kullanabilirler,
- sanatsal anlamda taşıdıkları endişeleri kullanım araçlarıyla ifade edebilirler.
- çeşitli şekillerde sanatsal faaliyetlerini diğerlerine yansıtabilir ve ifade edebilirler.

Sanat-toplum ve bilgi ilişkisinin anlaşılması

Öğrenci:

- sanat-toplum etkileşim rolünü farklı tarihsel bağlamlarda, sosyal ve kültürel faaliyetlerde takdir eder, anlar ve tanır
- farklı düzeylerde önemli sanatsal eserleri ve yazarları tanıma yaratıcılığını gösterir (ulusal, küresel ve kültürlerarası düzeyde).

5.1.Eğitim alanı sonuçları (EAS)

UeSs / IScEd 1	
Kademe 1, sf. , 0, I, II (5 - 8 vjeç)	Kademe 2, sınıf III, IV, V (8 – 11 vjeç)
I.bilgi, anlayış ve özellikle sanatsal yolla ilgili gelişme becerileri 1.Aktif katılım üzerinde çeşitli pratik sanatlar: Yorumlar, oluşumlar, sunumlar ; 2.Unsurlar (ifadeci araçlar), süreçler ve yaratıcı sanat teknikleri arayışları (bilgi ve anlayış), (müzik, görsel sanatlar, dramatic sanatlar, dans vb.); 3.İletişim ve sanatsal ifade ; 4.Sanat-toplum ilişkisinin anlaşılması; 5.Sanatta estetik değerlerin değerlendirilmesi ve takdir edilmesi 6.Sanatsal, ilgiyi ve kimliği yetiştirmek için (sanatsal ifadeyi): (bireysel, grup,sosyal, kültürel, ulusal, bölgesel, avrupai ve küresel)	
1. Yorumlama (performans), Sanatsal oluşum ve sunum bireysel eğitim ve ilgi alanlarında göre öğrenci sanatsal faaliyetlerde iletişim becerilerini, sanatsal müzik, sanat, tiyatro ve dansı geliştirir.	
UeSs / IScEd 1	
Kademe 1, okulöncesi sınıf I dhe II (yaş5 -8)	Kademe 2, sınıf III, IV, V (yaş8 – 11)
İcra (sunum)	
Merr pjesë në aktivitetet e ndryshme artistike sipas interesimit dhe prires individuale, p.sh: •Taklitë basit belodiler ve şarkılar söyler; •şiiirler heceler, ritimler (ses, eller ve çocuklar için müzik aletleri); •dramada basit rolleri okur, taklit eder ve yorumlar; •melodi, ritim ve ifade karakterlerine uygun yaratıcı hareketler yapar; •Sanatsal anlatımı ifade etme anlamında konuşma, hareket ve yüz ifadelerini birleştirir.	Shqihet me aftësi individuale performuese (interpretuese) në një apo në më shumë veprimtari artistike •Müzik notları ve sembollerini taklit ederek ve melodiler söyler (kare, çiçek, kelebek, vb); •Şiiirler heceler, ritimler, müzik aletlerini, müzik notlarının sembollerini taklit ederek ses çıkarar; •İfade etmek istediği bir sanatsal olayo müzik, dramatik metin ile hareket ve danslarla ifade eder; •Belirli bir rolde belirli bir tiyatral oyun oynar vs.
YARATILIŞ	
Kişisel deneyim, duygu ve kişisel fikirler vb kullanarar tüm sanatsal ifadeleri basit motiflerle oluşturur: •çizer, boyar, kalemle şekil verir, boyalı kalemlerle, oyun hamuruyla, kağıtla ve başka malzemelerle belirli bir konuda özgür ve yaratıcı bir şekil verir; •oyun yoluyla öğrenciler melodiyi yaratmayı hayal ederek, ritimleri, sosyalleşmeleri, serbestçe dans hareketlerini, özgün ve yaratıcı bir şekilde belli bir konu üzerinde yaparlar.	Çok yaratıcı ve orjinal malzeme, teknikleri ve araçlarıyla sanatsal ifadeyi kullanarak sanatsal formları oluşturur, örneğin: •iki veya üç botulu figüratif tekniklerini kullanarak farklı şekillerde uygulanır; •ses, ritim yada şiirsel metne dayalı müzik aletleri ile melodiler yaratılır; •enstrümentallere eşik eden şarkılar ve ritmik melodiler oluşturur; •krijon lëvizje origjinale kreative sipas muzikës, tekstit letrar ose situatës së caktuar; •belirlenen rol yorumlamasında da özgür unsurları oluşturur ve sahne sunumunu yapar.

Sunum

Ogretmenlerin yardimiyla sanatsal etkinlikleri sinifta kamu alanlarinda sunar (okul, toplum vs).

2. İfade tekniklerinin süreçleri ve araçları

Ogrenci sanatsal ifade unsurlariyla surecleri, temel sanatsal teknikleri, sanatsal yaraticiligi, gorsel sanatlari, dramatik sanati ve dansi anlar ve bilir.

*Örneğin , ritim hareketlerini, melodiyi, ışık-gölge raporlarından yararlanmayı, gözlemlemeyi, algılamayı, sanatsal öğelerde etkileyici olmayı vs. gibi.

*Sanatsal ifadeyle ilgili tanımları ve temel unsurları ayırır eder (ritmi, melodiyi, ahengi, formu, dinamiği, temposunu, ifade karakterlerini, çizgileri, renkleri, şekilleri, hareketleri, jestleri, duyguları vb.)

3. Sanatsal iletişim ve ifade

Öğrenci farklı araçlarla sanatsal ifadeyi kullanma becerisini gösterir (sesini, araçları, renkleri, şekilleri, kelimeleri, vb) ki iletişimde kendi deneyimlerini ve fikirlerini ifade etsin:

- dinlediği müziğin hareketleriyle ve dansıyla deneyimle gösterir;
- yaşadığı kişisel deneyimleri oyunda şarkıyla, dansla, dramayla, pandomimle, modellemeyle ve boyamayla gösterir.;
- sanatın herhangi bir ifade biçimi aracılığıyla karakterini ifade eder (şarkı, şiir, çizim, rol, vb)

- sanat yoluyla yaşayıp şiir (kompozisyon), yazma konuşma yoluyla ifade eder.;
- müzik dinlerken çizer, boyar ve bu şekilde yaşadığı eylemi ifade eder;
- sanatsal ifadelerden birini kullanıp (şarkıyı, dansı, çizimi, dramayı, vb) herhangi bir konuyu ifade edebilmek için (örneğin: çevresi, barış, vb).

4. Sanat-Toplum-Sanat İlişkisini Anlamak

Oğrenci gelişimi, rolü, toplumunu ve farklı tarihsel bağlamlarda sosyal ve kültürel sanat etkisini anlar.

- Onun ortamında güzeli anlar ve fark eder (ulusal sanatı, kültürel değerleri ve diğer kültürleri): aile, okul, toplum, vs.
- örneğin (mimari nesneler, geleneksel halı, süs eşyaları, vazolar, resimler, çeşitli araçlar, giyim, mücevher, şarkılar, danslar, halk oyunları vb).

- Daha geniş ulusal ve kültür miras sanatlarını yaşar (müzikal, görsel, drama, dans) ve baş yapıtlarından bazılarını tanır.
- Kültürel kurumların, müzelerin, tiyatroların, galerilerin, konser salonlarının, opera ve bale gibi sanatsal işlevlerini bilir.

5. Estetik değerlerin anlayışı

Öğrenci müzik, görsel sanatlar, dramatik sanatı ve dans gibi sanat kreasyonlarını bilinçli ve bireysel eleştiri ile değerlendirir.

Duygusal olarak sanat eserlerini yaşar, önizler (gözlemler), dinler ve yorumlar.

Sanat ve doğa çalışmalarından farklı unsurları anlar ve genel olarak sanatın güzelliklerini takdir eder.

6.Kültür ve kimlik

Öğrenci sanat sayesinde (bireysel, grup, sosyal, kültürel, ulusal, bölgesel, Avrupalı ve küresel olarak) kendi kimliğini yetiştirir ve onları yetiştirir.

Përmes aktiviteteve artistike përjeton, njehi dhe shpreh vlerat, besimet dhe përvojat familjare dhe të komunitetit të cilit i takon

Kişisel sanatlar sayesinde değişik şekillerde kültürel miras değerlerini tanır, tanımlar ve teşvik olur (aile, toplum, ulusal , vb)

6. Kesişen Konular

Sanatlar kendi aralarında etkileşimi öğrenme sürecini sanatsal ifadenin çeşitli şekillerinde bağlayabilir, örneğin: şarkı, dans, hareket, müzik ve görsel anlatım, müzikal ve edebi anlatım, edebi ifade, figüratif anlatım, senkretik sanatsal performans gibi.

Özellikler bu düzeyde farklı konularda sanatsal ifadeler birleşerek entegre bir yaklaşım uygulayıp, yaratıcı bir öğrenme biçimi oyunu kullanır.

Sanat mufredatin diğer konu alanlarıyla da ilgili olabilir

Dil (yerli ve yabancı) ayrıca muzikle çok başarılı bir bağ oluşturabilir. Ayrıca dilsel ifade figüratif anlatımı dil ile görseleştirip ilişki kurdurur (semboller, yazmayı, resimleri, çizimleri vb).

Sanatlar, başarılı bir şekilde mufredatin bilim konularıyla (doğa ve sosyal), matematik, sağlık ve sosyal yardım, yaşam ve çalışma alanlarına bağlantılı olabilir.

Sanatsal ifadeler herhangi bir konu ve herhangi bir öğretim içeriğiyle birleştğinde daha anlaşılır hale gelir (örnekleme, grafik, harita, şarkı, müzik, dans, klip vs gibi).

7. Zaman paylaşımı - tanımı

Kosova Mufredat Çerçevesi içerisinde, ders planı alanında toplam olarak 12 saatlik sanat mufredati sağlanmaktadır.

Mufredatin ilk kademesine göre: (I ve II sınıf) için toplamda haftada 6 ders saati vardır, her sınıf için planlanmış olan 2 saat ve aynı şekilde sanat için 6 ders saati planlanmış olup Mufredatin ikinci kademesi her sınıf için planlanmıştır.

Bu alanda iki zorunlu ders olmakla birlikte - Görsel Eğitim ve Müzik eğitimi olarak 2 ders eşit bir biçimde bölünmüştür. Drama ve dans ise diğer sanatsal etkinlikler olarak mufredat yoluyla ek saat olarak temin edilebilir.

İlkokul (UeSs 1)											
Mufredat Alanları	1ci Kademe					2ci Kademe					
	Okulöncesi sınıf		I.Sf	II.Sf	Toplam Saat	III.Sf	IV.Sf	V.Sf	Toplamda Ders		
	Sayı		Ders Sayısı	ders Sayısı	Toplamda	Ders Sayısı	Ders Sayısı	Ders Sayısı	T.Ders	%	
sanatlar	2	11.11	2	2	4	9.76	2	2	2	6	8.33

8. Metodoloji talimatları

Daha büyük bir doğruluk metodolojiyle ilgili uzman öğretimle uygulanır ve her konu artistik öğrenmeyle yalnızca sanat sabırsızlığıyla eğitilir. Sanatsal konularda öğrenim yöntemi, öğrenim teknikleri ve öğrenim kavramlarıyla elde edilecek bilgi ve beceriler özel yöntemler içerir. Bu düzeyde öğrenci yaratıcı oyun kullanılır, sezgisel öğrenim ve yapıcı yaklaşım kullanılır. Sanat deneyimi, merak, hayal gücü ve ifade özgürlüğü sanat alanında metodolojinin öğrenim temel ilkelerini içerir.

9. Değerlendirme talimatları

Her öğrencinin sanatsal ifade için çeşitli formları, farklı önkoşullar ve yakınlıkları vardır, çünkü mufredat alanında sanat değerlendirmesi, özel bakım gerektiren ve bireycilik ilkesine dayanan bir olaydır. Bu nedenle cesaret, hayal gücü, özgün yaratıcılık ve ifade, sanatsal deneyim ve yorumlama değerlerini içermektedir.

Sanat alanında başarılar bireysel değerlendirme ve dolayısıyla onların yaratıcı becerilerini ifade etmek ve

geliştirmek için motivasyona teşvik ederek değerlendirmeyi kullanır.

Sanatta değerlendirme okulda, toplumda cesitli sanat siniflarında duzenlenen bireysel ve grup etkinliklerine aktif katilimla olur.

Sanatta değerlendirme, sanatsal guclerin olcme fonksiyonu olabilir ve her zaman belirli sanatsal guclere iliskin ogrencilerin performansini artirmak icin aramalari gerekir.

10. Ogretim materyalleri ve kaynaklari

Sanatin kendi ifade araclarini, tekniklerini ve bu mufredat alaninin icerigini gerceklestirmesi icin farkli malzemelerin kullanimini sinirlamak ve belirli proseudrleri uygulaması gerekir. Ornegin: Guzel sanatların ogrenim malzemesinde, kagit, kumas, oyun hamuru, organik malzeme gibi calisma malzemeleri cakismaktadır. Malzemelerin yani sıra bu tur okul metinleri, resim, video ve internet kaynaklari da ogrenim icin kullanılabilir.

Muzik sanatında ise insanın kendi sesi bir muzik aleti olarak kullanilir. Ogrenim kaynaklarının diğerleri ise ses, ders kitaplari ve diğer kaynaklari icerir (ilgili cd, muzikal cd, dvd, internet kaynaklari, halk konserleri, tv vs. gibi).

Müfredat alanı - Matematik

Giriş

Gerekçe ve anlatım

Kavram ve anlatımlar

Yetkilere dayalı erişim

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı – anlatımı

Metodolojik kılavuzlar

Değerlendirme kılavuzları

Ders kaynakları ve malzemeleri

1. Giriş

Matematik müfredatının alanı, matematiğin genel olarak eğitim kalitesinin iyileştirilmesi üzerine bir etkisi olup, ülkenin eğitim politikasında yansımaktadır. Matematik müfredat alanı matematikte neler öğrenilmesi gerektiğine ve ana başarıların yolunu ayarlayarak yetkinlikler sunar. Ayrıca, müfredat öğrenci performansını değerlendirip nasıl rapor sunulması gerektiğini açıklar. Bu nedenle müfredat öğrencilere, öğretmenlere, velilere ve topluma net bir anlayış ve beceri katıp okulda öğrenmelerini sağlar. Bu nedenle müfredat okullarda öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılamak ve onların toplum içinde kendine özgü bir karakter ve temel karakteristik özelliklerini geliştirmelerine olanak sağlar. Ayrıca eğitimde hangi modellerin daha fazla öğrenme yolu olduğu öğrencilere destek vererek temsil eder.

Matematik öğrenim alanında öğrencilerin matematiğin temel becerilerini geliştirmelerine izin verir, onlar onu absorbe edip tam öğrenim hakkını güvence altına alır ve onları yaratıcılığa teşvik eder.

Öğretmenlere öğrencilerin ilgisini çekmek için eğlenceli ilham yolu bulmalarına izin verir.

Belgelerin içeriği Müfredat Çerçevesinden belirlenen ilkelere dayalı olmalıdır. Ayrıca bu içeriklere sahip olmalıdır:

- matematikte mevcut müfredat gereksinimleri
- öğrencilere öğretilen bilgilere daha hakim olmalarını sağlayıp, öğretmenlerin okulda matematik yetkisini uygulamalarına izin verir.

Cogunlukla sıralama ölçek düzeylerde bir hiyerarşiye dayanmaktadır. 1'ci seviye müfredatı (0-V sınıflarda)

İlköğretim okulu öğrencileri için hazırlanmıştır. II”ci seviye düzeyindeki öğrencilerin müfredatı (VI-IX sınıflar) orta okul öğretmenleri için hazırlanmıştır.III”cü seviye düzeyindeki öğrencilerin müfredat (X-XII) yüksek ve ortaöğretim okullarındaki öğretmenlere hazırlanmıştır:

- a. ortaöğretim bölümleri ve
- b. meslek ve sanat okulları.

2. Matematik alanında gerekçe ve açıklama

Matematğin uygulanmasının amacı öğrencilerin düşünme becerilerini ve yeteneklerini geliştirmelerini, diğer alanlarda entegrasyon ve günlük yaşamdaki problemleri çözmelerini, yeni bilgiler insaa etmelerine, keşfetmelerine, bağımsız ve sistematik çalışma becerisi geliştirmelerine, eleştirel olmalarına ve kendi kişiliklerini geliştirmelerini sağlamaktadır.

3. Kavramlar ve anlatımlar

Matematikte genel olarak kavramlar mevcuttur:

- sayı ve cebir;
- geometri, ölçme, alan ve form
- veri ve olasılık detaylandırılması;
- matematik kullanımı ve uygulaması.

Matematik müfredatın her düzeyinde öğretilir.

Birinci ve ikinci kademelerde sayılar, geometrik şekiller, uzay, ölçme, veri toplama ve problem çözme, üçüncü kademe için hesaplama becerilerin konumu hakkında bilgi sahibi olması ve dördüncü kademeye ilgili bu bilgi entegre olurken cebir, geometri ve istatistik, beşinci ve altıncı kademelerde ise ölçme trigonometri bilgisi, matematiksel analiz ve olasılıkların genişlemesi ve derinleşmesi sağlanır.

Seviye açıklaması öğrencilerin her I - VI’cu evrelerin sonunda performansları için karar verme temelinin oluşturulması.

4. Yetkilere dayalı erişim

Kosova Müfredat Çerçevesine göre öğrenme yetkinliklere dayanmaktadır. Eğitim organizasyonu, öğrencilerin bilmesi ve yapılması gerekenlerin üzerinde durur. Bir şeyleri yapmak için, bilgi, beceri ve ilgili aynı zamanda tutum içerisinde olmak zorundadır. Buna dayanarak, matematik müfredatı tabanlı bir sistem seviyesini oluşturmak için tasarlanmıştır ve adım ile önceki öğrenme sonuçlarına göre ilgili sınıf düzeyine ulaşır, bu yüzden öğrencilerin gerçek ihtiyaçlarını kriterlere odaklı öğretimin en önemli yönleri anlamına gelir ve zaman çizelgesi içinde hazırlanmış kur için gerekli yetkilerin üç tane seviyesini hazırlar.

Matematik alanında yetkinlik bazlı yaklaşım şu yöntemlerle önerilir: tartışma, konuşma, örnekler, şekil veren talimatlar, seçim sunumu, grup çalışması sunumu, öğrenci gruplarının uygulama denetimi, grup tartışması ve uygulanmasıyla verilir. Matematikte temel öğrenme sonuçları bu sekiz matematiksel becerilere dayanır:

1. Matematiksel problem çözümü
2. Matematiksel kanıtlar ve gerekçeleri
3. İletişim matematik
4. Matematik kavramları
5. Matematiksel sunum
6. Matematiksel modelleme
7. Matematiksel düşünme
8. Matematikte teknoloji kullanımı

5. Müfredat alanının sonuçları

UeSs / IScEd 1

Kademe 1, Sf. 0, I, II
(5-8 yaş)

Kademe 2, sınıf
III, IV, V (8-11
yaş)

I. Bilgi, anlayış ve ilgili öğrenme deneyimşeri yoluyla geliştirilen beceriler:

- 1.Problem çözme.
- 2.Matematiksel gerekçeler ve belgelendirme.
- 3.Matematiksel iletişim
- 4.Matematiksel bağlantılar.
- 5.Matematiksel sunum.
- 6.Matematiksel tanıtım modeli.
- 7.Matematiksel düşüncenin yapılanması.
- 8.BİT-nin matematikte kullanımı .

öğrenci

1.Basit sorunların gereksinimlerini belirler: sınıfta ve günlük yaşamda nesne ölçüm sonuçlarını elde etmek için temel araçları ve yöntemleri kullanır: iki basamaklı sayılar ile temel matematiksel işlemleri yapar.

Basit problemleri açıklar: 2D ve 3D şeklindeki basit araçları nesnelerin ölçümü için yöntemler kullanır: temel matematiksel işlemleri yapmak için altı basamaklı sayılara kadar negatif tamsayıları ve kesimleri anlar.

2.Matematiksel gerekçeler ve belgelendirme

öğrenci

Sayılar, renkler, şekil, boyut, çizimler ve nesneler tarafından sayma kavramının anlayışını gösterir.

Basit kavramları ve matematiksel modelleri haklı çıkarmak için kurallar sunup yeni kavramların önünü açar.

3.Matematiksel iletişim

öğrenci

Basit matematiksel işlemler hakkında bilgi için gerekçelerin, yapım ve bilgilerin yorumlanmasında doğal ve basit bir dili matematiksel sembolleri kullanır.

Matematiğin temel sonuçlarını, kavramlarını ve fikirlerini gerekçelerini düzenlemek için doğal ve basit dili kullanıp: yaptığı işi sonuçlarını ve zorluklarını kendi akranlarıyla tartışır.

4.Matematiksel bağlantılar

öğrenci

Sayma, geometri ve temel ölçü kavramları arasındaki basit bağlantıları yapar.

Alti basamakli sayılara iliskin yeni ön bilginin ve kavramlariminin inşası için 2D ve 3Dli nesnelerin arasındaki bağlantı şekillerini yapar

5.Matematiksel sunum

öğrenci

Belirli durumlarda sayıları ve şekilleri basit matematik kavramlarla ilişkilendirerek temsil eder.

Sayı hesaplamaları için temel kuralları tanımlar: matematik problemleri ve gündelik yaşamın çözümü için değişkenlerin nasıl kullanıldığını anlar.

6. Matematiksel modelleme

öğrenci

Nesneleri çeşitli özelliklere göre belirler ve bu özelliklere göre sınıflandırır, iki basamaklı sayıları şekillendirir, sınıflandırır ve gündelik hayattan nesneleri kullanarak basit modeller oluşturur.

Altı basamaklı sayılarla ilgili açıklamayı (örneğin: ev, temel yaşam isteği, vb) günlük yaşamda kullanılan temel matematiksel işlemlerle 2D ve 3Dli nesneler şeklinde oluşturur.

7. Matematiksel düşüncenin yapılanması

öğrenci

Okul ve okul dışı ortamlarda bilgi toplama arasında değişen matematik hakkında temel yapıları oluşturur

Bağımsız düşünme ve çalışma alışkanlıklarını gösterir: matematiksel dosyalama ile ilgili tanım ve sorulara yanıt vererek, daha önceki zihinsel inşa yapılarını güçlendirir.

8. BİT-sinin matematikte kullanımı

öğrenci

Përdor mjete të thjeshta për kalkulime dhe matje në mënyrë që të zgjidhë probleme të ndryshme matematikore.

Matematiksel problemlerin sonucunu doğrulamak için hesap makinasını kullanır..

II. Matematik yoluyla yapılandırılmış eğitim tutum ve değerleri

- Merak
- Matematiksel çalışma için motivasyon
- Sorunların çözümü için yaratıcılık ve hayal
- Odak ısrarı, kalıcılık ve güç sorunları
- Düşünce veya eylem bağımsızlığı
- Girişim ve farklı yaklaşımlara ilgi
- Kendi güçlerine güven
- Teknoloji kullanımına güven
- İrade
- İnsan kişiliğinin oluşumu ve gelişimi
- İşbirliği isteği
- Adil rekabete hazırlık
- Destek / yardım isteme Cesaret
- Diğerlerine destek yönünde açıklık
- Tolerans

III. Matematiksel yetenekler ve beceriler

- Tanımlama
- Açıklama
- Uygulama
- Hesaplama
- Ölçme
- Değerlendirmeler
- Taslaklar
- Model oluşturma
- Farklı bakış açılarından erişim sorunları

IV. Bilgi ve matematik alanında terfi kavramları (aritmetik, cebir, ölçme, geometri, istatistik, olasılık)

- Tam ve doğal sayılar
- Formlar
- Alanlar
- Ölçümler
- Veriler

6. Kesişen konular

Matematik eğitimi matematiksel yöntemleri kullanarak makuliten ve cozme sorunlarinin gelistiminde sayilari, rakamali ve nesneleri ile temel beceri uzerinde durulacak.

Matematik eğitiminin konulari dikkate alinarak asagida kesisip sunulmustur:

- Kisisel gelism, yasam becerileri, takim calismasi, problem cozme, karar verme, kisisel butce planlama.
- Surdurulebilir kalkinma, ekonimik bilinc, dil ve iletisim becerileri, elektronik ogrenme (BIT), sanal matematiksel modeller uretilmekte.
- Farkli sekillerde veri toplama ve sunumu

7. Zaman paylaşımı – anlatımı

Müfredat, her bir eğitim alanı için minimum ve maksimum saat sayısını belirlemesine rağmen, matematik alanında mevcut olan zamandan daha büyük bir zaman ayılır. İlk seviyede, (I-V) sınıflar için haftalık 5 saat gerekmektedir. Öğrenme sonuçlarının değerlendirilmesi Kosova Müfredatı Çerçevesine uygun olarak yapı, (aşağıdaki tabloda bakınız).

İlkokul (UESS 1)											
Müfredat alanı	1ci Kademe						2ci Kademe				
	Okulöncesi sınıf		Sf.I	Sf. II	Ders Toplamı		Sf. III	Sf. IV	Sf.V	Ders Toplamı	
	Sayı		Derssayısı	Ders sayısı	Toplamda		Ders Sayısı	Ders Sayısı	Ders sayısı	Toplamda	%
Matematik	4	22.22	5	5	10	24.39	5	5	5	4	22.22

8. Metodolojik Kılavuzlar

Ogretmen modern interaktif eğitim yöntemleri kapsamında, cesitlendirilmis hizmetler ve is islemlerinde butun kompleks formlari kullanir (ornegin: yeni bilgiler, tekrarlar, pekistirme, egzersizler, cizimler, sablonlar, diyagramlar, modeller, grafik ve diger modern teknik araclari gibi odevler, ve is projeleri malzeme araclari, bilgisayar, internet, vb. Bu yöntemlerler elestirel ve bagimsiz yaratıcı düşünceye tesvik olur,

Yöntem secimi ders veren öğretmenlerin yetkisine baglidir. Öğrencilerin ihtiyaclari ve talepleri dogrultusunda, konu niteligindeki eğitim ders icerigi, didaktik temel, öğrencilerin seviyesiyle olusur.

Öğrencilerle çalışma teknikleri ve yöntemleri cesitlendirilmis ve kombineli olmalidir, cunku öğrencilere cesaret verip onlari ders saatleri icinde eğitime tesvik etmelidir.

Cocuklarla çalışma yöntemleri, teknikleri ve formlarin icerigi daha kesin ve daha hizli bir sekilde bilginin uygulanmasi icin daha kolay bir eğitim islevini olusturmak zorundadir, baskalarinin aliskanliklarini, beceri, tutum ve degerleri hayat zorluklari karsisinda onlari butun kisiliklerini olusturmalarina yordimci olur.

Bir ders saatinin nasil uygulandigini gosterme icin bir ornek aliyoruz.

- Düşünme hakları – yaratıcı düşünür
- İkinci (II) kademe için eğitimin 4 numaralı sonuçları: Dilde verilen sorun/görevi çözer, aritmetik,

geometri, bilim, doğa, toplum yada diğer alanlarda buna benzer durumlarda günlük yaşamda kullanılabilen örnekler verir.

- Matematik hakları: Matematiksel modelleme
- İkinci (II) kademe için eğitim sonuçları: Günlük yaşamda temel matematiksel işlemleri kullanarak altı basamaklı sayılarla ilgili 2D ve 3D nesnel şekillerle model oluşturup açıklar (örneğin: hane, temel yaşam istatistikleri vb).

V'ci Sf., ikinci derece,

Birim Eğitimi: 2D ve 3D şekilli nesnelerin ölçümü

(100 kalem için kutu oluşumu)?

Ders Turu: egzersizler

Oğrenme araçları: Kitaplar, defterler, tablo, malzemeler: doruksuz bir kalem (yeni), makas, kutuyu oluşturmak için 4 adet büyük kâğıt, 1 cetvel, yapıştırıcı bant.

Oğrencilerden üstü açık 100 kalem tutabilen bir yeni bir kutu özetlemeleri istendi.

Aynı şekilde öğretmen bu çalışmanın grup halinde veya ayrı ayrı yapılmasını isteyebilir. Yada başta grup halinde, sonra tek tek veya tam tersi şekilde.

Ayrıca öğrencilerden yaptıkları kutunun 100 kalemi nasıl sigdirdiğini, ve bunu nasıl bildiklerini yazılı bir şekilde ifade etmeleri istenmektedir.

Oğrencilere soru sorarak hazırlık yaparlar, örneğin:

- Kutunun boyutları nelerdir, ne düşünüyorsunuz? Neden?
- 100 kalemi barındıran başka kutu tasarımları (formları) var mı?
- Kullanılan modelde hangi boyut ve şekillere göre kutu inşaatı yapılır?
- Bir kutunun hacmi için, onun genişliği, yüksekliği ve uzunluğu size ne ifade eder?
- Size göre neden bazı kutuların tasarımları diğerlerine göre inşaatı daha zor olanlardır?

Kutunun planını oluşturduktan sonra onlardan bir taslak yapmaları istenir ve sonrasında kutuyu oluşturmaları istenir. Bu kutuyu oluşturmaları içinde yeterli bir zaman verilir.

Sonra her gruptan bir temsilci kutusunu ve nedenlerini sunup, 100 kalemi nasıl barındıracağını ve hangi nedenle öyle inşa edildiği açıklar. Diğer gruplar tarafından da sorular istenebilir.

Bu etkinlik veya görev tek tek her öğrenci tarafından yapılabilir veya ödev olarak verilebilir.

Öğretmen her durumda derslerin her biri için ne yapabileceğini belirlerleyip öğrencilerle daha yakın, daha anlayışlı ve pratik olup, şimdiye kadarki güncel teorik terimleri onlar.

9. Değerlendirme Rehberleri

Değerlendirme sınıfta eğitim sonuçlarının, lisans ve öğrenci düzeyinde matematik alanındaki üstün başarılarını değerlendirmek için hizmet veren tüm olayları içerir.

Öğretmen değerlendirme sırasında bu programın içeriğini göz önünde bulundurmalı, bu seviye için belirlenen yetkilerin ve ders sonuçlarının başarısı bilmeli, ayrıca öğretmen değerlendirmenin dersin ayrılmaz bir parçası olduğunu düşünmeli ve öğrencileri eğitim sürecince bağımsız bir şekilde çalışmalarına teşvik etmelidir.

Öğretmenin değerlendirme sırasında bu unsurları içeren veritabanı şu diziye dayalı olmalıdır:

- sözlü cevapların değerlendirilmesi;
- grup yardımı değerlendirmesi;
- sınıf aktiviteleri sırasında tartışmaların değerlendirilmesi;
- ev ödevlerinin değerlendirilmesi;
- belirlenen bazı grup konuları için sınavlar;

- icerik kategorisi sonu sinavlari;
- yariyil veya ogretim yili sonu sinavlari.

Ayrica ogretmenin, bagimsiz secimlerinden:

- degerlendirme turlerini (bicimlendirici, ozetleyici, tani, motivasyon vb);
- degerlendirme yontemlerini (ozguven,ogrencilerle konusma, dosya, gozlem ve projeler vb);
- degerlendirme araclari: (kisisel degelendirme icin levhalar, kordinasyon penceresi(biliyorum, bilmek istiyorum ve ogrendim), semalar (arti+, eksi-, I ilginc), trafik isiklari, konusma ortagi, (arkadas- arkadasin arkadasi) vb).

Degerlendirmenin geribildirimini saglamak icin, egitimde ogrenci motivasyonunu arttirma, durgunlugunun veya ilerlemenin nedenlerini, ogrencilerin egitimde kisisel gelisimini artirmak icin islevsel olmasi gerekir.

10. Eğitim kaynakları ve malzemeleri

- Ogretmen dersleri materyal ve kaynaklari kullanarak anlayisli bir sekilde aciklari, oysa ogrenciler gorme, isitme ve dokunma vb. yollarla erisebilir.Ogretmen, ifadesi kolay olan dogru, anlamsal, gorsel araclari iceren gerekli teknolojik cizimler yapar, modelleme, ozel yardim, cesitli ornek benimsemeleri ve baska aleternatif etkinliklerin kullanimi icin ortam olusturur.
- Ogretmen ogrenme seviyesine ve yaslar ortalamalarına denk olan uygun ders kitaplari, gerekli brosurleri, sozlukleri temiz bir dil kullanimi saglamak icin gerekli malzemelerin kullaniminda erisimi saglar.Ogretmen, ogrencilere belirli becerilerdeki icerikleri sunar/aciklar. Bilgi odakli transferler uzerinde (egitim icerikli video materyaller, ogrenciler tarafından sunumlar);
- Öğretmenler veya öğrenciler tarafından sunum. Öğretmen sözel anlatımı netleştiren görsel yardımcı bilgileri sağlar.

Müfredat alanı – Fen bilimleri

Giriş

Gerekçe ve anlatım

Kavramlar ve anlatımlar

Yetkilere dayalı erişim

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı – anlatımı

Metodolojik Kılavuzlar

Değerlendirme kılavuzları

Ders kaynakları ve malzemeleri

1. Giriş

Doga bilimleri Temel Mufredatta universite egitiminin her uc duzeyinde zorunludur. Bu alan universite egitiminin her duzeyininin tamamlanmasindan sonra ogrenciler tarafından erisilebilen egitim hakki uygulamasini icermis olacak, (bilgi, anlayis, beceri, tutum, deger ve aliskanlik).

Doga bilimleri ogrencilerin, dogayi kesfetmelerini,tanimalarini, insanlari, canli ve canli olmayan dunyayi anlamalarini saglar.

Bilgiler ve bilimsel basarilarin uygulanmasi: Gidada ve diger iyi malzemelerin uretiminde, tipta, trafikte, iletisimde, enerji uretiminde, doga kaynaklarinin arastirilmasinda, yasam alaninin korunmasinda, kulturel yaraticilikta, sanatta ve evrenin arastirilmasinda.

2. Fen bilimleri alanı gerekçe ve anlatımı

Doğa bilimlerinin bir işlevi vardır:

- Maddesel dünyanın özelliklerinin ve dönüşümlerinin açıklanması
- Araştırma yöntemlerinin uygulanması ve doğal olayların süreçleri
- Bir gök cismi olarak dünyanın tanımı, insan hayatı ve canlı varlıkların yaşamı için uygun koşullar
- Canlı ve cansız dünya arasındaki bağlantıların açıklanması
- Enerji kaynaklarının tanımı
- Zaman ve mekan için doğal süreçlerin tanımı
- İnsan ve doğa arasındaki karşılıklı arabağlantı etkilerinin anlatılması.

3. Fen Bilimlerinin temel yetkileri

Doğa bilimlerinin temel kavramları 6 ana kategoriye (sütunlar – oryantasyon) dayalı olmalıdır:

- 1.Araştırma bilim araştırması
- 2.Bilim ve teknoloji araştırması
- 3.Madde, özellik ve dönüşümler
- 4.Fiziksel işlemler
- 5.Yaşam süreçleri
- 6.Dünya ve evren

Doga bilimlerinin temel kavrami, yetkiler ve metodolojinin seviyeleri 1,2,3,4, dis kaynaklar entegre olarak verilir, oysa 5ci ve 6ci seviyeler özel durumlarda verilir: kimya, fizik, biyoloji ve astronomi.

Meslek okullarında ise bu kavramlar bazı mesleklere dayanan entrgelenmis tematik yaklasim seklinde verilmektedir.

5. Fen bilimleri eğitim alanı sonuçları

Kademe 1 Kademe 2

UeSs / IScEd 1

Kademe 1, Sınıf 0, I, II (yaş 5-8 vj.)

Kademe 2, Sınıf III, IV, V (yaş 8-11 vj.)

I. Bilgi, anlayış ve öğrenme sürecinde becerilerin gelişimi:

1. Bilimsel düşünme kavramları, modelleri, teorileri ve doğada madde süreçlerinin olaylarının insani için yasaların yapılandırılması:
 - Canlı ve cansız maddelerin özellikleri
 - Fiziksel, kimyasa, biyolojik, toprak, ve evren olaylarının süreçleri
2. Süreçlerin ve olayların yapımı için doğada madde araştırmasının becerilerini geliştirmek.
3. Fen bilimleri ve diğer alanların Mufredtla arasındaki bağlantı
4. Günlük yaşamda bilim ve teknolojinin uygulanması.
5. Bilim ve bilim yoluyla iletişim becerilerinin geliştirilmesi.

1. Bilimsel düşünme kavramlarının yapılandırılması, modeller ve yapı k urumlarının doğa ve maddeyle süreç ve olayların kanunları:

- Yaşam ve sivil yaşam maddesinin özellikleri.
- Fiziksel, kimyasal, biyolojik, toprak ve evren süreçlerinin olayları.

Kompozisyon, özelliklerini, boyutu, şekli, Donusumlara göre günlük hayatta kullanılan doğal ve donusumları ve günlük yaşamda kullanılan yapay malzemeleri tanımlar ve özelliklerini araştırır. malzemelerin kökenini açıklayıp, karşılaştırır.

Yasadıkları doğanın çevrenin özelliklerini açıklar, rolyef iklim su ve doğal değişimler zaman ve mekan içinde değişir (gün - gece, mevsimler, hava durumu vb).

Dünyadaki yaşamın kaynağı olarak uzay, su, hava ve Güneş enerjisinin yönünü gösterir, su dolasımı, taslak, plan, harita, kure, Kosova Cumhuriyeti haritası ve güneş sistemindeki cisimlerini konumunu açıklar.

İnsan hayatı ve diğer canlıların, çeşitlilik, etkileşim, büyüme ve doğal gelişim ihtiyaçlarını, gözlemler, temel özelliklerini açıklar.

İnsan vücudu ve diğer canlıların yaşam döngüsü, bitki ve hayvanların üreme süreçleri, basit gıda zincirleri ve ortamdaki mikroorganizmaların üretim rolünü, fonksiyonlarının temel özelliklerini açıklayıp araştırır ve araştır özelliklerini açıklayıp araştır ve araştır.

Enerjisini çeşitli kaynaklarını (Yeryüzündeki yaşam için Güneş isisinin rolü de dahil olmak üzere) insan yaşamı için verimliliklerini tanımlar.

Var olan ölçme araçlarıyla gündüz ve gece sıcaklığı değişimini açıklar, mevsimlerin toplam durumunu açıklar.

Nesnelerin konumunu, olamayan gövdeleri, onları çekip veya itmeye çalışarak ayırır eder.

Canlı varlıkların, organların olaylardaki etkileşimini açıklar

2. Dogadaki maddelerin surelerinin ve olaylarin yapimi icin arastirma becerilerini gelistirmek.

Modelleme yoluyla sinif icinde ve disinda kanitlari basit bilimsel olgulari toplar, cizer ve standart disi olcu birimlerini bireysel veya gruplarla gozlemleyip arastirir.

Doğa olaylarının nasıl arastirilmesi ve kanitların bulunması gerektigini arastirip sorular sorar, topladigi verilerin analizini yapar, doga olaylarının surelerini ve sonuclarinin iliskisini aciklar.

3. Fen bilimleri ve diger ders alanlarindaki iliski.

Doga bilimlerinin ortak kavramlarla uyumu (biyoloji, kimya, fizik, coğrafya, astronomi):

- Madde (canli ve cansiz), enerji, organalar, dogal cevre, dogal olaylarin ve surelerin, maddenin donusumu, saglikli gida arasindaki etkilesimler.
- Bilimsel yontemde arastirmaların uyumu: gozlem, siniflandirma, olcme, modelleme, uygulama.

Fen bilimlerinin diger alanlarla uyumu.

- Iletisim ve ifade

Bilimsel iletisimde (sozlu ve yazili) gozlem, tartisma, modelleme, cizim, olcumler, yazili raporların hazirlanmasi, yorumlanmasi, diyagramlar, grafikler, dogal olaylarin aciklanmasi tablolar araciligiyla yapilir.

- Matematik

Mantiksal modelleri kullanarak arastirma becerilerini, sayilarin karsilastirilmesi (buyukluk, uzunluk, yukseklik, sekil, vb) temel matematik islemlerinin kullanimi, diyagramlar, grafikler ve nicel degerlerin ifade boyutlarini gelistirmeye yardimci olur.

- Toplum ve cevre

Onu cevreleyen dogal ve sosyal cevreyle daha iyi bir iliski kurmak ve grup halinde calismak icin istek gosterir (arkadaslar, aile, toplum, vb)

- Saglik ve sosyal yardim

Saglik ile egitimin faydalarini, cevre risklerini ayrit edip daha iyi bir sosyal yardim icin kisisel sagligini koruma becerileri ve olumlu tutumlar davranislari edinir.

- Yasam ve is

Yazilabilen, cizilebilen, oyunlarini bitirebilen basit bir ekipman aracları ve elektronik (BIT) kullanir (metre, cetvel, termometre, terazi, mercek) vb gibi.

4. Günlük yaşamda bilim ve teknoloji uygulaması

Gunluk yasamda ve onun ortaminda bilim urunlerini tanimlar ve onların rolunu aciklar (tesisler, ekipman, araclar, surecler, vb).

Sinif icinde ve disinda bireysel veya grup faaliyetlerini yurutmek amaciyla bilim tarafından uretilen basit aletleri, ekipmanlari ve farkli makine turlerinin isimlerini gozlemler ve kullanir.

5. Bilim ve bilim yoluyla iletisim becerilerini gelistirme

Olaylari gozlemlerdiginde ne oldugunu aciklayip, soru sorar, basit fikirlerini formule eder ve onlari ogrencilerle paylasir.

Arastirilan konulari, tartisip tahminler yuruterek karsilastirir, toplar ve basit bir formda aciklama yaparak kayitlari sunar.

II. Doğa bilimlerinin eğitim alanında yapılandırılmış tutumdaki değerleri

Öğrencilerden tezafur beklenmektedir:

Oğrencilerden tezafur beklenmektedir:

Canlı ve cansız doğayı araştırma merakı.

Tutumlu sorulara karşı cevapları bulmaya çalışma.

Yasayan varlıkların özelliklerini ve yaşam ihtiyaçlarına karşı ilgi

Tüm yaşam formları için saygı

Kişisel yaşam ve baskalarının sağlığına dikkat etme.

İs güvenli kurallarının gozetlenmesi ve kullanım sırasında dikkatlilik.

III. Doğa bilimlerinde beceriler

- Tanımlama
- Açıklama
- Uygulama
- Hesaplamalar
- Ölçümler
- Değerlendirme
- Tasarımlar
- Model oluşturma

IV. Fen bilimleri alanındaki kavramlar ve olgular

• Doğa	• Sel
• Doğal çevre	• Sağanak
• Madde	• Kaynak
• Yaşam süreçleri	• Deprem
• Enerji	• Volkan
• Hareket	• Nehir
• Güçler	• Göl
• Manyetizma	• Deniz
• Konu	• Okyanus
• Dönüşümler	• Çöl
• Elektrik	• Buzul
• Işık	• Rüzgar
• Teknoloji	• Vadi
• Kabartma	• Ses
• Yönlendirme	• Bitki
• Pusula	• Hayvan
• Hava durumu	• İnsan
• Erozyon	• Gıda
• Birikim	• Araştırma
• Kuruluk	• İnşaat

6. Kesişen konular

Fen bilimleri alanında kesişen konuların uyumlu olması için öğrencilerin yaşamı tanıması ve dünyayı anlaması gerekir ki sorunlarla karşı karşıya kaldıklarında sorunları çözümler.

Bu yaş grubundaki öğrenciler için kesişen konuların fen bilimleri müfredatına uyum edilebilir.

- Çevre koruması,
- Risk ve karar verme bilinci,
- Cinsiyet eşitliği,
- İnsan hakları,
- Sağlık eğitimi,
- İnançlar vb.

7. Zaman paylaşımı ve anlatımı

Temel Müfredatın ders sayısı, eğitimin bütün alanlarında belirlenmiştir, oysa seçmeli müfredatlar ilgili okullar tarafından belirlenir.

Temel Müfredatın 1ci ve 2ci seviyesindeki fen bilimleri konuları alanında aşağıdaki dersleri içerir: kimya, biyoloji, fizik, coğrafya ve astronomi haftalık ders saati sayısı 1 olup, yıllık olarak uygulanır.

Her konudaki Temel Müfredat fen bilimleri kriterler içerir: hacim, denge, yatay ve dikey eğitim sonuçlarının altı (6) temel yetkin bağlantısını ve I-V sınıflarının süreklilik gerçeğini içerir.

İlkokul (UeSs 1)												
Müfredat alanları	Seviye 2						Seviye 2					
	Okulöncesi sınıf		Sınıf. I		Okulöncesi sınıf		Sınıf. I		Okulöncesi sınıf		Sınıf. I	
	Sayı	Desr sayısı	Sayı	Desr sayısı	Sayı	Desr sayısı	Sayı	Desr sayısı	Sayı	Desr sayısı	Sayı	Desr sayısı
Fen Bilimleri	1	5.56	Fen Bilimleri	1	5.56	Fen Bilimler	1	5.56	Fen Bilimleri	1	5.56	

8. Metodolojik kılavuzlar

Fen bilimleri konularında öğrenci başarısı, öğretmen ve öğrencilerine iş taahhütüne bağlıdır. Bu yaklaşım modern etkileşim hizmetleri, yöntemleri ve çeşitlendirilmiş formlar kullanarak elde edilir. Bu amaçla bir bütün olarak karmaşık prosedürler uygulanır: yeni bilgi, tekrarlama, pekiştirme, egzersizler, ödevler, iş projeleri ve diğer pratik çalışmalar gibi. Ayrıca, teknik malzemeler, modeller, grafikler, kimyasallar, mutfak eşyaları, laboratuvar araçları, bilgisayarlar ve diğer eğitim teknolojik araçlar kullanılır. Bu yaklaşım ve yöntemler eleştirel ve bağımsız yaratıcı düşünce, teşvik görünümünde olmalıdır.

Yöntem seçimi ders öğretmenlerinin yetkisine dayanır. Yöntemler öğrencilerin yaş ve psiko-fizik yeteneklerine uygun olup (Müfredatta, çizimler ve oyunların yanı sıra öğretmenler tarafından gözlemlenen örneklemeler bulunur), kullanılabilir zaman, öğrencilerin talep ve ihtiyaçlarını, ders içeriğinin doğasıyla, didaktik bazla, öğrencilerin oluşum seviyesiyle vb.

Çocuklarla çalışma yöntemleri, teknikleri ve formların içeriğini öğrenme, bilgi alışkanlıkları, beceri, tutum ve diğer yaşam zorlukları karşısında kolay edinmiş değerlerin bir fonksiyonu olmalıdır.

Kaliteli eğitimin bazı yöntemleri, farklı çalışma biçim teknikleri için gerekenleri yerine getirmek amacıyla amacıyla :

- Doğrudan eğitim (açıklama, sunum, uygulama alıştırmaları ve örnekler);
- Dolaylı eğitim (incelenmesi, keşif, problem çözümü);
- Soru arayılıyla eğitim (öğrencilere yönlendirilmiş teknik sorular);
- Tartışma ve işbirliği eğitimi (küçük gruplar, büyük gruplar ve tüm öğrenciler);
- Eleştiren düşünme ve yaratıcı problem çözme teşvik eden eğitim;
- Proje alanında öğrenme ve alan araştırma çalışmaları;
- Gözlem, gösteri ve deney yolla eğitim;
- Bilgisayar ve özellikle multimedya araçları yoluyla öğrenme eğitimi;
- Bağımsız araştırmaya teşvik eden eğitim;
- Açık alanda ve sanayi tesislerinin ziyaretindeki eğitim;

Në të gjitha rastet zbatimi i metodave apo teknikave mësimore duhet të shoqërohet me përdorimin e materialeve dhe të mjeteve përkatëse didaktike, pa të cilat nuk mund të arrihen rezultatet e pritura.

9. Değerlendirme kılavuzları

Değerlendirmede sistematik toplama nitel ve onalra eğitim süreci ve sorun yargıları sırasında öğrenci başarısının nicel bilgi sürecidir.

Değerlendirme fonksiyonu:

- öğrencilerin ilerleme ve öğrenme motivasyonu için gerekli bilgilerin sağlanması;
- öğrenme sürecindeki zorlukların belirlenmesi;
- öğrenme sürecinde öğrencilerin başarı sonuçları;
- öğrencilerin ve öğretmenlerin şahsi değerlendirme;
- öğretmenlerin eğitim değerlendirme;
- Her eğitim faaliyeti öğrencilerin başarı bilgisini almak için sürekli uygulanan biçimlendirici değerlendirme (eğitim değerlendirme)/
- Öğrenci başarı düzeyi ve beceri, alışkanlık, tutum ve değerlerinin bilgi edinmesi hakkında öğretmenlerin işlerini ilerletmek için tanıslan değerlendirmeye yardımcı olur.
- Özetleyici değerlendirme (eğitim değerlendirme) - öğrencinin genel aktivitesini içerir. Belirli

süreler sonunda yapılan özet değerlendirme (yarıyıl ve yıl sonu).

- Motivasyon değerlendirme- Öğrencilerin ilgi ve eğitim arzusunu tanıman için kullanılır.

Temel Müfredatın dersleri ve seçmeli derslerde öğrencileri değerlendirmek MEB belirlediği kriterlere göre derecelendirir. Öğrencilerin notla değerlendirilmesi onların, sözlü ve yazılı anlatımda verdikleri cevaplara, eve ödevlerine, grup çalışmaları sırasında gösterdikleri beceriye, sınavlara ve iş projelerine dayanarak yapılır.

Değerlendirme formları eğitimin farklı tarzları ile tutarlı olmalıdır.

Öğretmen teknik yöntem ve değerlendirme araçlarının seçiminde bağımsızdır. Değerlendirme, öğrenciler, veliler ve toplum için saydam olmalıdır.

Değerlendirme için önemli olan, kişisel ve öğrenci bilgisinde ilerleme veya uygunluk gösteren dosyaya sahip olmasıdır.

10. Ders kaynaklari ve malzemeleri

Fen bilimlerinde yasaların başarılı bir şekilde uygulanması için koşullar, eğitim araçları ve uygun eğitim ortamı yaratmak gerekir.

- Metinsel malzemeler: Ders kitabı, ders defteri, öğretmen kitabı, profesyonel defter, sözlük, gazete, dergi, psikopedagogik malzemeler, ansiklopedi vb.
- Görsel araçlar: yazı tablosu, resim, modeller, şablonlar, diyagramlar, grafik araçlar vb.
- İşitsel araçlar: radyo, ses kaydedici, telefon, teyp, vb.
- Görsel-işitsel araçlar - görsel-işitme: televizyon, film, video, videoprojektör, video kaset, bilgisayar, internet, teleteks, CD, e-posta.
- Öğrenme ortamı (sınıf, laboratuvar, atölye, doğa, çiftlikler, vb).

Müfredat alanı – Toplum ve çevre

Giriş

Gerekçe ve anlatım

Kavramlar ve anlatımlar

Yetkilere dayalı erişim

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı - anlatımı

Metodolojik kılavuzlar

Değerlendirme kılavuzları

Ders kaynakları ve malzemeleri

1. Giriş

Toplum ve çevre alanlarından edinilen bilgi öğrencilerin Kosova Müfredat Çerçevesinde belirtilen hedeflere ulaşması için yedi müfredat alanını kapsayan geniş bir parçasıdır.

Kosova Müfredat Çerçevesinin öngördüğü yedi müfredat alanlarından birileri, öğrencinin becerilerini geliştirmesine ve sosyal çevre süreçlerinde sorumlu vatandaş eğilimlerinde ilerleyen demokratik bir toplumda bireysel tutum ve değerlerini yetiştirir. Bu alan öğrencinin dünya anlayışını, insanların, değerlerin, zaman ve mekan içinde çevresel süreçlerin, farklı yerlerde ve koşullarda geliştirmesine yardımcı olur. Bu alan bilgide öğrencinin kişisel kimlik yetiştirmesinde, sosyal, kültürel, ulusal devlet yanı sıra başkaları tarafından sürdürülebilir kalkınma eğitimi için birlikte yaşamayı öğretir.

Sosyal bilgiler Müfredatın 6 kademesinde öğretilir. İlk kademedен dördüncü kademeye kadar ders programı tarafından öğretilir veya uyumlu içerik sağlar. Beşinci kademedен yani onuncu sınıftan başlayan ve genel eğitim konularına ayrılmıştır: yurttaşlık bilgisi, tarih, coğrafya, sosyoloji, psikoloji, felsefe, mantık oysa profesyonel mesleki eğitimde uyum içinde olmalıdır.

2. Gerekçe

Toplum ve çevre müfredat becerilerinin 1ci ve 2ci kademeleri (okul öncesi ve I-V ilkokul sınıfları) daha önemlidir çünkü öğrenciler bu şekilde kendilerini, toplumu ve çevre yaşamını öğrenirler. Bu alanda sorumlu bilgi kararlar öneminin farkında olmak için günlük sosyal yaşamda faaliyetlerini

üstlenmek temel becerilerin gelişimini etkileyebilir. Bu alanın tematik içeriği sosyal, tarihsel ve coğrafik bağlamda dikkate alınarak açıklandı.

3. Kavramlar ve anlatımlar

Bu alanın genel kavramları birinci ve ikinci kademedeki öğrencilerin yaşları ve becerileri dikkate alınarak ayrıştırılmış.

Grup ve sosyal ilişkiler

Grupların sosyal ilişkileri ve toplum-çevre ilişkileriyle birinci seviyede öğrencilerin rollerini ve sosyal çevreyle ilişkilerini birey olarak, aile içinde, konut alanı, toplum ve genel olarak, yaşadığı çevreyle ve hareketlerini kapsamaktadır. Bu kavramın eğitim içeriği bu yapılarda aktif bir katılımcı rolünü içerir. Bu toplumsal cinsiyet eğitilşinin sağlanması ve ne olursa olsun bölgesel eşit fırsatların sağlanması açısından rolleri ve sosyal grupların fonksiyonlarının değişimini simgeleyen toplumsal yapılardaki değişiklikleri içerir, sosyal, dini ve etnik.

Sosyal süreçler

Konsept geliştirme ve sosyal süreçler yaşadığı bölgede sosyal hayatın değişikliği anlamına gelir: ailede, okulda, çevrede ve alanda, doğa hareketinde ve nüfusun göçünde, geçmişte ve günümüzdeki yaşamlarında ima ederek. Ayrıca yaşadığı ilçede, ötesinde aile örgütleri süreçleri ve okuldaki aktif katılım demektir. Bu kapsamda günlük yaşamlarda ve farklı zamanlarda değişiklikleri bağlamak bilgi, tutum, gelenek, festivaller, kültürel toplum değerlerinin süreçlerini kapsar.

Oranlar, haklar ve sorumluluklar

Bu kompleks içinde, öğrenciler anlama, çevre ve sosyal norm yönetmeliklere uymak zorundadır. Öğrenciler barışın kendilerine ait sorumluluğu, ailelerine, okula, ülkeye ve yaşadıkları çevre ve ilçeye bağlı olduğunu öğrenir. Demokratik toplumlar, değerlerin önemi konusunda farkında olurlar: insan özgürlüğü, eşitlik, hoşgörü, işbirliği ve geçmişle şimdiki zaman hakkında başkaları ile iletişim.

Kararnameler

Bu düzeydeki katı argümanlar ve tarihsel deneyimlere dayanarak, bazı durumlara özgüvenle karar verme gerekçesini yetiştirmekte önemlidir. Öğrenciler doğru karar alımının ve argümanların gerçek değerinin onlar, başkaları ve çevreleri içinde ne kadar önemli yararlı olduğunu anlar. Onları bilinçli ve sorumlu kararlar için hizmet edecek sürekli fikir ve bilgi uygulamaları sunar.

Çevre

Rapor, temel bilgi, insanı ve çevreyi, karşılıklı etkileri, çevresi (ekosistem ve biyo çeşitlilik) koruma ve sakınma, sürdürülebilir kalkınma, bilinçli çevre korumasını etkileyen faktörleri ifade eder. Dünyanın özellikle ifade ettiği planlar, harita elemanları, doğal çevrenin (Dünyanın coğrafi kapsamı) doğal unsurları ve başlıca doğal afetler yada insan fakörünün neden olduğu tehlikeleri belirtir. Kavram, onlar için doğal mira ve kültürel bakımı hakkında bilgi içermektedir.

4. Yetkilere dayalı erişim

Toplum ve çevre alanları öğrencilerin kademeli bilgi edinimi ve Kosova Müfredat Çerçevesinin öngördüğü ana hak ekimine izin verir. Bunlar bilgi, beceri, alışkanlık, tutum ve aynı zamanda davranışlar sayesinde yansıtılması gerektiğini ifade eder. Eğitim organizesi öğrencilere öğrenim imkanları verir: semboller yoluyla, iletişim, işaretler, öğrenme ve öğrenim sonuçları ile, hoşgörü, bağlantı kararları, ekip çalışmaları çevre koruma-geliştirmeleri, bağımsız eylem ve duyarlı çeşitlilik, beraberlik hissi, kişilerarası ilişkileri, çeşitliğe saygıyı, etkin ve duyarlılığı. Bütün bunlar bu düzeyde ve bu alandaki eğitim sonuçlarına dahildir.

5.Eğitim alanı sonuçları (EAS)

Toplum ve çevre UeSs / IScEd 1

Kademe 1, okulöncesi sınıf, sınıf I dhe II (yaş 5-8) **Kademe 2**, Sınıf III, IV, V (yaş 8-11 vj.)

bilgi anlayış ve becerilere göre öğrenci:

- 1.Sosyal grupların katılma yollarını yapısını araştırır.
- 2.Nesnelerin, olayların, süreçlerin, tarihsel, sosyal, çevresel ve doğa olaylarının arasındaki bağlantı etkilerini araştırmaktadır.
- 3.Analiz ve eleştirel incelemeler çeşitliliğin yaygın olduğu toplumsal normları ve kuralları uygular.
4. Bilinçli ve sorumlu kararlar almak için fikir ve öneriler verir
- 5.Çevrenin sürdürülebilmesi, korunup kollanması için katkıda bulunur.
- 6.Bilgi iletişim teknolojisi ve diğer modern teknolojilerden yararlanır.

1. Sosyal grupların katılımını veya gruplara hangi yollarla katıldıklarını araştırır.

Kendisiyle, yakın ve geniş ailesiyle, konut alanı, eylem, nüfus, göç, yerleşme ve ekonomik faaliyetlerin doğal hareketlerinin organizasyonunu gösterir.

Basit sosyal etkinliklerle saygı duyar (aile, sınıf) ve insanlara nasıl yaklaşılması ve birlikte çalışılması gerektiğini tanımlar.

Basit tarihsel kanıtları (resim, giysi, başka şeyler) toplar, karşılaştırır ve kişisel olaylar, aile veya yaşadığı çevrede yer alan durumları kronolojik bir şekilde sıralar.

Çocuklar ve yetişkinler için temel hakları kavrayıp saygı duyar ve en iyi yol olarak bireyleri ve toplumu adeletsizlikten korur.

2. Tarihi, sosyal, dogal ve çevre kaynaklarının nesnelerini, olayların ve süreçlerin özünü araştırır.

Sosyal etkinlikler, kültürel, tarihsel ve günlük hayattan-geçmisten örnekler alarak dogal çevre olaylarını açıklarlar ana dogasal riskleri ve insandan kaynaklananları, dogal ve kültürel miras nesnelerini, evren yönünde dogal nesneleri ve ülke ve bölgesel düzeydeki riskleri tanımlar.

Sosyal etkinlikleri, kültürel ve tarihsel olayları bunların nedenlerini belir ve bölgesel uluslararası yerel ve ülkedeki planları, harita elemanlarını dogal çevrenin fiziksel unsurlarını, nesnelerin önemini, dogal olayların ve çevresel süreçler gibi Dünya özelliklerini açıklar.

3. Cesitli ortak kuralların düzenlemelerini kritik bir biçimde inceler ve uygular.

Dini, sosyal etkinlik ve aile kültürünün cesitliliğinin bir yansıması olarak geleneksel kutlamalara saygı duyup onları tanımlar.

Yas, cinsiyet, ırk, meslek, ilgi, inanc, etnik ve kültürel mirasları ve toplumun cesitliliğinin farklılıklarını tanımlar

4. Bilinli ve sorumlu bir şekilde kararlar alıp, fikirler verir.

Birey olarak yada küçük bir grup üyesi olarak (aile, sınıf) günlük yaşam durumları ile ilgili konular hakkında (örneğin: katılım yada belirlenmemiş grup faaliyetlerinde vb.) basit kararlar alır.

Dikkate alınması gereken faktörleri açıklar ve zamanın gerektirdiği günlük hayatın cesitli durumlarındaki kararları tanımlar.

5. Sürdürülebilir kalkınma için çevrenin korunmasına katkıda bulunur.

İnsan faktörü tarafından yapılan ve çevrenin korunması gerektiğinin farkında olup kendi rolünü ve basit çevre kirliliği gibi türleri tanımlar.

Çevresel bozulma ve kirlilik nedenlerini açıklayıp, yaşadığı ülkede basit sosyal ve dogal çevreyi korumak için somut eylemler uygular.

6. Dijital çağda Bilgi İletişim ve diğer teknolojilerin etkin kullanımı.

Toplum ve çevre hakkında bilgi sahibi olmak için bilimsel teknolojilerini ve medyayı kullanır.

Tarihi ve dogal kültürel olguların olayları için merakını gidermekte bilgi iletişim teknolojilerinden ve multimedya kullanarak yararlanır.

II. Toplum ve çevre tarafından yapılandırılmış alan ve tutum değerler eğitimi.

- Başkalarına saygı
- Özsaygı
- Eşitlik
- Tolerans
- Adil yargılama
- Çevre bakımı
- Çevre temizliği yapıları çevre koruması

III. Toplum ve çevre alanlarında elde edilen beceriler ve yetenekler

- Bilgi kullanımı
- Basit araştırma
- Basit kaynakların kullanımı
- Öğrenilmiş kelimelerin kullanımı
- Model oluşturma
- Tartışma
- Ölçümler
- Çizimler
- Diyagram, tablo, harita ve grafitlerin tasarımı ve okunması

IV. Toplum ve çevre alanlarındaki anahtar kavramlar

Toplum	çevre	Volkan	göl	ulus
Ortam	cinsiyet	nehir	çöl	çağ
İletişim	dayanışma	deprem	kararverme	hidrosfer
Kronoloji	sosyal ilişkiler	deniz	savaş	bölge
Sosyal gruplar	oryantasyon	Yetiştirme ortamı	ekonomi	zaman
Yer ve uzay	zemin	litosfer	atmosfer	sorumluluk
Doğal çevre	nüfus	dünya	harita	hoşgörü
İnsan çevresi	kıta	duygular	oranlar	aile
Devlet	göçler	özgürlük	haklar	medeniyet
Okyanus	erozyon	bireysel	kurallar	
kabartma	kaynak		eşitlik	
İlkim	hayvan		vatandaş	
Bitki				

6. Zaman paylaşımı ve açıklama

Ders planında, bu seviye için Temel mufredatta (bu iki seviyeli mufredat için) her bir öğrenme alanı mufredatı için gerekli tanımlanan minimum zaman, yüzdeler veya ders sayıları ile ifade edilir. Toplum ve çevre alanında bu düzey için ongorülen hedefleri ve öğrenme sonuçlarını elde etmek için yeterli bir zaman payı tahmin edilmektedir. İlk etapta mufredat alanı için belirlenen yüzdelik %6 ile %8 tüm alanları içi sağlanan toplanana zamanın arasında değişmektedir. Okul öncesi sınıfta %5.56, birinci ve ikinci sınıfta %4.88 iken, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıf için %8.33 olması gerekmektedir.

İlkokul (SnKa 1)											
Fushat kurrikulare	Kademe. 1						Kademe. 2				
	Okulöncesi sınıf		Sf. I	Sf. II	Top. Ders		Sf. III	Sf. IV	Sf. V	Toplam Ders	
	Sayı		Ders sayısı	Ders sayısı	Toplamda.		Ders sayısı	Ders sayısı	Ders sayısı	Top. Ders %	
Toplum ve çevre	1	5.56	1	1	2	4.88	2	2	2	6	8.33

7. Kesişen Konular

Toplum ve çevre alanının önemli hedefleri arasında Kosova Mufredat Çerçevesi tarafından sağlanan anahtar yetkileri elde etmemize yardımcı olup capraz meselelerin öğrenme ortamı olacaktır. Bu düzeyde dikkate alınması gereken bazı kesişen konular, sürekli diğer seviyelerle muamele halinde olabilir:

- Barış için eğitim;
- Medya kullanımı (dünya etrafındakileri anlamak için medyanın kullanımı);
- Sürdürülebilir kalkınma eğitimi için (ekonomik, toplum hizmetleri, güvenlik, doğal çevre ve insan ekolojisinin gelişmesindeki pozisyonların korunması);
- Mufredat genelinde dil ve iletişim becerileri (tüm konularda iyi iletişim kalitesi);
- Kişisel gelişim ve yaşam becerileri (tüketim ve tasarruf, kendine ve diğerlerine karşı hoşgörü, tolerans, sabır, anlama yeteneği, özgüven ve gelecek için hazırlık).

8. Metodolojik Kılavuzlar

Mufredatin hedeflerini gerçekleştirmek için toplum ve çevre aracılığıyla danışım alanı kullanımı, farklı yöntemlerin birbirini tamamlaması ve farklı durumlarda bilginin uygulanması için öğrenciye eleştirel ve yaratıcı düşünme gelişimi sağlar.

Öğretmen iş metodolojisini, şartları, koşulları ve elinde var olan fırsatlara uygun olarak değerlendirir. Kosova Mufredat Çerçevesi kurallarına dayanarak, yetkinliklere dayalı başarı eğitimini de dikkate alarak, öğrenci merkez eğitimini, kapsayıcılığını, farklılaştırılmış eğitimi ve öğrencinin farklı öğrenme stillerine saygı duyarak Kosova Mufredat Çerçevesine uygun Projeleri (başarıya dayalı eğitim düşüncesini) pratik becerilerle geliştirilir.

Bu metodolojik alana ve seviyeye dayalı, kullanım önerileri:

- Sözlü ve tarihi görüşmeler ve olaylar, yerler, kişiler ve yaşam tarzları veri toplamasıdır. Bunlar çeşitli bilgi kaynaklarını kullanma becerisini artırır.
- Genel olarak oyun, rolleri oynarken, yaratıcı düşünme becerilerini, iş birliği becerilerini ve özellikle sosyalleşmeye dayalı etkili iletişim becerilerini oluşturur.
- Çevre ve doğa ile doğrudan temas, organize ziyaretleri ve öğrencilerle eğitim gezileri araştırma-gözlem becerilerini yorumlamada ve çeşitli doğal fenomenlerinde tartışma geliştirir.
- Öğrenciler tarafından Bilgi İletişim Teknolojisinin rasyonel kullanımı veya öğretmen ile veli önerisi öğrencilerin bilgi toplamada, hazırlığında başarılı olması için yardımcı olur.
- Grup içindeki etkileşim veya iletişim becerileri, organizasyon yönetimi ayırt edebilmek ve değerlendirmek için farklı durumlara geçiş ve simdiki sonuçları açıklamak için gelişir.
- Çıkar gruplarının ve sivil toplum işbirliğinin, okul binaları dışında yapılan kurum çalışmasının diğer formları da vardır. Olayların farklı ülkelerde, veri toplama ve diğer araştırma malzemelerinin öğrenci çalışmalarının sunumu ve başka grupların onunda açıklama yapip yeterliliğe ulaşması için yardımcı olur.

9. Değerlendirme kılavuzları

Programların uygulanması, diğerleri arasında, ilerlemeyi izlemek ve özellikle bu Mufredatin hedeflerine ulaşmak için en iyi çözümler bulma zorluklarını belirlemek ve belgelemek için veri toplamak sürekli değerlendirme kültürünün kurulmasını içeren alanların yanı sıra yetkinliklere göre ölçme değeri de vardır.

Derece süreci boyunca uyumluluk ve tutarlılık gerektiren metodolojinin eğitim bağlantısını gerektirir. Amaçladığımız şeyi takdir ederiz ve onu hedef olarak belirleriz.

Toplum ve çevre değerlendirmesi ilk seviyeden, farklı testlerle uygulanması haricinde, sözlü ve sözsüz, objektif ve subjektif testler, öğretmenler tarafından hazırlanan testler, öğrencilerin kara tahtada değerlendirilmesi, proje üzerindeki değerlendirmeler vb, haricinde, bilgi edinme izlenimiyle, tutum ve davranışlarla ve bu düzey için Temel Mufredatin sonuçlarını için beceri ve yeteneklerinin büyüme oranına bağlıdır

Öğrencilere yapılacak değerlendirmelerin her türlü test sonuçlarının yeterlilik düzeyindeki lisans seviyesine veya bu alanın sınıfına özgüdür. Öğretmen kendi özelliklerine bağlı olarak onların

basarilarini degerlendirmek ve uygun formlari bulmak icin arastirma yapar. Bu anlamda genellikle Kosova Mufredat Cercevesi degisikliklerine uygun olarak zenginlestirilmesi gereken bir temel degerlendime icin Kosova egitim sisteminde uygulanan ogretmenin simdiye kadarki deneyimleri de onemlidir.

Yeni Mufredat alaninin yetkileri, ogrencenin neler yapabilecegini amaclar yani simdiye kadarki okul egitimi sirasinda kazandigi pratik bilgileri degerlendirir. Boylece, devamlı gozlem yorulayla yapılan ogrenci degerlendirme ve durum degerlendirmesi amaciyla tutulan belgelerin ve ileri zamanlarda yapılacak is planlarinin devami icin ogrencilerle calisma sarttir. Gurp ve bireysel calismaların gozlemi bulten denilen teknik katilimiyla veya kontrol listesi denilen islemlerle degerlendirilebilir

Bu duzeydeki ogrencilerin degerlendirilmesi icin akilda tutulmasi gereken sey ogretmen ve ogrenci arasindaki baglanti ve baglilik, etik degerlendirme ve motive edici destegin niyetinin onemi veden ogrenciyi egitmek amaciyla yuksek olarak gercekci bir degerlendirme ve hedef basarisinin kabul edilmesidir.

Bu yasta onemli olan sey ogrencilerin benlik degerlendirmesini olusturmalarını saglayip ogrencilerin dosya tutmasına ve onların islerini sunabildikleri ortam saglamaktır: aile gorusmeleri ve cevre ile bu duzeydeki diger islerle ilgili sonuclarinin korunmasi icin tek tek veya grup halinde calismaları.

Birince kademe Mufredat amaclarinin temel edinimi, ogretmen anlayis ve haklarinin uygulaması icin ogrencilerin yetenek duzeyini degerlendirmesi, sinif icindeki sorumluluklari, yasadigi cevre ve aile sorumluluklari, ogrencinin cevreyi arastirma becerisi, verilen zamanda islerin bitirilmesi vede egitim formu alaninda bireysel veya grup halinde basa cikilma gibi. Bu durumda ogretmen sorumlu bir vatandan ve ogrenci basarisi icin etkili iletisimci olarak, toplum ve cevre alanı iliskisinin temel yetkiliklerinin degerlendirilmesine katkida bulunur. Bu model ayni zamanda diger alanların ve Kosova Mufredat Cercevesinin yetkileri altinda olan sonuclar tarafından da kullanilabilir.

10. Eğitim Kaynakları ve malzemeleri

Egitimin yetkilerinden olan sosyal calismalar ve aliskanliklari mevcut gelecekte kullanmak icin beceri ediniminin ilerlemesi icin ogrencileri motive etmek icin farkli ogretim kaynaklari kullanilir.

Kitapların yani sıra, ogrencilerin diger bilgi kaynaklarına da erisimi vardır. Ders kitapları ve diger kaynaklar ogretmenlere egitim surecini gelistirmek icin hizmet eder.

Egitimi surekli tanima alaninda sosyal calismalar, ogrenme kaynaklari genis bir yelpazede kullanilmaktadır, ornegin ders kitapları, faaliyet kitapları ve egzersizleri, calisma kitapları, brosurler, atlaslar, kureler, ansiklopedi, egitim yazilimleri, projeler, sosyal tesisler, kulturel ve doga dahil cesitli bilissel ziyaretler gibi.

Ogretmenler, ogrenciler ve egitimin diger paydasları, ayni zamanda ogrenme kaynaklarıyla ilgilenebilir, ornegin: ogrencilerin proje sonuclari farkli sinifları icinde degerli egitim kaynaklari olabilir.

Ogretmenler taslak olusturup kullanabilir, gazete, dergi, ozel edebiyat literaturleri veya ogrencilerle farkli aktiviteler icin el kitapçıkları olusturabilir. Ayrica, ogrenci ve ogretmenlerin bilgi teknolojisi kaynaklarının kullanımı ile cesitli urunlerin uretiminde isbirligi cok onemlidir.

Müfredat Alanı – Sağlıl ve sosyal yardım

Giriş

Gerekçe ve anlatım

Kavramlar ve anlatımlar

Yetkilere dayalı erişim

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı – anlatımı

Metodolojik Kılavuzlar

Değerlendirme kılavuzları

Ders kaynakları ve malzemeleri

1. Giriş

Sağlık ve sosyal yardım eğitim alanlarında öğrencilerin bilgi anlayışını, duygusal, sosyal ve fiziksel/zihinsel sağlığı için becerilerini geliştirmelerini sağlar.

Bu alan/düşünmeye ve büyüyen bireysel, kolektif sağlık kalitesinin geliştirilmesine önemli bir değer olarak hazırlık sağlar. Tüm bileşenleri ile sağlık eğitimi (fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal, ruhsal ve cinsel) olayları öğrencilerin genel olarak kalıcı beceri ve kişisel sosyal yardımı çevre ve toplumda inşa etmelerini sağlayacaktır. Bu alan üzerinden öğrencilerin sağlığın önemini farkında olacaktır. Onlar bağımsız yaşam ve sağlıklı çevre için sorumlu kararları alıp, kendi sağlıkları ve diğerlerinin bakımı için eğitilmişlerdir.

2. Sağlık ve sosyal yardım alanının gerekçesi ve açıklaması

Sağlık ve sosyal yardım alanının amacı öğrencilere bilgi beceri kazandırmak, onları sağlıklı ve psikofiziksel aktif alanında sağlıklı bir biçimde hazırlamak ve kendileriyle başkaları için sorumluluk kararları almaya yetenekli kılar. Ayrıca bu becerilerini geliştirmek ve onları uygulama alanını sağlar, tutumlar, nitelikler, değerler ve başarıyla çeşitli durumlarda başa çıkılmasına yardımcı olacak davranışlar öğretir. Bu alan tarafından sağlanan bilgilere dayanarak, öğrencilerin cinsel yolla bulaşan hastalıkları bilmesini ve korunmalarını sağlar.

Sağlık ve sosyal yardım hakkında bilgi edinme öğrencilere sunları öğrenmelerini sağlar:

- İnsan gelişimi ve sağlıklı bilgi tabanı kavramlarını oluşturur;
- Kendilerini ve çevrelerini değiştirmek için eğitilirler;
- Kendilerinin ve baskalarının duygularını anlamak, tutum ve değerlerini keşfetmek;
- Vendorsin kontroll mbi sjelljet shëndetësore, që në mënyrë të ndërgjegjshme të sigurojnë shëndet cilësor;
- Duygusal, sosyal, fiziksel ve zihinsel sağlığı geliştirmek amacıyla bilinçli kararlar alırlar;
- Sağlıklı yaşam uygulamaları;
- Hijyen ve önemi, cinsel eğitim ve bunların ortadan kaldırılabilmesi için risk faktörleri hakkında bilgi edinirler;
- Çalışma ve dinlenme dengede tutup, fiziksel egzersizleri yapar, hijyen ve sağlıklı beslenme kurallarına genel olarak dikkat ederler;
- Zamanla sağlık hizmetlerini kullanan eğitilmiş bireyler olurlar.

3. Temel alan yetkileri:

- Fiziksel aktiviteler yoluyla büyüme ve gelişme
- Fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal ve fiziksel yardım
- Sağlıklı beslenme
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığı
- Bağımlılık oluşturan maddelerin kullanımındaki riskler
- Çevre eğitimi

Fiziksel aktiviteler yoluyla büyüme ve gelişme

Beden eğitimi öğrencilere fiziksel güç oluşturmaya yarayacakları bir platform ve kişisel ile kişiler arası becerilerini geliştirmelerine yardımcı fiziksel yöntemleri geliştirmelerini sağlar. Öğrencilere geniş bir fiziksel kavram ve katılım için gerekli becerileri geliştirmelerini, spor, kültür, atıflık ve sağlıklı olmaları için fiziksel güçlerinin artmasına olanak sağlar

Fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal ve fiziksel yardım

Fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yardım öğrencilere, baskalarının ve kendilerinin sağlığını korumak, onların duygularını tanımak, baskalarının ve kendilerine karşı saygıyı öğrenmelerine olanak sağlar. Bu onların kendi başarılarında güvenlerini artıracak, duygularını ve iradelerini yönetmelerine yardımcı olacak, ayrıca onları çeşitli durumlarla başa çıkabilmeleri için hazırlıyacaktır.

Sağlıklı Beslenme

Sağlıklı beslenme alışkanlıkları, sağlıklı seçimler yapmalarına olanak sağlayıp, sağlık değerinin desteklenmesi yoluyla çocukların beslenme haklarına katkıda bulunacaktır. Bu öğrencilerin güvenli ve hijyenik uygulamalarını tanıyıp anlamak ve günlük yaşamdaki rutinlerde uygulamalarına yardımcı olur.

Cinsel sağlık ve üreme sağlığı

Cinsel sağlık ve üreme sağlığı, öğrencilerin büyüme ve gelişme sırasında, insan üreme süreçleri ile cinsel istismar sorunları hakkında bilgi edinmek için, vucutlarında meydana gelen değişiklikleri anlatmayı amaçlar.

Bağımlılık oluşturan maddelerin kullanımındaki riskler

Öğrenciler acıkanmayan ilaçlarda dahil olmak üzere çeşitli maddelerin kullanımı ve bağımlılığı hakkında daha fazla bilgi edinirler. Onlar ilaçların olumsuz etkisini kendi kararları dahilinde geliştirmeye ve anlamaya çalışırlar.

Çevre eğitimi

Cevre egitimi ogrencilerin cevreye duyarli ve tehlikeli etkenlerden kendilerini ve baskalarini korumak icin mumkun halde yardimci olur. Cevre bilinci, cevre koruma ve kullanimi duygusu sorumluluklarinin gelismisini icerir.

4. Yetkilere dayalı erişim

Kosova Mufredat Cercevesine gore, egitim , saglik ve esenlik haklarina dayanmaktadır. Ders organizasyonu, ogrencilerin neler bilmelerine gerektigine ve neler yapmalarina dair hazir olduklarina odaklanir. Bu alanda ders sonuclari ogrencilerin ne basardiklari ve surekli gosterdikleri asamali basarilari tanimlar.

5. Sağlık ve sosyal yardım alanındaki eğitim sonuçları

1ci ve 2ci Kademenin Ders Sonuçları		
	Kademe 1	Kademe 2
	Sınıf 0.I.II (5-8 yaş)	Sınıf III,IV, V (8-11 yaş)
Ruh sağlığı bakimi, duygusal, evde fiziksel ve sosyal, okulda ve toplumaki oluşumu		
Zihinsel ve duygusal yardım	1.Onun günlük yaşam durumlarındaki duygularını gösterir (ornegin, ogretmenlerle konusmasi, meslektaşlarla konusmasi, oyunda, is sirasında yada grup calismalari sirasında vb.)	1. Bilgi gösterir, duygularını yönlendirir ve farklı durumlara uyum sağlar(ör. grup çalışmaları sırasında, oyunda, okul ve okul dışında vb gibi)
Sosyal Yardım	2.Kendi haklarını ve sorumluluklarını tanıyıp anlar ve okul içinde veya dışında günlük yaşamda uygular.	2.Her bireyin benzersiz ve farklı olduğunu anlayıp, okulun ve yaşadığı çevrenin eşit ve herkes için misafirperver olmasını sağlar.
Fiziksel Yardım	3.Ev, okul ve yaşadığı çevrenin risklerini tanımlar.	3.Acil durumlarda uygun davranış sergileyip ilkyardımın temel ilkelerini uygulayıp nereden yardım alabileceğine bakar.
Beslenme ve sağlıklı tüketici uygulaması		
Sağlıklı gıda ve sağlıklı beslenme	1..Rutine göre doğru beslenmeyi kavrar ve beslenmenin büyüme ve gelişim üzerindeki etkisini açıklar.	1.Mevsimplere göre beslenme için basit bireysel planlar geliştirir ve günlük dönemlere göre sağlıklı gıdanın temel kurallını uygular.
Hijyen önemi ve uygulanması	2.Evde ve okulda kişisel hijyen ve bakımı (vücut hiyeni, diş hijyeni, vb) i.in beceri gösterir.	2.Toplumda, okulda, evde, yaşadığı çevrede ve kişisel hijyenin koruması ve yetiştirilmesi için ısrar gösterir.
Gıda ve kullanım kültürü	3.Tüketici olarak farklı besinleri seçerek besinlerin gıda kökenini araştırı ve ortaya koyar.	3.Günlük yaşamda, sağlıklı ve sağlıksız gıdaları ayırt eder (ör.mağzalarda, süpermarketlerde ve açık pazarlarda vb).
Beden eğitimi, fizik egzersizleri ve spor uygulaması		
Beden eğitimi	1.Fiziksel aktivitelere katılarak, aktif Dinlenme ve uyku sağlığının olumlu Etkisi hakkında bilgi edinir.	1.Bedenini dümdüz bir şekilde tutar ve fiziksel gelişim sonuçlarının motivasyonu ile çeşitli bedensel egzersizler uygulayarak yüksek vücut vücut gelişimini sağlar.
Spor ve fizik aktivitesi	2.Aletizmin temel egzersiz içeriğinden, jimnastikten, yüzmeden ve diğer sporların egzersizlerinden faydalanır.	2.Günlük fiziksel aktivite ve spor yapmak için iç-dış alanları kullanarak fırsatlar yaratır.
Fizik aktivitesi ve sağlık	3 .Sağlığı üzerindeki fiziksel aktivitenin etkisini kavrar.	3.Vücudun gelişmesinde ve değişmesinde fiziksel aktivitenin etkisini açıklar.

Çocukluk, ergenlik, ebeveynlik, açık ilişkiler kurma, cinsel sağlık ve liderlik anlayışı.

Çocukluk ve ergenliğin anlaşılması	1.Kendi vücut parçalarının isimlerini ve nasıl işlediklerini açıklar.	1.İnsanın kökenini, doğumdan yaşlılığa kadarki gelişimini açıklar.
İlişkiler	2.Akranlarıyla işbirliği kurup, ailesiyle, Okulda ve yaşadığı çevrenin değerlerine göre farklılıklara saygı duyar.	2.Okuldaki ve farklı ortamlarda davranış kurallarına uyup onların değerlerini açıklayıp saygı önemini savunur.
Cinsel sağlık		İki cinsinde biyolojik değişimini anlar
Yanlış madde kullanımından kaçınma ve önleme		
	1.Dokunulması ve tüketilmesi gerekenleri bilir, ilaçların ve zararlı maddelerin ne olduğunu ayırır eder.	1.İlaçları güvenli bir şekilde nasıl kullanılması gerektiğini bilir ve bazı ilaçların kendisine ve Sosyal yaşamına olumlu bir şekilde etki
Seçim ve değişim planı		
	1.Günlük oyun ve aktivitelere katılarak, onun öğrenme ve çıkarlarını geliştirecek faaliyetleri araştırır ve genişletir.	1.Aktif bir şekilde çeşitli etkinlik ve faaliyetlere katılarak kendi becerilerini ve yeteneklerini tanır.
	2.Çeşitli olay ve etkinliklere katılıp, kendi beceri ve yeteneklerini tanır.	
II. Tutumlar, değerler ve inançlar		
	<ul style="list-style-type: none">•Kendine ve başkalarına saygı duyar•Sorumluluk sahibi•Hoşgörülü•Farklılık saygısı•Hevesli•Pozitif tavırlı	<ul style="list-style-type: none">• İşbirlikçi• Nezaket kurallarına saygılı• Giyim kurallarına saygılı• Kurallara saygılı• Hazır• Emin
III. bilgiler		
	<ul style="list-style-type: none">•Kendini ve başkalarını tanır•Kendini ve başkalarını anlar•Kendisi, ailesi ve çevresi hakkında bilgi verir•Farklı tehlikeleri tanımlar•Olumlu ve olumsuz eylemlerin etkisini anlar•Spor aktivitelerinin etkisini açıklar•Vücut kısımlarını adlandırır•Duygularını açıklar•Tecrübelerini paylaşır	
IV. Beceriler		
	<ul style="list-style-type: none">•Tartışır•Aktif katılım•Kendi haklarını kullanır•Açıklar•Duygularını yönetir•Eylem alışkanlıklarını gösterir•İlkeleri uygular•Beslenme türlerini ve fiziksel aktiviteleri açıklar	<ul style="list-style-type: none">• Bedensel doğru tutum• Egresizleri uygular• İşbirliği sağlar• Düzenlemeler hazırlar• Hulumton

6. Kesişen Konular

Sağlık ve sosyal yardım diğer bütün alanlarla bağlantılıdır, karmaşık doğanın önemi yüzünden kendilerini tamamlayıp baskalarını da tamamlarlar. Kesilen konuların uygulanması, alanın içeriğinin gelişmesine ve gözden geçirilmesine ve Kosova Müfredat Çerçevesinin bütün yetkilerinin varmasına yardımcı olacaktır. Bu seviyedeki bazı kesişen konuların öğrencilere yardımı:

- Demokratik vatandaşlık ve insan hakları eğitimi
- Barış ve hoşgörü eğitimi
- Kişisel eğitim ve yaşam becerileri
- Sürdürülebilir kalkınma eğitimi
- BİT (bilgi iletişim teknolojisi)
- Cinsiyet eşitliği
- Kültürlerarası ve
- İş ve yaşam için hazırlık.

7. Zaman paylaşımı - açıklaması

Sağlık ve sosyal yardım ders alanı Temel Müfredatta, fiziksel, psikolojik, duygusal ve sosyal konuların gelişimini teşvik edecek faaliyetler içermektedir: 2ci seviyede olan beden eğitimleri ve sporlar, sağlık eğitimi, sağlık ve cinsel eğitim ve 3cü seviyede olan sağlık, cinsel ve aile eğitimi. Ayrıca, Kosova Müfredat Çerçevesinde sayı ve ders yüzdelikleri belirlenmiştir.

Sosyal yardım ve sağlığın Temel Müfredat için kriterleri: hacim, denge, dikey ve yatay bağlantıların ders sonuçları ve onların altı (6) temel yetkisi ile, I ve XII`ci sınıflar boyunca devamlılığı.

İlkokul Sınıfı(UeSs 1)										
Fushat kurrikulare	Kademe. 1					Kademe. 2				
	Okulöncesi sınıf		Sf. I	Sf. II	Toplam Ders	Sf. III	Sf. IV	Sf. V	Toplam Ders	
	Sayı		Ders sayısı	Ders sayısı	Toplamda.	Ders sayısı	Ders sayısı	Ders sayısı	Tp.Ders	%
Shëndeti dhe mirëqenia	2	11.11	2	2	4 9.76	2	2	2	6	8.33

9. Metodolojik Kılavuzlar

Sağlık ve sosyal yardım alanında tanımlanan içerik bu alanın gereklerini yerine getirip, aynı zamanda kendi içinde taşıdığı özelliklerin farklı çalışma yöntemlerini kullanmak için gerçekleştirebilir. Metodların bazıları başarılı yöntemleri kolaylaştırmak için eğitimde, öğrencinin merkezi iş projelerini gözden geçirmesini kolaylaştırır.

10. Udhëzime për vlerësimi

Fusha Shëndeti dhe mirëqenia për shkak të natyrës dhe specifikave që ka kërkon shumëllojshmëri të mënyrave të vlerësimit në baza të rregullta, ku fokusi është mbi të kuptuarit e shëndetit, konceptet dhe praktikimin e sjelljeve dhe të qëndrimeve pozitive. Nxënësit duhet të jenë në gjendje që në mënyrë aktive dhe të vazhdueshme të zbatojnë njohuritë e fituara në jetën e përditshme.

Gjithashtu, edhe për lëndët e fushës së edukimit shëndetësor, për shkak të specifikave që ka, do të ishte e vlefshme që, përveç vlerësimit numerik, në masë të madhe të aplikohet vlerësimi përshkrues, pasi puna në grup, projektet, aftësitë motorike, aftësia e të folurit etj. nuk mund të maten me anë të testeve. Për t'i matur dhe për t'i vlerësuar ato përdoren instrumente të tjera. Vëzhgimi i drejtpërdrejtë është një procedurë e përshtatshme për fushën e edukimit shëndetësor dhe që mund të përdoret në situata të ndryshme mësimore dhe në të gjitha nivelet e shkollimit.

Ekzistojnë disa teknika dhe instrumente, që përdoren për vlerësim, të cilat ndihmojnë vrojtimin e drejtpërdrejtë të veprimtarisë së nxënësit. Ja disa prej tyre:

Buletini i pjesëmarrjes, është teknikë vrojtimi, që mund të përdoret për të vrojtuar, në grupe të vogla ose gjatë diskutimit. Buletini tregon se cili jep ndihmesë, sa shpesh bashkëpunon, sa të vlefshme janë ndihmesat etj.

lista e kontrollit - përmban një listë me tema, objektiva, njohuri, për të cilat nxënësi do të vëzhgohet. Qëllimi kryesor i listës së kontrollit është të regjistrojë një vlerësim të vazhdueshëm për përparimin e nxënësit, duke dëshmuar se si i përmbush ai detyrat ose objektivat e llojeve të ndryshme. Krahas listës me elementet që do të vrojtohen, jepet edhe një shkallë vlerësuese.

dosja e nxënësit – paraqet një portret të saktë dhe të përmbledhur. Përdoret si koleksion i qëllimshëm i punimeve për të treguar modele të punëve të nxënësve, të cilat dëshmojnë përparimin e nxënësit, aftësitë e tij dhe nivelin e punimeve. Përdorimi i saj përmirëson mësimdhënien duke integruar vlerësimin për të nxënë (VpN). Dosja mund të përmbajë, për shembull, vizatime, një projekt, një krijim, plane etj.

Dosja ka vlera për këto arsye:

- Është një mjet që u jep informacion mësuesit, prindërve dhe nxënësve (për zhvillimin dhe progresin e tyre).
- I jep nxënësit një pamje tërësore të punës së tij.
- Duke e përgatitur vetë dosjen, nxënësi luan rol aktiv në procesin e mësimin dhe të vlerësimit (vetëvlerësimit).

Informata kthyese - e cila ka për qëllim kontrollin dhe vlerësimin e arritjeve të nxënësve që do të shërbejë si një lloj dialogu ndërmjet mësimdhënësit dhe nxënësit për cilësinë e të nxënit, mësimdhënies dhe arritjet në përgjithësi. Informata kthyese shërben për identifikimin e vështirësive me të cilat ballafaqohen nxënësit gjatë procesit të nxënies, por njëkohësisht siguron zbulimin e shkaqeve, pasojë e të cilave janë ato vështirësi, dhe të mundësisë për përmirësimin e punës së tij. Informata kthyese është efektive kur jepet në kohë të duhur - atëherë kur është e domosdoshme për nxënësin.

8. Eëitim kaynakları ve malzemeleri

Sağlık ve sosyal yardım içinde öğretim yeteneklerinin başarıyla uygulanması için öğrencilerin motive amaçlı çeşitli eğitim kaynaklarını kullanarak, yeni tutum ve yaşam için gerekli becerilerini oluşturarak kendilerini ilerlemeye teşvik eder. Ders kitapları değerli öğretim kaynağı olduğunda, bilgiye erişimin sınıfta öğrenme sürecini planlamak ve uygulamak için hizmet edip diğer kaynaklardan da ders kitapları ile sınırlı olmamalıdır.

Sağlık ve Sosyal yardım alanının eğitimde başarılı gerçekleşmesi için ders kitapları, kitap ve egzersiz faaliyetleri, çalışma kitapları, broşür, atlas, ansiklopedi, eğitim yazılımları, projelerle çalışmaları da dahil olmak üzere eğitim kaynaklarının geniş bir yelpazede kullanılması gerektiğini farklı analizle ilgili alanda ve diğer kitapların farklı raporlarını sunar. Öğretmenler ve öğrenciler eğitim materyallerinin tasarımı ve kullanımıyla meşkul olabilir, örneğin: öğrenciler tarafından yürütölen projelerin sonuçları farklı sınıflar için değerli bir eğitim kaynağı olabilir.

Müfredat Alanı – Yaşam ve iş

Giriş

Gerekçe ve anlatım

Kavramlar ve anlatımlar

Yetkilere dayalı erişim

Eğitim alanı sonuçları

Kesişen konular

Zaman paylaşımı – anlatımı

Metodolojik kılavuzlar

Değerlendirme kılavuzları

Ders kaynakları ve malzemeleri

1. Giriş

Mufredat "Yaşam ve İş" alanı olarak, bütün mufredat yaşam ve çalışma için hazırlık önemli bir konu alanı olarak vurgu yaparken yaşam ve çalışma için becerilerin gelişiminde, özellikle bir "tasiyici" alan olarak katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Kademe 1 ve kademe 2, hayat becerilerine, el sanatları ve ev hımanlığı ile ilgili ek olarak yaşam becerilerine odaklanır.

2. Yaşam ve iş gerekçeleri ve anlatımlar

Mufredat bu alan sayesinde, öğrenciler, aile üyeleri, vatandaşlar, üreticiler, tüketiciler, işverenler ve çalışanlar olarak yaşam ve iş bireylerin farklı rolleri için asına olacak. Ayrıca baskalarının varlığı hoşgorusu ve karşılıklı saygı açısından iş ve yaşam kişilerarası ilişkilere güvenmek gerektiğinin farkında olurken öğrencilerin bilinci ve güveni gelişecektir. Onlar inisiyatif ve sorumluluk ruhunu geliştirmek ve iş planları ve zaman çizelgeleri geliştirmen ve saygının yani sıra süreçlerin ve sonuçların kalitesi ile tanışmış olacak.

İş ve yaşam eğitim programı öğrencilere sunu sağlar:

- Okulda, toplumda ve evdeki pratik egzersizleri anlama
- Kişisel yaşam ve iş kalitelerin artırılması
- Günlük hayat için teknolojinin kullanımı ve anlamı

- Bilgi ve iletişim teknolojisinin günlük yaşam kalitesini artırmak için eğitimi
- İş geliştirme ve girişimcilik egzersizleri (simülasyonu)!
- Yaşam ve çalışma için güvenli şartların iyileştirilmesi
- Gelecekteki kariyer ve meslek hayatının hazırlığı (öngörüsü).
- Hayat ve iş için/ iletişim kolaylığı
- Doğayı ve çevreyi koruma isteği.

3. Temel alanın yetkileri

- Kişisel gelişim (yaşam becerileri)
- Pratik faaliyetlere dayalı kılavuzları geliştirme - el sanatları
- Aile ekonomisi (ev).
- İş tavsiyesi ve rehberliği (eğitim ve kariyer rehberliği); (temel kavramlar, işdişama ve mesleğe giriş).
- BİT dayalı teknoloji (ilk iletişim için kişisel bilgisayar kullanımı).
- İş ve girişimcilik eğitimi (Pratik faaliyetlerle ev hali bütçesi tasarrufu içeriği).

Kişisel gelişimi (yaşam becerileri)

Bilgisayar erişimi için oyunlar ile oyun yoluyla öğrencilerin duygusal ve psikomotor yetenek gelişimi.

Kalkınma pratik faaliyetleri kılavuzuna dayanarak (el sanatları).

El sanatları, el işini zihinsel işlere bağlayıp, yaratıcılık yeteneğinin gelişmesine, merakı, sorumlulukları ve öğrencilerin sorunlarını çözme yeteneğini birleştirir. El işi değerleri öğrencilerine malzeme seçimini, işleme ve montaj ürününün çalışmasını ve uzun ömürlü üretimi onlara öğretmeyi amaçlar. Farklı kültürlerde oya (zanaat) ve el işi geleneklerini korumayı hedefler. Oyun yoluyla, görsel-operatif öğrenmeyle birlikte, öğrenciler kendiliğinden teknolojik trendlerin ilk kavramlarını benimsemeye ve belli bir seviyeye ulaşarak teknik becerilerini geliştirirler. Basit teknik donanımlarla öğrenciler onların kullanımlarıyla tanışır, onların iş sırasında bakımını ve korumasını yapar.

Aile ekonomisi (ev)

Öğrenciler hayata hazırlamak ve ev işbirlikçi bir ortam yaratmak için, topluma katkıda bulunma bireyleri olarak çalışır. Aile ekonomisi bağlamı üzerinde durarak, gerçek sorunları keşfetmek için öğrencilere olanak sağlar. Bu karar verme gibi becerileri, taşıma ve diğerleri ile çalışma gelişimine katkıda bulunur. Öğrenciler çevre koruma dahil evde ve toplumda katılımcı birey olarak gelişir.

Danışma ve rehberlik (eğitim ve kariyer rehberliği)

Öğrenciler iş dünyasıyla ilgili temel kavramlara aşina olurlar, (iş yeri, iş, aile meslekleri ve toplumdaki yeri).

İlk iletişim için bir kişisel bilgisayar kullanarak BİT/ dahil olmak üzere teknoloji

Öğrenciler ilk iletişimi kurmak ve temel yarattıkları bir kişisel bilgisayar (PC) kullanarak becerilerini geliştirirler.

İs ve girişimcilik eğitimi

Tüketici açısından ev bütçe planlama elemanları ile ilgili etkinliklerde öğrencilerin ve rol oyunları uygulamasının katılımı.

4. Yetkilere dayalı erişim

Kosova eğitim hedefleri müfredat alanlarından gerçekleştirilen ve Kosova Müfredat Çerçevesinin öngördüğü anahtar yetkinliklerin kademeli alımı ve yetistirme iş hayatını etkileyecektir. Yaşam ve iş alanları öğrencilerin kazanılması ve Kosova Müfredat Çerçevesinin öngördüğü anahtar yeterlilikler kademeli uygulamasına izin verildiği şekilde uygulanması gerekir. Ders organizasyonu, öğrencilerin ne bilmesi ve ne bilmemesi konusuna odaklanır. Bu bilgi sayesinde becerilerini, alışkanlıklarını, ve tutumlarını aynı zamanda yansıtip, davranış aracılığıyla yansıtır.

5.Müfredat alanı eğitim sonuçları

1ci ve 2ci Kademe için ders sonuçları

Eğitim alanının sonuçları temel kavramlara dayalı formüle edilmiştir. Yaşam ve iş müfredatı alanında, eğitim alanı sonuçlarında öğrenci her düzeyi geçip sonunu içerek gereksinimlere ulaşması gerekir. Eğitim alan sonuçlarının organizasyonu geliştirilen ve ileri derecede derinlesen, çocukların fiziksel ve psikomotor gelişimine verilen bilgi, beceri, tutum ve değerleri içerir. Bu sonuçlar Müfredat Çerçevesinin vurguladığı yetkinlik üretimin katkısında tamamlanan altı yetkinliğin başarısını sağlar.

KADEME 1 VE 2 EĞİTİM ALAN SONUÇLARI

Kademe 1	Kademe 2
Sınıf 0.I.II (5-8 yaş)	Sınıf III,IV,V (8-11 yaş)
1. Pratik egzersizlerin evde, okulda ve toplumda anlasılması	
1.Evde ve okulda yapılan faaliyetler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları tanımlar.	1.Ayrı ayrı yürütülen faaliyetler arasında ve gruplarda farklılıklar açıklanır.
2.Öğretmenler tarafından açıkça tanımlanmış görevler ve velilere dayalı aile basit pratik faaliyetlerini evde ve sınıfta uygular.	2.Kendi inisiyatifi ve el yapımı tamamlanmış ürünler, belirli bir modelden başlayarak yada Resim çizimi gibi bağımsız erişime dayalı pratik faaliyetleri yürütmektedir.
2. Kişisel yaşam ve iş yapısı	
1.Okulda akranları arasındaki farklılıkları ayırt edip benzerlik kadar, yetenek, ilgi ve farklı etkinlikler okul içi ve dışında yeteneklerini gösterir.	1.Katılma isteği ve inisiyatif, activist, takım kurallarına saygı okul arkadaşları ile yada toplumun üyeleri ile çeşitli faaliyetler grubunu organize eder.
3. Günlük yaşama ve iş için teknoloji kullanımı ve anlamı	
1.Aile ekonomisinin araç-gereçlerini ve Basit makineleri tespit eder.	1.Günlük durumlarda araç ve ev aletleri kullanır.
2.Gözetmen veya öğretmen tarafından önerilen basit kişisel girişimlere dayanan güvenli ve yeterli iş ürünleri mutfak eşyaları araç ve gereçlerini kullanır.	2.Öğretmenlere dayalı basit talimatlar için araçları, malzeme ve ürünleri yeterince çalışmada kullanır.
4. Öğrenme ve günlük yaşam kalitesini artırmak için bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma	
1.İlk iletişim için kişisel bilgisayar kullanımı	1.İlk fikir ve yaratıcılığı yansıtacak bir kişisel bilgisayar kullanımı
5. Girişimcilik ve iş geliştirme egzersizleri	
1.Evlerde pratik eylemler yoluyla yaşadığı Anlar ve faktörler dikkate alınmalıdır.	1.Doğrudan ev faaliyetlerini araştırır ve temel örgütsel Bütçe sorumluluklarını yerine getirir.
6. Yaşam ve çalışma koşulları için güven teşviki	
1.Günlük yaşamda savunma ve güvenlik için farklı risk kurallarını kavrar.	1.Savunma ve güvenlik, günlük yaşam riskleri için Kurallarını açıklar: evde, okulda ve çevrede
7. Meslek hayatında ve gelecekteki kariyer için hazırlık	
1.Toplum faaliyetleri içinde ve okulda, Evde gerçekleşecek faaliyetleri taşıyıcılıkları Tanımlar.	1.Onun eylemleri toplum içinde ve okulda, evde gerçekleşecek faaliyetleri paylaşmak gerekir.

8. İş ve iletişim hayatı

1. Ölçüm sırasındaki faaliyetleri, işaretleri, kesimleri izler ve güvenli bir malzeme şekillendirir.

1. Yapıcı ve huzurlu durumları uyumsuzluk ölçümü yöntemleriyle, başkalarının anlayışını, arzularını ve isteklerini artırmak için okulda ve yaşamda, sınıfta bireysel çeşitliliğin varlığının farkındadır.

9. Doğa ve çevrenin korunması -bakımı

1. Daha fazla dönüştürülebilir malzemeleri belirler ve sıralama ile temel ev ayırımını sınıflandırır.

1. Ev bazında gelen geri dönüştürülebilir süreçleri ve koruyucu tedbirleri ve çevreyi korumaya alır.

II. Qëndrimet, vlerat dhe besimet

- Kendine ve başkalarına saygı duyar
- Benlik saygısı
- Sorumlu
- Höşgörü
- Farklılık saygısı
- Odaklı
- Olumlu tutum
- İşbirlikçi
- Nezaket kurallarına saygılı
- Yasalara saygılı
- Hazır

- Emin
- Merak
- Eylem ve düşüncede bağımsızlık
- Farklı yaklaşım firişimi ve çıkar
- kendi gücüne inançlı
- teknoloji kullanımında inançlı
- İrade
- İnsan kişiliğinin oluşumu ve gelişimi
- İşbirlik isteği
- Yardım/destek isteme cesaret

III. bilgiler

- Kendini başkalarını tanıır
- Kendini ve başkalarını anlar
- Kendisinin çevresini ve ailesini anlatır
- Farklı tehlikeleri tanımlar
- Olumlu ve olumsuz Eylemlerin etkisini kavrar
- Tecrübe paylaşımı
- Açıklama
- Tanımlama
- Uygulama
- Ölçüm

- Değerlendirme
- Çizimler
- Kesim
- model oluşumu
- sorunlara farklı açılardan yaklaşım
- tasarım (yaratıcılık)

IV. Shkathtësitë

- Tartışır
- Aktif katılım
- Anlatır
- Eylem alışkanlıkkar, getirip, gösterir
- Egzersiz uygulaması
- İşbirliği kurar
- Kararlılık
- Sorumluluk

6. Kesişen konular

Müfredatın Yaşam ve çalışma alanının önemli hedeflerinden birisi, KMÇ ile öngörülen temel yetkinliklerin edinilmesine yardım edecek müfredat alanları arasındaki konuların hayata geçirilmesi olmalıdır. Bu düzeyde dikkate alınması gereken ve diğer düzeylerde de sürekli olarak uygulanabilecek müfredatın alanları arasındaki bazı konular şunlardır:

- Medya bilgisi (etrafındaki dünyayı anlamak için medya kullanımı)
- Sürdürülebilir kalkınma eğitimi (toplum hizmetleri)
- Çevre koruma gelişiminin ekolojik tutumları
- Dil ve iletişim becerileri
- Kişisel gelişim ve yaşam becerileri
- Gönüllü çalışma

7. Zaman paylaşımı - açıklaması

Yaşam ve iş Temel Müfredatın , müfredat alanlarında çalışarak beceri gelişimini ve bu tür konularda da dahil olmak üzere beceri tutumlarını, değerleri ve tesviki faaliyetleri içermektedir. 1ci seviyede pratik faaliyetlere dayalı kılavuzları Kişisel gelişim (yaşam becerileri), gelişim-el sanatları, aile ekonomisi (ev)

- El çalışmaları (BIT öğretim modülü 1)
- Ev ekonomisi (+1 ders modülü - kariyer odaklı)

Ayrıca KMÇ`de derslerin sayısı ve yüzdesi belirlenmiştir. Yaşam ve iş müfredat alanının tesis edilme kriteri: Hacim, denge, altı (6) büyük yetkide eğitim sonuçları yatay ve dikey bağlantıda I - IV sınıf seviyesinde kendi süreklilik performansını sürdürür.

İlkokul (UESS 1)											
Müfredat alanları	Kademe.1						Kademe. 2				
	Okulöncesi sınıf		Sf. I	Sf. II	Toplam ders		Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Toplam ders	
	Sayı		Ders sayısı	Ders sayısı	Toplam.		Ders sayısı	Ders sayısı	Ders sayısı	Tp.ders	%
Yaşam ve iş	1	5.56	1	1	2	4.88	1	1	1	3	4.17

8. Metodolojik Kılavuzlar

Yaşam ve çalışma hayatı müfredatının tanımlanabilmesi alanda içeriğin gerçekleşmesi için farklı iş metodları kullanılabilir, bu alanın isteklerini yerine getirebilmek için vade kendine ait tuttuğu özellikler içinde tanımlanması gerekir. Eğitim yöntemlerinin başarılı geçmesini kolaylaştırmak için öğrencinin merkezi olduğu bazı yöntemler vardır:

İsbirliği içerisinde eğitim - öğrencilerin birlikte çalışırken, bazen ikiser, bazen grup halinde ortak bir sorunu tanımlamak için ortak bir tema keşfedip yada yeni fikirler yaratmada anlayış elde ederler. Öğretmen çok başarılı bir şekilde ders saatini geçirebilir, grup halinde, rol oyunu çalışmalarıyla, beyin fırtınasıyla vb.

Beyin fırtınası (beyin fırtınası veya düşünce paylaşımı) onlar hakkında hiçbir tartışma oluşturmada fikirleri sıralar ve onları teşvik eder. Bu, birçok amaç ve dersin farklı aşamalarında kullanılır. Beyin fırtınası - yaratıcı düşünme için öğrencilere yardım edip, onları varlıkla hayal arasındaki konuda duygularını geliştirmek için kullanılır.

Rol alarak oynamak- kısa bir konuşma olup, keyifli sohbetlerin basit düzenlemelerinde keyifli bir durumdur. Bu öğrencilerde aktifliğini geliştirir, sınıfta etkileşime teşvik eder ve öğrencilerin hayal girişimi için boşluk bırakır. Rollerle oynanan oyun motivasyonu bir yüksek seviyeye ulaştırır. Sağlık eğitimi etkileşimli formlar, birleştirme yöntemleri kullanarak çok farklı şekillerde geliştirilmiş olabilir: çeşitli sağlık merkezleri, sağlık haftası, tiyatro kısmı, çizim ve çocukların sağlık eğitimi teması ile sergileri yaratma ziyareti, küçük gruplar halinde çalışır.

9. Değerlendirme Kılavuzları

Değerlendirme, her öğretim aktivitesinde mevcut olan bir unsurdur. Ölçme ve değerlendirme çağdaş okulların ayrılmaz ve çok önemli bir parçasıdır. Öğrenciler, ders yılı süresince, yeterince eğitim görürler. Ancak öğrendikleri her şey testlerle ölçülebilir şeyler değil, ilköğretim seviyesi öğrencileri için farklı tekniklerin kullanımı, öğrencilerin çeşitli özelliklere göre daha gerçekçi bir tahmin yürütmelerini sağlar. Yaşam ve iş anlaşıyor odaklı olması nedeniyle, düzenli şekillerde çeşitli değerlendirmeye özelliklerini doğası gereği, çalışma müfredat alanlarını kavramlar ve olumlu tutum ve davranışlar uygular. Diğer bir deyişle, öğrenciler sürekli aktif olarak günlük hayatlarında öğrendikleri bilgileri uygulamak zorundadırlar. Ayrıca yaşam alanı ve iş konuları nedeniyle ayrıntılara, saygı değerlendirme dışında gerekli olacak, büyük ölçüde açıklayıcı değerlendirme grup çalışmaları, projeler, psikomotor becerileri, konuşma yeteneği başvuruları olacak. Ama bunlar testlerle ölçülemez. Onları değerlendirmek ve ölçmek için, diğer enstrümanlar kullanılır. Doğrudan gözlem yapmak için eğitimin tüm düzeylerinde farklı durumlarda alan ve yaşam işi için uygun bir eğitim işlemi kullanılabilir. Değerlendirme için kullanılan öğrenci aktiviteleri doğrudan yardımcı gözlem esidi olup teknik ve araçlar içerir. İşte bunlardan bazıları:

Katılım bülteni, küçük gruplar halinde ya da tartışma sırasında gözlemlemek için kullanılacak bir anket tekniği olarak nitelendirilebilir. Bülten değerli yardımcıları gibi sık sık işbirliğinin nasıl katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Değerlendirme listesi, öğrencinin hangi konularda değerlendirileceklerini gözlemleyen, hedef ve bilgi listesini içeren bir araçtır. Kontrol listesinin temel amacı bu görevleri veya çeşitli hedefleri nasıl karşılayacağını gösteren, öğrencinin sürekli ilerlemesini kaydetmektir. Bu değerlendirme listesinin yanı sıra, önceki elemanları verilip aşağıda gösterilecektir.

Öğrencilerin dosyası, o öğrencinin ilerlemesini, onun beceri ve çalışma seviyesini gösteren öğrenci işleri modellerini göstermek için kullanılan bir araçtır. Dosya, örneğin, çizimler, bir proje, bir tasarım ve başka planlar içerebilir.

Dosya şu nedenden bu değerlere sahiptir:

- Öğretmenlere, velilere ve öğrencilere bilgi sunan bir araçtır.
- Öğrencilere çalışma kapsamında bir bakış sunar.
- Dosyayı kendisinin hazırlamış olması, öğrencinin öğrenim yılı süresince değerlendirmede etkin bir rol oynamaktadır.

10. Eğitim ve öğrenim ders malzemeleri ve kaynakları

Yasam ve is mufredat yetkinliklerinin basariyla uygulanmasi icin ogrencileri motive etmek ve yasam icin gerekli beceri ve yetenekleri kazandirmaya calismak icin sahsi ilerlemeye tesvik edip, farkli ogretim kaynaklarini gunluk yasamda da kullanmak onemlidir. Dersli kitabi degerli kaynak oldugundan egitimle ilgili bilgiye erismesi icin ogrencinin ayni zamanda sinifta ogrenme surecini planlamak ve uygulamak icin hizmet edip, diger kaynaklardan da dayarlanmasini saglayip, egitim sadece ders kitaplariyla sinirli olmadigini gosterir.

Yasam ve is mufredat alaninin basariyla gerceklestirilmesi ders kitaplari, kitap ve egzersiz faaliyetleri, calisma kitabi, brosur, atlas, ansiklopedi, egitim yazilimlari, projeler de dahil olmak uzere ogrenim kaynaklari genis bir yelpazede kullanilmasi gerektigi icin farkli analiz ile ilgili alanda, farkli is malzeme ve rapolari kullanilir. Ogretmenler, ogrenciler ve ayni zamanda diger egitim alanlari. adaptif egitim kaynaklariyla meskul olabilir. Ornegin: ogrenciler tarafından yurutulen projelerin sonuclari farkli siniflar icin degerli kaynaklari olabilir. Ogretmenler, cesitli ogrenci etkinlikleri icin klasorler, gazete, dergi, ozel edebiyat veya el kitaplari hazirlayabilirler. Ayrica, ogrenci ve ogretmen bilgi teknolojisi kaynaklarinin kullanimi ile ilgili cesitli malzemelerin uretimi icin isbirligi yapmalari cok onemlidir.

IV

PLAN VE PROGRAMLAR

Tanım

Kosova, üniversite öncesi eğitim sisteminin toplam ders fonu

Okulöncesi ve ilköğretim sınıfları için ders planı

Ders planı tasarımı için kriterler

Ders planı uygulaması

Okul Muhtariyeti

1.Tanım

Mufredat tum okul mufredatlarında yada lisans düzeyinde verilen siniftaki eğitim sürecinin organizasyonuna bağlı bir belgedir. Mufredat konuları ve eğitim sonuçları ile Temel Mufredat alanının veri derecesine ulaşmak için ders programlarının ders saati yüzdesi ve sayısını ifade etmek için gerekli asgari sureyi tanımlamıştır. Ders planının temelinde eğitim elemanları sayısı ve okul içinde kendi konumuna göre belirlenir. Yeni KMCsine göre sağlanan değişimler kavramsal ve stratejik olacaktır. Bizim şimdiye kadarki eğitim sisteminde öğretim planları tasarlanmış ve orta düzeyde (EBTB) tarafından denetilmistir, bundan sonra (EBTB) `nin desteğiyle de ders planları okul düzeyi tarafından hazırlanacaktır. Bu olanaksa, okul planı organizasına dayalı fazla muhtariyet tanıyan, fakat okulun daha fazla bağlılık ve sorumluluk taşıyacagini ifade eder.

Üniversite öncesi eğitim için (genel ders fonu) genel eğitim planı

Okul, resmi düzeye ait eğitim planını (kademe ve sınıf) hazırlarken, müfredatın her alanı için üniversite öncesi genel planının sürekliliğini dikkate almalıdır.

Okul, belirlenmiş süre içerisinde (yüzdelik olarak) her alan için eğitimin örgütlülüğünü, müfredatın alanları ve düzeylerindeki öğrenme sonuçlarını ve öğrencilerin olanaklarını dikkate alarak, kendisinin değerlendirmesine göre en uygun şekilde planlama fırsatına sahiptir.

tabela: Genel ders planı (genel ders fonu) üniversite öncesi eğitim için

Fushat e Kurrikulës	SnKa 0		SnKa 1		SnKa 2		SnKa 3	
	ShK1	ShK2	ShK3	ShK4	ShK5&6	ShK5&6		
	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf
	okulöncesi	I & II	III & V	VI & VII	VIII & IX	përgjithshëm	profesional	
						Klasa X, XI & XII	Klasa X, XI & XII	
Diller ve iletişim	33.33%	38.10%	33.33%	25.00%	26.67%	20.00 %	15.63%	
Sanatlar	11.11%	9.25%	8.33%	7.14%	6.67%	6.67%	3.13%	
Matematik	22.22%	23.81%	20.83%	17.86%	13.33%	13.33%	9.38%	
Fen bilimleri Toplum ve çevre	5.56%	4.76%	8.33%	14.29%	16.67%	16.67%	6.25%	
	5.56%	4.76%	8.33%	14.29%	13.33%	16.67%	6.25%	
Sağlık ve sosyal yardım	11.11%	9.52%	8.33%	7.14%	6.67%	6.67%	6.25%	
Yaşam ve İş	5.56%	4.76%	4.17%	7.14%	6.67%	6.67%	46.88%	
Seçmeli bölümler	5.56%	4.76%	8.33%	7.14%	10%	13.33%	6.25%	
Diğer etkinlikler								

2. Okul öncesi sınıfı ve ilköğretim sınıfları için öğretim planı

Okullar,öğretmenler öğretim derslerini alanlara dağıtmadan önce,toplam haftalık ders fonların dağıtımı hakkında özgür bir şekilde karar verme fırsatına sahiptir,her zaman derece için öngörülen derslerin veya yüzdenin sayısı içinde,örneğin,1 derecede (1Drc) iki sınıfı için,(birinci ve ikinci sınıf için) haftalık toplam 41 ders vardır,o zaman öğretmen bağımsız bir şekilde birinci sınıfta veya ikinci sınıfta kaç ders tutulacağını,20 veya 21 karar verir.Böylece ,eğer okul,öğretmenler,1sınıfta toplam haftalık 21 derse ihtiyaç olduğunu düşünürlerse,tüm alanlar için,o zaman ikinci sınıfta haftalık 20 ders fonuna uymalıdır,ki bu şekilde 1 derecenin iki sınıfı için toplam haftalık 41 ders fonun geçilmemesi sağlanacak şekilde olmalıdır.Veya tam tersi olabilir,birinci sınıfta 20 derslik fonun ikinci sınıfta ise 21 derslik fonun tutulması,her zaman öğrencilerin yaşını göz önünde bulundurarak.

Sınıf	Haftalık ders sayısı
Okul öncesi	18
Sınıf I	20
Sınıf II	21
Sınıf III	23
Sınıf IV	24
Sınıf V	24

Okul öncesi sınıfı ve ilk okul sınıfları için okullar (öğretmenler)tarafından hazırlanmalı aşağıdaki a veya a1 tablo/planlarında verilen genel bir vizyondan başlayarak.

Öğretim planı a KMÇile öngörülen (s.25),okul düzeyinde ki esneklik ve özerklik ilkesine dayanır. Bu fırsat okullara verilir,okul zamanını esnek bir şekilde kullanarak bağımsız bir şekilde ÖS leri organize ederek etkileşimli öğrenmenin çeşitli şekillerini sağlamak için,her zaman Müfredatın temel yetkinliklerini elde etmek amacıyla.Öğretim planı a her bir Müfredat alanı Müfreda dereceleri ve seviyesi için (dereceler 1 ve 2 –okul öncesi sınıfı ve ilköğretimin I- V sınıfları) minimum ders fonun yüzdesini belirler ve her alan için haftalık ders fonun sayısının tümünü belirler.

Bu plana göre,alan için belirlenen ders genel sayısına veya yüzdesine dayanarak,kendisi zaman ayırımı hakkında karar verir(yüzde veya ders)sene için tüm alanlar için ve tüm dersler için.Bu her zaman,derecenin sonunda bu planla her bir alan için öngörülen zamanın (yüzde veya dersler) uygulanmasını göz önünde bulundurarak. örneğin,Diller ve İletişim alanının ilk derecesinde,okul (öğretmen) her türlü şekilde uygulayabilir. Okulun bir öğretim haftası boyunca,aynı kuşağın,öngörülen zamanın yüzdesini dikkate alması lazım, 37% veya iki sınıf için 15 ders (birinci ve ikinci sınıf). Öğretmen bu derslerden,bir kuşak için birinci ve ikinci sınıfta ,kaç ders uygulayacağı hakkında karar vermekte serbesttir.Örneğin,birinci sınıfta haftalık 8 ders alabilir ve ikinci sınıfta 7 ders uygulamak zorundadır,ki derecenin sonunda 15 öngörülen ders uygulansın.Fakat eğer,birinci sınıfta bu alandan haftalık 8 dersin alınmasına karar verildi ise,diğer alanlarda daha az ders alınması gerektirir,ki bu şekilde birinci sınıf için öngörülen haftalık ders fonun geçirilmemesi için(sınıf için haftalık ders fonu tabl. ve öğretim planı a, a1 tab.).

Öğretim Planı a

seviye I: İlk öğretim okulu ve okul öncesi sınıfı						
Müfredat Alanları	Derece 1		Derece 2		Derece 3	
	Okulön cesi	Sınıf I – II	Sınıf III – V	Sınıf III – V	Sınıf III – V	Sınıf III – V
	%	Ders.say ısı	%	Ders.say ısı	%	Ders.sayı
Diller ve iletişim	33.33%	6	36.59%	15	33.33%	23
Sanatlar	11.11%	2	9.76%	4	8.33%	6
Matematik	22.22%	4	24.39%	10	20.83%	15
Doğa bilimleri	5.56%	1	4.88%	2	8.33%	6
Toplum ve çevre	5.56%	1	4.88%	2	8.33%	6
Sağlık ve refah	11.11%	2	9.76%	4	8.33%	6
Hayat ve iş	5.56%	1	4.88%	2	4.17%	3
Seçmeli bölüm	5.56%	1	4.88%	2	6.94%	5
totalI:	100%	18	100%	41	100%	72

Birinci derecede bu alan ana dilinden ve ingilizce dilinden oluşur.İngilizce dili ile ne zaman başlanacağına (hangi sınıfta)okul karar verir.Bu dil,alan için/üç sınıf için,toplam olarak en fazla üç ders içinde öğrenilebilir.

Öğretim planı a aynı zamanda Müfredat alanı içinde ders fonun uygulamasında diğer esneklik sağlar.Öğretmenler,okullar bir okul yılı içerisinde,alan için ders sayısının uygulanması (dağıtılması)konusunda karar vermekte serbesttirler. Öğretmen (okul) tarafından belirlenen yıllık fon,planlama amaç ve hedeflerine göre öğretim semestir (yarıyıl) dağıtılabilir.Böylece,örneğin,eğer ki birinci sınıfta Diller ve İletişim alanından 8 ders alınması kararı verildi ise,o dersler öğretim hedeflerine göre dağıtılabilir,10 ders ilk semestir (yarıyıl) da ve 6 ders ikinci semestir(yarıyıl)da veya bunun tersi.Bu durumlarda,belirlenen dersler (yüzdelere) her zaman diğer alanların ders (yüzdelere) ile uyumlu olmalıdır,böylece o okul yılı/sınıfı için belirlenen haftalık toplam ders sayısının geçilmemesi sağlanması.

Okullar,öğretmenler bu öğretim planının uygulanması için teşvik edilirler,çünkü bu uzun vadede,tek öğretim planı biçimi olması düşünülmektedir.

A öğretim planı hariç a1 öğretim planı da mevcuttur.Bu plan sadece geçici bir zaman için olacaktır,Kosova okulları,öğretmenleri sadece a öğretim planının uygulayabilme durumunda olana kadar.

Öğretim planı a1, genel olarak,üniversite öncesi eğitimin geleneksel öğretim planları ile benzerdir,ki bunlar çok esnekliğe izin vermez.Bu planda öğretim(Müfredat) alanları için yüzde belirlenmiştir,ki bunlar sabit öğretim dersine ayrılmaktadır.

Öğretim Planı 1

seviye I: Okul öncesi sınıfı ile ilk okul											
Müfredat alanları	SHk. 1						Der.2				
	Okulönce si sınıfı		Snf. I	Snf. II	Toplm ders		Sn. III	Sn. IV	Sn. V	Toplm ders	
	nr i	%	Drs.s ayısı.	Ders.s ayısı.	Top.ders	%	Ders. sayıs	Ders sayıs	Ders sayısı	Toplam	
Diller ve iletişim	6	33.33	7	8	15	36.59	8	8	8	24	33.33
Sanatlar	2	11.11	2	2	4	9.76	2	2	2	6	8.33
Matematik	4	22.22	5	5	10	24.39	5	5	5	15	20.83
Doğa bilimleri	1	5.56	1	1	2	4.88	2	2	2	6	8.33
Toplum ve çevre	1	5.56	1	1	2	4.88	2	2	2	6	8.33
Sağlık ve refah	2	11.11	2	2	4	9.76	2	2	2	6	8.33
Hayat ve iş	1	5.56	1	1	2	4.88	1	1	1	3	4.17
Seçmeli bölüm	1	5.56	1	1	2	4.88	1	2	2	5	6.94
total:	18	100.00	20	21	41	100.00	23	24	24	71	100.00

3. Öğretim planın tasarlanması için kriterler

KMÇ ile öngörülen yetkinliklerin gelişiminde öğretimplanının fonksiyonel olması amacıyla,öğretmenlerin bazı kriterleri göz önünde bulundurmaları lazım:

- Bir Müfredat derecenin her bir Müfredat alanı için öğretim planında verilen toplam yüzdeyi
- Bir sınıf için haftalık derslerin sayısını
- Öğrencinin bir Müfredat derecesinde elde etmesi gereken,bir Müfredat alanın öğrenme sonuçları
- Müfredat derecesi için öğrenme sonuçları
- Öğrencilerin entelektüel ve psikofizik olanakları
- Öğrencilerin deneyimleri ve önhazırlık ve
- Okulun gerekli duyduğu diğer kriterler(örneğin,sonuçların elde edilmesi için,ek derslerin tutulması veya okulun belirlediği diğer çalışma şekilleri).

4. Öğretim planın uygulanması

Müfredatın sınıfta ki plan/program ve uygulamalarla uygulanması,ders fonun belirlenmesinin yenilikçi ve esnek şekillerini de dikkate alacaktır,şunlar gibi:

- Blok öğretimi,örneğin,bir semestir için titiz sıra gerektirmeyen dersler için(örneğin,kesintili öğrenilebilir,devamlılık gerektirmez);
- Blok öğretimi,kesintisiz bir şekilde belirli bir faaliyetin geliştirilmesi için zaman gerektiğinde veya okulun faaliyet gösterdiği bir öğretim alanın çalışma ziyareti sırasında;
- Hafta içi blok dersler,inter aktif pedagojilerin kullanımı için(şunlar gibi80-90 dakika öğretim dersin yerine 40-45 dakika);
- Meslek okullarında ki pratik eğitim ve öğretim için blok öğretimin ders fonu.

6. Okul özerkliği

Okullar öğrencilerin ihtiyaçları, bağlam ve çıkarları ile eşleşen okul bazlı, öğretim programların hazırlanması için destek olarak esnek ve yenilikçi bir şekilde öğretim ve öğrenme zamanının kullanımı için, veliler ve diğer paydaşlarla işbirliği içinde karar verebilirler.

Okul temelli Müfredat bölümü(okul zamanının 10%-14% arasında) okulun özerkliğinin tanımlanabileceği bir çok seçeneği dikkate alıcaktır, şunlar gibi:

- Özel yetkinliklerin elde edilmesine yardımcı olacak ek öğretim ve öğrenme faaliyetleri(yani, seçmeli derslerin, projelerin, toplum hizmetlerin, sportif ve sanatsal faaliyetlerin);
- Öğretimin belirli alanların tutum, becerilerin ve bilgilerin kuvvetlenmesi;
- EBTB tarafından sunulan konular / dersler / isteğe bağlı modüllerin kabulü ;
- Okul projelerin belirlediği, okulun özel faaliyetlerin geliştirilmesi(dillerin öğretimi ve öğrenimi gibi, BİT-, kariyer rehberliği);
- İhtiyaç, araç ve yerel koşullara göre değişiklik yapılan Müfredatın uygulanması ve gelişimi;
- Hayat ve iş için hazırlığın ve kariyer rehberliğinin güçlendirilmesi.

V.

BİRİNCİ SEVİYE İÇİN SEÇMELİ MÜFREDAT

Konsept

Amaç

İçerik ve uygulama

Yapı

Seçmeli Müfredatın tasarım prosedürleri

Seçmeli dersin seçim prosedürleri

Uygulama

1. Kavram

Seçmeli Müfredat genel Müfredatın bir parçasıdır,ki bu,Ana Müfredattan farklı olarak,okul tarafından belirlenir ve öğretim planı ile planlanan zaman içinde geliştirilir,çıkarlar,potansiyaller,olanaklar,öğrencilerin önceki bilgileri ve okulun olanakları ile uyumlu olarak.

2. Amaç

Seçmeli Müfredat,Müfredat alanı ve derecesi için temel yetkinliklerin elde edilmesi fonksiyonundadır,şunlar için:

- Ana Müfredatın derslerin tutum,beceri ve bilgilerin geliştirilmesi ve derinleşmesi;
- Ana Müfredatın derslerin tutum,beceri ve bilgilerin güçlendirilmesi;
- yaş, toplum ve ülkeye göre öğrencilerin özel ihtiyaçlarını ve çıkarlarını yerine getirmek.

3. İçerik ve uygulama

Seçmeli Müfredat aşağıdakilerle gerçekleştirilen öğretim konularını içerir:

- Özel derslerle,
- modüllerle,
- projelerle,
- tematik birimleri(Müfredat arası konuların ve Ana Müfredatın konuların).

4. Seçmeli Müfredatın yapısı

Seçmeli Müfredat Ana Müfredatla aynı yapıya sahiptir.O içerir:

- Giriş
- Gerekçe ve açıklama
- Kavramlar ve tanıtım
- Yetkinliklere dayalı erişim
- Alanın öğretim sonuçları
- Müfredat arası konular
- Zaman ayırımı –tanımlama
- Metodolojik talimatlar
- Değerlendirme için talimatlar (iç değerlendirme olarak uygulanır ve dış değerlendirmede kullanılmaz)
- Öğretim kaynakları ve malzemeleri

5. Seçmeli Müfredatın tasarım prosedürleri

Seçmeli Müfredatın(seçmeli dersin)tasarlanma süreçleri,EBTB-tarafından tasarlanan öğretmen Rehberine dayanmaktadır.

6. Seçmeli dersin seçim prosedürleri

Seçmeli ders sürecin seçimi için,EBTB tarafından hazırlanan Seçmeli Müfredatın İdari Talimatları ile belirlenen adımlara saygı duyulması gereklidir.

7. Uygulama

Seçmeli ders, öğrenciler tarafından seçilen ve ilgili makamlar tarafından onaylanmış andan itibaren, yani Ana Müfredat konular ile aynı statüye sahiptir. seçim tüm öğrenciler için zorunludur.

Öğretim dönemi bir yarıyıldan daha az sürmemelidir.

Seçmeli Müfredat,Ana Müfredatı ile aynı ilkeler ve kriterlerle izlenir,değerlendirilir(özel statü ile) ve kaydedilir.

Seçmeli dersin diğer talimatları,seçmeli Müfredatın öğretmenler Rehberi ile belirlenirler.

VI

GENEL METODOLOJİ - TALİMATLAR

Giriş

Tanıtım

Derece için öğrenme sonuçları ile Müfredat /öğretim alan sonuçların bağlantısı

Öğrenci merkezli ve kapsamlı öğretim ve öğrenme

Entegre bir yaklaşıma dayalı öğretim ve öğrenme

Yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenme

Farklılaştırılmış öğretim ve öğrenme

Müfredat arası konular

ve

Müfredat dışı konular

1.Giriş

KMÇ-nin ilkelerinin genel olarak,ve AM-nin özel olarak uygulanması,eğitim politikalar ve belgelerle belirlenen genel hedeflere ulaşma metodolojisine göre tanımlanmış olmalıdır. Kosovada son zamanlarda tasarlanan eğitim politika ve belgelerinde,genel toplumsal değerler,insane haklarının korunması,eğitime katılımcılık,birbirlerinin değerlerine saygı ve aktif bir vatandaş için yeteneklerine ve ihtiyaçlarına bireysl gelişimini hadeflemektedir.

2. Tanıtım

AM-nın veya eğitimin bir Müfredat alanın uygulanması için özel bir öğretim ve öğrenme metodolojisi bulunmamaktadır.Müfredatın her alanı ve öğretim konusu önceden ayarlanan hedeflere ulaşmak için özellikleri vardır. Bu nedenle, bu genel metodoloji öğrenme kavramının yapımı için ya da okulda öğretim organizasyonu için temel olarak hizmet edecek stratejiler, yöntemler, yollar ve ilkeleri, araçları ve teknikleri, bir sistem olarak tanımlayabilirsiniz.

Okul öncesi öğretmenler/eğitimciler ve ilköğretim öğretmenlerini desteklemek ve yardımcı olmak amacıyla,aşağıdaki bölümde genel metodolojik yalimatlar sağlanacaktır,şu yönlerle¹ ilgili:

- müfredat/öğretim alanı öğretme sonuçları ve seviye öğrenme sonuçların bağlantısı;
- öğrenci merkezli ve kapsamlı öğretim ve öğrenme;
- entegre bir yaklaşıma dayalı öğretim ve öğrenme;
- yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenme;
- farklılaştırılmış öğretim ve öğrenme ;
- müfredat arası konuların ve
- müfredat dışı konuların.

3. Derece için öğrenme sonuçları ile Müfredat/ öğretim alanları sonuçların bağlantısı

KMÇ -nın temel yetkinliklerine ulaşmak için,EBTB öğretmenleri,öğretim ve öğrenme pratiğinde,Müfredat/öğretim alanı öğrenme sonuçların ve seviye öğrenme sonuçlarını bağlamak için davet eder..

Öğretmen bu bağlantıyı pratikte uygulayabilmek için,her bir yetkinliğin öğretim sonuçlarına ulaşmak için metod,teknik ve didaktik araçların 'pako'/setin/ oluşturulması gerekir.Böyle bir pako,öğretmen,öğrenci ve veliler önünde her gün ve her öğretim dersi boyunca transparan olmalıdır. Bütün bu malzemeler öğretmenin dosyasına dahil edilmelidir.

Seçilen yöntem,teknik ve öğretim ne olursa olsun,Müfredat/öğretim alanı öğrenme sonuçları ve seviye öğrenme sonuçların bağlantısını kurmak için öğretmen şu adımları takip etmelidir:

- Öğrencilerle başarmayı hedeflediği seviye için öğrenme sonuç/larını seçer,doğrular;²
- Seviye öğrenme sonucunu sınıf için spesifik bir sonuca ayrıştırır;
Seviye için öğrenme sonuçların ulaşılmasına yardımcı olan Müfredat/öğretim alanın sonuç/larını seçer,doğrular;³

Müfredat alanı için öğrenme sonucunu sınıf için spesifik bir sonuca ayrıştırır;

1.Bu bölümün tüm yönleriyle özel rehberlik öğretim alanları, yanı sıra öğretmenler ve okul yöneticileri için kılavuzlar için kurallar içinde yansıtılacaktır.

2. (unutma: seviye sonuçları devlet tarafından hazırlanmıştır ve Müfredatın tüm alanları boyunca hazırlanmıştır);

3. (unutma:öğrenme sonuçları Müfredat öğretim alanları için devlet tarafından hazırlanmıştır);

- sınıf için Müfredat alanın spesifik sonuçlarını ve sınıf için öğretim sonuçlarının uygulanması için, öğretim içerik/leri, öğretim araçlarını, öğretim ve öğrenme metodolojisi üzerinden seçer;
- Bir öğretim yılında, sınıf için özel öğrenme sonuçlarını elde edeceği süreyi de dahil ederek, öğretim ve öğrenmeyi planlar.
Öğretim derslerini, ödevlerini, bölümü uyguladıktan sonra, Müfredat alanı için öğrenme sonuçlarının başarılarını doğrulamak için kendi performansını değerlendirir, analiz eder.

4. Öğrenci merkezli ve kapsamlı öğretim ve öğrenme

Öğrenci merkezli öğretim ve öğrenmeyi uygulaması, öğretim ve öğrenme sürecin planlanması ve organizasyonun, öğrencilerin kişisel deneyimlerine, potansiyellerine, ihtiyaç ve çıkarlarına dayalı olmasını gerektirir.

Öğrenci merkezli öğretim ve öğrenme, öğrenmenin farklı stillerini, öğrencilerin hızını, ve öğrenci çeşitliliğinin diğer yönlerini adresleyen ve dikate alan kapsama ilkesine dayanmalıdır, cinsiyeti, yaşı, kültürü, ekonomik ve sosyal geçmişi, yanı sıra öğrencilerin özel ihtiyaçları, ek öğrenme üzerinden veya tamamlayıcı öğrenme yönleri üzerinden olsun.

Öğretmenler kendi çıkarları ve ihtiyaçlarında, öğrencilerle önceki bireysel deneyimlerine ve uzmanlığına dayanarak, stratejileri, metodları, öğretim ve öğrenme tekniklerini, öğretim araçlarını, vb, bağımsız bir şekilde seçme olanakları bulmaktadır, ama prensip olarak, onların seçimi kapsamlı ve öğrenci merkezli öğretim ve öğrenmeyi hedeflemelidir. Bu öğretmenin, öğrenci merkezli öğretim ve öğrenme ilkelerine saygı duyması lazım, şu durumlarda:

- Öğrenci öğretim ve öğrenme merkezindedir;
- Öğretmen öğrencilerle iş/aktivizasyon sırasında, denetler, yardımcı olur ve öğrencilerin öğretimini kolaylaştırır;
- Öğrenci, öğrencilerin ilgi ve öğrenimini teşvik eden faaliyetlere dahil/etkin ve aktif katılımcıdır,
- Öğrenme konuları ilginç ve uygundur;
- Öğrenciler sorumlu, bağımsız ve yansıtıcı olmak ve hayatları boyunca öğrenime devam etmeleri için teşvik edilirler,
- Öğretmen gözlem ve etkileşim yoluyla öğrencilerin bireysel farklılıklarını takip eder;
- Öğretim faaliyetleri öğrencilerin gelişim seviyesine göre adapte olunmalıdır;
- Öğretim ve değerlendirme öğrencinin öğretime stillerini ve kişisel gelişimini dikkate alarak planlanır,
- Öğrencinin farklı öğrenme stillerini desteklemek için çeşitli öğrenme fırsatları ve değerlendirme metodları sunulmaktadır,
- İleride ki öğretimi sağlamak için öğrencilerin gözlemleri ve değerlendirmeleri kullanılır.

Her öğretmenin öğretim metodlarını geniş bir yelpazede kullanabilmesi önemlidir, öğrenci merkezli ve öğrenci merkezli metodolojisini dengeleyerek, her bir ders için belirlenen öğrenme sonuçlarına ve öğrencilere uyum sağlayarak.

5. Entegre bir yaklaşıma dayalı öğretim ve öğrenme

Öğretim konuları,birbirinden ayrılmış olarak, öğrencilerin bilgi,beceri,parçalanmış (ayrılmış)tutumları kazanmak için fırsat sağlarlar.Bu yönleri bütünleştirmek amacıyla,düşük orta öğretim için Ana Müfredat,Müfredat alanlarına entegre edilen öğretim dersleri,ve entegre yaklaşıma dayalı öğretim ve öğrenme aracılığıyla gerçekleştirilir.

Seviye ve derece için-entegre yaklaşıma dayalı öğretim ve öğrenme,öğretim sonuçların temel yetkilerine ve öğretim alanın sonuçlarının başarısına ulaşmak amacıyla öğretim konuların özel içeriğini bağlar..

USES 1 için ve KMÇ ve Ana Müfredatın taleplerini yerine getirmek için ,EBTB düşük ortaöğretimin öğretmenlerini,entegre erişime dayalı öğretim ve öğrenmeyi uygulamaları için davet etmektedir,şunları yaparak:

- Müfredat/öğretim alanları arasında bağlantıyı,ki burada,öğretimin özel içerikleri temel yetkinliklerin gelişiminde katkıda bulunurlar;
- Müfredat alanları öğrenme sonuçları ve seviye ve derece için öğrenme sonuçların bağlantısı,bilgilerin,becerilerin,tutum ve değerlerin uygulanması günlük hayatı ile bağlantılı olması amacıyla;
- Belirli alan konuların ortak özelliklerini öğretim ve öğrenmeye entegrasyonu(örneğin,anadilini ingilizce diliyle)ya da Müfredat alanların ortak özelliklerini (örneğin,Çevre ve toplum alanın Doğal bilimler alanıyla);
- Dijital çağda elektronik öğrenmeyi,mevcüt ve gelecekteki teknolojilerin kullanımı için,sorumlu ve etkin bir şekilde bilgileri işletme ve bulma yetkinliklerini geliştiren öğrenci faaliyetleri;
- Toplumda,günümüz ve geleceğin ekonomisinde ki gelişmelerin içerisinde zorluk ve fırsatlarla başa çıkmak için yetkinliklerin gelişiminde yardımcı olan yaşam boyu öğrenme perspektifini sunan öğrenci faaliyetleri.

6. Yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenme

KMÇ –si,yetkinliklere dayalı perspektifi sunar böylece öğrencilerin bilgileri,becerileri ve tutumları,temel yetkinlikleri elde etme fonksuyononda gelişmeleri ve öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarını adreslemek amacıyla,derece ve seviye için temel öğrenme sonuçların ve Müfredat taleplerini karşılamak.

Yetkinliklere odaklanan ve yönlendirilen öğretim ve öğrenme,öğretmenlerden,öğrencilerin değerlerle uyumlu bilgi,tutum ve becerilerini entegre eden öğretim deneyimlerin organizasyonu ve seçimini talep etmektedir. Yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenmenin temeli,öğretim sonuçlarıdır,öğrenci ne bilebilir,yapabilir,anlayabilir,değerlendirebilir ve ,Müfredat seviyesinin başarıyla tamamlanması için nasıl bir tutum alabilir.

EBTB öğretmenleri,Müfredat alanı ve derece/seviyesi için öğretim sonuçlarına dayanarak,her öğretmenin planlamasını yıllık,aylık ve günlük planlara ayrıştırılmasını,eğitimin belirli seviyesi için Müfredatla öngörülen yetkinliklerin elde edilmesi amacıyla,öğretim ve öğrenmeyi planlamaları için davet eder. Ayrıca ,EBTB interaktif öğretim ve öğrenme uygulamaları için öğretmenleri davet eder,böylece öğretmen daha az açıklar ve öğrencilerle öğretim yetkinliklerini nasıl öğrenip geliştirmeleri gerektiği hakkında yardımcı olur.

Yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenme,öğretmenin öğrencilerle çalışma için stratejileri,metodları,teknikleri ve formları seçmelerini gerektirir,ve beceri,değer ve tutumlarla uyumlu bilgileri entegre eden öğrencilerin öğretim deneyimlerinin organize edilmesini.

Yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenme,değerlendirme süreci ile yakından bağlantılıdır,biçimlendirici ve ilerleyici değerlendirmeye özel olarak odaklanarak. Öğrencilerin yetkinliklerini değerlendirmek için,her öğretmenin değerlendirme teknik ve araçları seçmesi önemlidir,böylece öğrencilere sadece olgusal bilgileri

deüil,bilgi,beceri ve yeteneklerini göstermeleri ve sunmaları için olanak sağlar.

Bu şekilde öğrenciler öğretim ve öğrenme kalitesi,öğrenci ilerlemesi ve yetkinliklerin gelişmesi hakkında bilgi alırlar.

Yetkinliklere dayalı öğretim ve öğrenmenin başarılı olması için ve öğrencilerin yetkinliklerinin gelişmesi için bazı strateji ve yaklaşımlar vardır,Müfredat alanına bakılmaksızın.Yetkinliklere dayalı yaklaşım dahil,KMÇ-sinin ilkelerini destekleyen en önemli yaklaşımlardan üçünü ayırmaya değer:

- Okulda ve sınıfta uygun ortam yaratmak,böylece öğrenciler hoş karşılanmış ve birbiriyle,öğretmenleriyle ve okullla bağlı hissederler;
- Etkin öğrenme teknikler ve yaklaşımlarla dersleri geliştirmek;
- Öğretim ve öğrenme stratejilerin,problem çözme ve eleştirel düşünme gelişim stratejilerin uygulanması.

7. Farklılaştırılmış öğretim ve öğrenme

Farklılaştırılmış öğretim ve öğrenme,tüm öğrencilerin öğretimde kapasitelerini geliştirmek için,planlamaya,uygulamaya,kontrole,desteğe ve değerlendirmeye dayanarak bir erişim sağlar.

Sınıftaki öğrenciler arasında mevcut farklılıkların özellikle öğrenecekleri içeriğin,metodik-didaktik öğrenmenin gidişatının,ve öğretim süreci boyunca ne istedikleri ve ne kullanabileceklerinin ölçüsünü ve malzemelerinin uyumunu sağlar.

Farklılaştırılmış öğretim yoluyla,her öğrencinin bireysel özelliklerine göre öğretim ve öğrenmenin zamanın ve hızın uyumu sağlanır..

Aynı zamanda,içerik,görev ve bireysel özellikleri ile öğrencilerin yükümlülüklerin hacmin,türün ve zorluk derecesinin uyumu.

Farklılaştırılmış öğretim ve öğrenmeyi başarılı bir şekilde uygulamak ve organize etmek için,öğretmen öğrencilerin motif,beceri,ilgi alanı ve öğrenme stillerine dayanmalıdır. Bunlar öğretmenin farklılaştırılmış öğretim ve öğrenmeyi desteklemesi gereken önemli yönlerdir.

Eğitimin birinci seviyesinin öğretmenleri,farklılaştırılmış öğretim ve öğrenmenin başarı ile uygulanma ve organize edilmesi için,gerekir:

- Öğretimin öz-denetim mekanizmaların ve öğrencilerin iç motivasyonun gelişimine yardımcı olan ve tanıtan ,öğretim organizasyonun formlarını yaparlar;
- Öğrencilerle öğretimi tanıtan faaliyetleri etkin kullanırlar;
- Öğrencilerin mevcut bilgilerin,görüşlerin,deneyimlerin belirlenmesi ve araştırılmasını kolaylaştıran ve olanak sağlayan çeşitli yaklaşımlarla öğretim sürecini organize eder,böylece öğrencilerin,öğretim için yetkinliğe ulaşması için olası yanlışlıkların düzeltilmesinde, ve prosedürel ve maddi bilgilerini yeniden organize etmek için öğrencileri destekleyerek aktif katılımını sağlarlar.
- öğretim sürecinde çeşitli işbirlikli formları ve teknikleri kullanırlar;
- özgüveni,girişimciliği,problem çözme ve öğrencilerin yaratıcılık faaliyetlerine odaklanan,öğretim ve öğrenmenin çeşitli şekillerini uygularlar(sınıfta faaliyetler,grup çalışması,ikili çalışma,bireysel öğrenme); farklılaştırılmış ödevde,yerine getirilmesinde,kontrol,değerlendirme ve öğretmen tarafından sağlanan her öğrenciye uygun yardım seviyesi yoluyla,öğretim ve öğrenmeyi organize ederler;

- favori öğrencilerin özel becerilerini geliştirme üzerinden,belirli bir ödeve uyumlu olan öğretim organizasyonu tekniklerini uygulayarak;
- Özel tedavi gerektiren ve özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için,öğrenme güçlüğü veya davranış sorunları olan öğrenciler de dahil,öğrenme organizasyonu için çeşitli formlar kullanır;
- Öğretim için eşit fırsatlar sunan organizatif formların kullanımı (örneğin, dahil edilmeyi)ve işbirliği aracılığıyla öğretimi organize ederler,yanısıra öğrencilerin sınıf/okul içi veya dışında faaliyetlerdeki işbirlikleri alanında olduğu gibi;
- Öğrenciler için öğretim sürecini daha cazip hale getirerek,öğretim ve öğrenim organizasyonun ilerlemesi için daha büyük fırsatlar sağlayan çeşitli öğretim teknolojileri kullanırlar.

8. Müfredat arası konular

Düşük ortaöğretimi için Ana Müfredat konuların sınır ötesinde öğrenme alanı içerir,böylece öğrenciler/çocuklar Müfredat alanları ve çeşitli konuların arasında bağlantı kurabilirler.

Müfredatın farklı alan sonuçların ve deneyimlerin gruplamasına Müfredat arası konulara dayanan Müfredat arası çalışmalar,ve gençlerin,çocukların çeşitli ihtiyaçlarını ve gereksinimlerini karşılama bağlamında memnun edici,iddialı,ilgili deneyimler sağlamalıdır.

Müfredat alanları arasında bağlantılar oluşturarak öğrencilerin becerileri, yeni kavramların bilgi ve anlayış ya da farklı bakış açılarından kavramları ve becerilerini gözden geçirmek ve güçlendirmek için geliştirilmesinde ilerleme için fırsatlar yaratır. Ayrıca bu yaklaşım,öğrenciler açısından Müfredatın tutarlı ve anlamlı olması için yardımcı olur.

Ana Müfredatta,düşük ortaöğretimi için,müfredat arası konuların entegre edilmesi şu şekilde yapılabilir:

- Müfredat Çerçevesinin bazı yetkinliklerin gerçekleştirilmesi amacıyla,konular/temalar veya öğretim birimleri arasında ki korelasyonu bulma,örneğin,eğer öğretim konusu çevre korunmasından ise o dil,edebiyat,aynı zamanda da matematik,yurttaşlık,vb,konularla da bağlantılıdır.Yani,çeşitli Müfredat alanların ,elde edilen bazı öğretim sonuçları aracılığıyla böyle çözüm bulmak için birçok fırsat vardır;
- Bireysel projelerin şekline veya kurslara,ki bunlarda,birbirine yardım ederek,farklı konu veya alanla bağlantılı olurlar,örneğin ,özel yetkinliklere ulaşmak için yardım eden,kariyer rehberli vatandaşlık eğitimi alanındaki projeler.

9. Müfredat dışı konular

Resmi öğretim konu ve alanların bağlamı dışında yapılandırılmış öğretim faaliyetleridir,fakat Müfredat seviyesi ve resmi öğretim derecelerinde yetkinliklerin ulaşılmasında yardımcı ederler. Olası faaliyetlerin her biri için,öğretmen ve okul haotik ya da rastgele olaylar değil,hedeflerle kapsamlı bir plan ve program hazırlamaları gerekir.

Okul öncesi ve ilköğretim sınıflarında,Müfredatın çeşitli alanlarında ,öğretim ve öğrenme öğrenciler için organize edilen ders dışı faaliyetlerle desteklenir,şunlar gibi :

- Müzeler,parklar,doğada ve tarihi yerlerde,kurumlarda,galerilerde,tiyatrolara ziyaret.;
- Özel tarihlerde,olaylarda,geleneklerde,başarılarda kutlamalar;
- Okulda ve okul demokrasinin diğer şekilleri ile karar almakta katılım;
- Öğretim gruplarına,serbest faaliyetlere ve derneklere katılım;
- Konuklarla tartışma(yani,toplum liderleri,veliler,yerel işletme temsilcileri,politikacı,medya insanları ile);
- Öğrencilerin yaşları ile eşleştirilmiş çok boyutlu karakteri ile özel konulara ve temalara odaklanan projelerle iş;
- Sergiler (yani, güzel sanatlar, fotoğrafçılık);
- Topluma hizmet(yani,muhtac kişilere yardım,çevre korunması,kuşaklar arası bağlantıların

- güçlendirilmesi);
- Oyunlar,korolar,okul dergileri;
- Gönüllü iş.

Tüm öğrencilerin Müfredat dışı konularda yer almalarını sağlayarak,kişisel tercihleri ve yeteneklerine göre bir grubun parçası olarak çeşitli faaliyetlerde bulunmak:spor takımları,müzik grubu,dans ensemblesi,koro,topluma destek sağlayan grup,tiyatro ensemblesi.

VII

Değerlendirme – genel talimatlar

Giriş

Değerlendirme amaçları

Değerlendirmenin temel ilkeleri

İç değerlendirme

Dış değerlendirme

1. Giriş

Okulun temel amacı öğrenmeyi tanıtmaktır ve değerlendirme bu sürecin entegral bir parçasıdır. Öğrenme sürecinin karmaşık olması dolayısıyla, değerlendirme de benzeri bir süreçtir.

Öğrencilerin değerlendirme seviyesine dair bilgi sağlar, öğretmenlere ise öğrencileri daha kaliteli bir öğrenime teşvik etmelerini sağlar, aynı şekilde eğitim kurumlarına geri bilgi akışı sağlar.

Değerlendirmenin amaç, ilkeler ve değerlendirme türleri aracılığıyla gerçekleşir.

Değerlendirme Kosova'da eğitim sisteminde reformun en önemli hedefidir, ki onun sayesinde eğitimin ne seviyede olduğu ve ne seviyede olması istenildiği saptanır.

Bütün bir süreç olarak değerlendirme öğretmenin/değerlendiricinin, öğrencilere sadece yazılı kriter sunmakla beraber farklı değerlendirme türleri ve modelleri ile hedeflenen amaçların somut bir şekilde anlaşılmasını sağlayarak öğretimin ve öğrenimin işlevinde gerçekleşir.

2. Değerlendirme amaçları

Değerlendirmenin şu ana amaçları vardır:

- Öğrenimin desteklenme ve güçlendirilmesi;
- Öğrencilerin bireysel ilerlemenin düzenli raporlanması;
- Müfredatta belirlenen sorumlulukların başarıyla yerine getirilmesi;
- Her seviye için başarı standartlarının kurulup gözlemlenmesi.
- İleri eğitimleri için öğrencilerin karşılaştırma, belgelendirme ve oryantasyonu.

3. Değerlendirmenin temel ilkeleri

Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı değerlendirme için değerlendirme etik kodu ve okul düzeyinde ulusal standartlar belirlemiştir.⁴ Değerlendirmenin her zaman bu iki belgenin normlarına uyması gerekmektedir:

- Değerlendirme için her zaman müfredat, konu, sınıf alanlarına ve okul seviye ve derecelerine göre, ana yetkilere ve öğrenim sonuçlarına başvurmalıdır.
- Değerlendirme araçları, her zaman değerlendirme amacına bağlı olarak, uygun olmalıdır.
- Değerlendirme türü ve şekli ve özel olarak sonuçların raporlanma yollarının her zaman değerlendirmenin amacını yansıtmaması gerekir.
- Değerlendirmesinin yapısı her zaman şeffaf ve adil olmalıdır.
- Değerlendirme her zaman en yüksek etik standartlara göre, sorumluluk alarak ve hesaplanarak yapılmalıdır.

4. İç değerlendirme

İç değerlendirme veya okul düzeyinde değerlendirme, temel olarak öğrenimin desteklenmesi ve güçlenmesi, aynı zamanda öğrencilerin kişisel ilerlemelerinin düzenli olarak raporlanmasını amaçlar.

İç değerlendirilmede genellikle bu iki tür değerlendirme uygulanır:

- Sürekli değerlendirme;
- Nihai değerlendirme

Sürekli değerlendirme

Sürekli değerlendirme tüm ders yılı süresince öğrenimi sınıf seviyesinde yönlendirir ve destekler, öğrenim yılı sonunda ise öğrencilerin gelişmesini raporlar.

4. İdari talimatlar "Okul-tabanlı değerlendirme için Ulusal Standartlar" ve "değerlendirme için Etik Kodu" bölümüne bakın.

Öğrencilerin öğretmenler tarafından öğrenim süreci içerisinde sürekli değerlendirmesi şu fiillere odaklanır:

- öğrenme sonuçları, hedef ve başarı kriterlerinin belirlenmesi;
- başarı kriterlerini temel alarak öz-değerlendirme ve karşılıklı değerlendirmenin desteklenmesi,
- başarı kriterlerine göre öğrencilerin performansı hakkında geri bildirim verme;
- başarı kriterlerine göre öğrencilerin başarı kriterlerine göre ilerlemelerinin belgelendirilip raporlanması.

Sürekli değerlendirme öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlardaki başarı ölçeğini temsil eden sayısal işaretler (1-5) ile yapılır.

Okul yılı boyunca düzenli zaman aralıklarında, öğrencilerin sayısal not olması gerekir. Öğretmenler öğrencilerin gelişimini sadece resmi testlere dayalı değil, aynı zamanda gözlem, anket, ders ödevleri, deneme, dosya kayıtları, grup etkinlikleri, proje çalışmaları vb. gibi öğretim yılı süresince düzenlenen başarı verileriyle de takip edecektir. Onlar sonuçları notların temsil ettiği değerlendirme ölçekleriyle raporlayacaklardır. Öğrenciler performansa ulaşma seviyelerini bilgi, beceri, tutum ve değerleri gösterilen güçlerin miktar, derinlik, yardım, yaratıcılık ve kalite halinde gösterebilir.

Not 1 (zayıf/yetersiz) verilen ödevi yapmak için yetersiz performansı tanımlar. Öğrenci yetkinliklerin minimum seviyesine ulaşmış değildir, o ders/ders alanının en alt geçiş sınırına da ulaşmamıştır.

Not 2 (yeterli) verilen ödevin yapılması için yeterli performansın var olduğunu belirler. Öğrencinin az bilgisi vardır, nadir olarak görünür, yavaş, yüzeysel ve taklit edicidir. O yetkilerin mevcudatı için kabul edilebilecek asgari ve dersi/ders alanını geçmek için izin verilen kriteri doldurur.

Not 3 (iyi) verilen ödevin yapılması için iyi performansın mevcudiyetini belirler. Öğrencinin kısmi ve sig bilgileri vardır, bazen görünür ve genel bir yaratıcılığı vardır, o ders yetkinliklerinin ortalama seviyesine ulaşmıştır.

Not 4 (pek iyi) verilen ödevin yapılması için çok iyi performansın mevcudiyetini belirler. Öğrencinin genellikle bütün ve derin bilgileri vardır, hızlı sergilenir, hayal gücü vardır, o “istenilen” hedeflerin çok iyi seviyesine ulaşmıştır.

Not 5 (mükemmel) istenen ödevin yapılması için mükemmel ve orjinal performansı belirler. Öğrencinin sürekli geniş ve derin bilgileri vardır, otomatik olarak görünür ve yaratıcıdır, o bütün güçlere sahip olmanın mükemmel seviyesine ulaşmıştır, aynı zamanda da ek malzeme ve kaynaklar kullanır.

Ders/ders alanının değerlendirme süresi boyunca, öğrenci bilgi seviyesi, öğrenme sonuçları ve yetkinliklere sahip olma derecesi temel alınarak not ile değerlendirilir.

Nihai değerlendirme

Nihai değerlendirme her okul yılında sonunda yapılır ve öğrencinin bir okul stili süresinde performans seviyesini yansıtır.

Ders yılının sonunda, öğrencilere nihai notlar verilir. Bu nihai değerlendirme bir harf (A, B, C, D) şeklinde olup, yıl süresinde sürekli değerlendirmenin aritmetik ortalamasından çıkacaktır.

Değerlendirme basamağına göre final notunun açıklaması şu şekildedir:

A notu (4.5 ‘ten 5.00’e kadar)

B notu (3.5’ten 4.49’a kadar)

C notu (2.5 ‘ten 3.49’a kadar)

D notu(2.0 ‘teni 2.49’a kadar)

Nihai değerlendirme rneği: Nihai değerlendirme, bir ders yılı boyunca sınıf seviyesinde gerçekleşmiş olup ders/ders alanlarının birinde (3, 4, 5, 3, 2, 5, 2, 5)değerlendirme derecelerine göre yapılır 8 sayısal değeri olan not ile yapılır. Sayısal notların aritmetik ortalaması ders sonunda şu sonuçları çıkarır:

$$\frac{3+4+5+3+2+5+3+5}{8} = \frac{30}{8} = 3.75 = (B \text{ Notu})$$

Ders/ders alanının notu öğrenciler ve veliler için raporlama temeli olacaktır.Okul raporunda notlara öğrencilerin sonuçları nasıl dzeltebileceklerine veya yetenekli öğrencilerin nasıl desteklenilebileğine dair kısa ğretmen yorumları eklenmelidir .

Değerlendirmeye dair bu yaklaşım tüm öğrencileri ve ders alanlarını kapsar. D seviyesine ulaşamamış öğrenciler (2.00-2.49), ders/ders alanına ve ilgili derse göre mecburi olan asgari öğrenme sonucuna ulaşamamışlardır.

Eğer ğrenci gerekli minimum öğrenme sonuçlarına ulaşmış değil ise, c ders/ders alanından daha çok,ona tamamlayıcı ders sağlanır. Tamamlayıcı dersi iki ders haftasından ve günde iki şer saatinden daha az olmaması ve belirli ders/ders alanlar üzerine olması şartıyla okul organize eder.

Tamamlayıcı ders belirli ders/ders alanının öğretmenleri tarafından düzenlenir.

Tamamlayıcı derslere girmiş öğrencilerin nihai değerlendirmesi, okulda ilgili ders/ders alanı öğretmenleri tarafından yapılır.

Eğer ğrenci nihai değerlendirme sonrasında öğrenme için gerekli asgari sonucu elde edememişse,ona ders yılı bitiminden önce tekrar nihai değerlendirmeye tabi tutulma hakkı vardır ⁵.

Kapatma değerlendirmesi

Kapatma değerlendirmesi öğrenimin birinci seviyesinde birinci derecenin (II. sınıf) ve ikinci derecenin (V. sınıf) sonunda yapılır.

Bu değerlendirme cetvel de kaydedilen not’ların aritmetik ortalamasından çıkartılamaz,Müfredatın belirli seviyesi ile kapsanan zamanda,fakat öğrencilerin değerlendirmesi Mufredat basamaklarına göre belirli mufredat alanları için yapılır. ğrenme sonuç listesi temelinde ve her bir sonuç sayısal not ile değerlendirilir (1-5). Bu notların aritmetik ortalaması sonuç olarak kapatama notunu (A, B, C, D) ıkarır. Kapatma değerlendirilmesi rneği: Bir derecenin içerisindeki bir ders alanı, örneğin,1–12 ‘ye kadar ders sonuçları vardır ve herbir sonuç için sayısal bir nota ulaşır, notların aritmetik ortalaması ise kapatma notunu çıkartır.

$$\frac{3+4+5+3+4+5+2+5+4+5+4+3}{12} = \frac{47}{12} = 3.92 = B \text{ Notu}$$

Bu değerlendirme yaklaşımı bütün ders alanlarını ve öğrencileri kapsar.

(2.00 - 2.49) D seviyesine ulaşamamıs öğrenciler sıradaki dereceye/sınıfa belirli alanlarda ek programlarla devam ederler.

Ek proğramdan ve kapatma değerlendirmesinden sonra, D seviyesine ulaşamamış öğrenciler sıradaki dereceye/sınıfa devam edemez⁶.

Nota prmyllse şt vlersim me bazı n shkoll, n bashkpunim me autoritetet komunale me qllim t

5. Idari ynelge ile düzenlenir.

6. Idari ynelge ile düzenlenir.

Kapatma notu belediye otoriteleriyle işbirliğinde,ana yetkinliklerin mecburi seviyesinin tüm öğrencilerin muvaffak olması önlemlerinin planlanıp gerçekleştirilmesi amacıyla okul temelinde yapılan bir değerlendirmedir. Öğretmen sonuçların kürriküler dereceye göre değerlendirmesinde her bir sonucu beş başarı seviyesine ayırması gerekir öyle ki her bir öğrencinin her ders sonucuna göre başarısını doğru bir şekilde ayırd edebilirsin. Daha sonra, her bir ders sonucundaki başarı seviyesine göre,hem zayıf hem de yüksek sonuçlar alan öğrenciler için ek faaliyetler ve planlar hazırlayabilirsin. Öğrencinin kitapçığında ve okulun birinci seviyesini bitirme makbuzunda sadece Müfredat alanlarının kapatma notları kaydedilir.

5. Dış değerlendirme

Öğrencilerin başarılarının dış değerlendirmesi öğrenimin merkezi otoritesi tarafından okul,belediye veya ülke seviyesinde öğrenim hal ve kalitesinin doğrulanması için yapılır.

Dış değerlendirmenin temel hedefleri şunlardır:

- Öğrencilerin sınıflandırılıp gelecekteki eğitimlerine yönlendirilmeleri;
- Bireyin Müfredat amaçlarına göre yetkinliklere sahip olduğuna dair sertifikalanması;
- Eğitim sisteminin izlenmesi öğrenci, okul ve belediyelerin ülke seviyesinde karşılaştırılması ve başarıların gelişiminin raporlanması,ilgili her taraf (eğitim sisteminin düzelmesi için politikalar derleyici ve karar veren her yetkili makam) için önerilerin verilmesi.

Yetkinliklere sahip olma sertifikası ulusal değerlendirme düzeneğinde, EBTB tarafından yetkilendirilmiş olarak merkezi profesyonel otoritenin denetimi altında hazırlanır.Ulusal değerlendirme üniversite eğitiminin ikinci seviyesinin sonunda (IX.sınıfın sonu) veya derecenin/sınıfın bitiminde, eğitim politika çıkarlarına bağlı tatbik edilir.Bu değerlendirmeler standart bir yapıya sahip ve başlıca ana yetkinliklere sahip olma ve başarı seviyesini ölçmeye odaklıdır.Sınavın gereksinimleri (soruları)Müfredat yetkinliklerinin ve temel ders sonuçlarını genel/ince ve dengeli bir şekilde kapsamalıdır.Bu değerlendirmeler için kural ve prosedürler ilgili kanun ve idari kurallar tarafından belirlenir⁷. Eğitimdeki durumun dış değerlendirme işlemi ile izlenmesi. Profesyonel merkezi otorite ile EBTB tarafından yapılır.

Müfredat Çerçevesi aynı şekilde,dış değerlendirmenin yanısıra okullara ve belediye otoritelerine Müfredat derecesinin sonunda belediye seviyesinde (yani II.sınıfın sonunda) dış değerlendirilmelerin organizasyonunu sağlar.

Bu değerlendirme şunlar için organize edilir:

- öğrencilerin ana yetkinliklerin kazanmalarını desteklemek,
- öğretmen,okul ve belediyelerin sorumluluk duygularını güçlendirmek için
- tüm öğrencilerin ana yetkinliklere sahip olmalarının sağlama alınması

Bu değerlendirme, eğitim hizmetlerinin kalitesine okullar, veliler, toplum ve belediye yetkililerine geribildirim sağlayacaktır.

Sonuçlar öğrenci dosyalarına kaydedilir⁸.

7. Idari yonergeye gore duzenlenmistir.

8. Idari yonergeye gore duzenlenmistir.

Örnek

-İletişim ve ifade yetkinliği – Etkin iletişimci

-Öğrenme sonuçları no.1 üçüncü seviye için (III):Daha önce okunmamış bir metni sesli okuyor, en azından iki sayfalık, yaşı ile uygun bir konu hakkında

Öğrencinin başarı seviyesi					Öğrenciyi destekleme yolları			
1	2	3	4	5	Düzeltilici destekleme	Yollar	Yeteneklilerin desteklenmesi	Yollar
Oğrenci ödeve metne hızlı bir bakış yapmadan başlar; o harflerin artikulasyo nunda ve bütün olarak kelimelerin okunmasın da,kelimele rin cümledeki bağlanışınd a zorluk çeker.	Oğrenci ödeve metne hızlı bir bakış yapmadan başlar; o harflerin artikulasyo nunda,bazi kelimelerin iyi okunmasın da ve cümlelerin bir bütün olarak akıcı okunmasın da zorluk çeker.	Oğrenci ödeve metne hızlı bir bakış yaptıktan sonra başlar: o harfleri iyi artikule eder,cümlelerin içindeki kelimeleri iyi bağlar,buna rağmen yeterli derecede ve akıcıbir şekilde okumaz	Oğrenci ödeve metne hızlı bir bakış yaparak başlar Oğrenci ödeve metne hızlı bir bakış yaptıktan sonra başlar belirli cümlelerin içinde kelimeleri iyi bağlar,kesin tisiz okur; buna rağmen yeterince akıcı okuyamaz	Oğrenci ödeve metne hızlı bir bakış yaptıktan sonra başlar: o harfleri çok iyi artikule eder;kelimele ri cumlenin içinde çok iyi bağlar ton, hiz ve vurguyu doğru yapar; çok akıcı okur	Oğretmen öğrenciyi nasıl destekleyece ğine, hangi aktiviteyi veya hangi tamamlayıcı aktiviteyi uygulayacağı na karar verir	Oğrencini n öğrenme tarzını göz önünde bulundur arak hangi metodları kullanaca ğına karar verir	Oğretmen nasıl destekleyece ğine, hangi aktiviteyi veya hangi ek aktiviteyi uygulayacağı na karar verir	Oğrencin in öğrenme tarzını göz önünde bulundur arak hangi metodlar ı kullanaca ğına karar verir

Öğretmenler için terimler sözcüğü⁹

Kavram	ANLATIM	EŞDEĞER ŞARTLARI (ingilizce,arnautça ve sırpça)
Hesap verme	Etik yönetimin kavramı(okulun etik yönetimini kapsar)kararlar,hareketler ve sonuçları için sorumluluk alma ve tanımaya dayanan ve ilgili paydaşlara hesap vermek beklentileri ile bağlanır.	
Yapay dil	Bu tür uluslararası ya da iletişim bilgisayar programlama gibi bir icat dil, öngörülen kurallara dayalı ve belirli bir amaç için geliştirilmiş.	Örn. Esperanto, Pascal vb.
Değerlendirme	Bilgi toplama ve öğrenci başarı ya da performans ile ilgili kararlar verilmesi süreci.	
Öğrenme için değerlendirme	Öğrencileri öngörülen ders sonuçlarına göre nerede olduklarını göstererek ana yetkinliklere ulaşmaları için desteklemeyi amaçlar.Öğrencileri ders sonuçlarının, kalite kriterlerinin ve kişisel başarı göstergelerinin belirlenmesinde katılımcı yapmaya ve bilinçlendirmeye dayanır.Öğrenciler o belirlenmiş sonuçlara ulaşmak için neler yapacaklarını ve nasıl ulaşacaklarını öğrenirler.	Biçimlendirici değerlendirme.
Değerlendirme öğrenmesi	Geçerli delilleri toplama,güvenilir ve karşılaştırılabilir,öğrencilerin öğretimdeki ilerlemelerini değerlendirmek için(yani öğretim müfredat/konuların çeşitli alanlarda ki, başarıları ve temel yetkinliklerin elde edilmesi).	Kapanış değerlendirmesi.
Değerlendirme metodolojisi	Stratejiler ve faaliyetler genellikle öğretmenler (iç değerlendirme) yoluyla veya öğrenci başarısını ve performansını ölçmek için uzman kuruluşların (dış değerlendirme) tarafından uygulanmaktadır	
	İnsanlar, gerçekler, olaylar, eylemler, inançlar ve durumlara karşı iç konumlandırma; hareket için iç . hazırlık.	
Temel eğitim	Temel yetkinliklerin elde edilmesinde ki minimal standartlara ulaşmak için gerekli okul yılları.	Genelde zorunlu eğitimi kapsar.
Blok öğretimi	Ders saatlerinin belirlenmesi için ders/ders birimleri için daha kompakt zaman süreçlerinin belirlenmesi için son derece esnek bir yol'dur (örneğin,bir dersin bir semester boyunca tüm ders yılına dağıtılmış haftasal dersler yerine 6 hafta içerisinde işlenmesi) Bu başlıca olarak son derece sıkı dizilerin istenilmediği derslerde uygulanabilir.	

9. Öğretmenler için uygun olmayan terimler kaldırılabilir.

Taşıyıcı konular	Kapsamı ve yapısı temel alınarak dersin belirli amaçlarına katkıda bulunan öğrenciler de belirli yetkinliklerin gelişmesini sağlayan derslerdir (örneğin:iş ve teknoloji öğrenimi; kişisel gelişim, hayat bilgisi, sosyal bilimler).	
Çocuklar için samimi ortam	Hakları temel alan, genel kapsamlı, bütün çocuklar için sağlıklı ve koruyucu öğrenmeye dost ortamlar.Onlar aynı zamanda aile/topluluklar arasında güçlü bağları da kapsar.	Okullar ve çocuk dostu adalete dayalı eğitim sistemleri için UNICEF’e bak.
Sınıf tabanlı değerlendirme/öğretmenler tarafından değerlendirme	Öğretim ve öğrenme stratejilerinin bir parçası olarak sınıfta öğretmenler tarafından düzenli olarak yürütülen öğrenci başarısı ve öğrenme sorunları açısından acil ve sürekli bilgi sağlayan	
Kod	Kod enformasyonun bir kısmın (örneğin, bir harf, bir söz, ifade ya da jest) başka bir şekil veya görünümde (bir işaretin başka bir işaret şeklinde), ille de aynı tür içerisinde olmayan değiştirilmesi için koyulan kuraldır. Kodlama,bilginin iletişiminde veya işlenmesinde, bilginin bir kaynaktan sembollere iletişim için değiştirilmesi sürecidir. Kod çözme bunun ters işlemidir, bu sembollerin bir alıcı tarafından tekrar anlaşılabilir enformasyona kod formunda dönüşümüdür.	Bu bilgiler için başvurmamız gereken yerler: Dilbilim kodu (enformasyonun ses, kelime, harf, cümle gibi değişik dilbilim araçları ile ifade edilmesi) Sanat kodu (renk, resmin şekli /tasarımı /mimarisi; sesi Müzik tonu; dans figürleri; dil – hareketler –drama mimikleri,vb.
İletişim	İletişim anlamlı bilgiyi iletme faaliyetidir. İletişim bir gönderen,bir mesaj ve bir alıcı gerektirir buna rağmen iletişim zamanında alıcını mevcudiyeti veya göndericinin amacını bilmesi zaruri değildir;böylece iletişim büyük zaman veya mekan uzaklıklarında da gerçekleşebilir.	İletişim tarafların birbirleriyle ortak birpaylaşım alanlarının olmasını,yani bir bağlamin olmasını gerektirir.Alıcı göndericinin mesajını aldığı zaman iletişim süreci gerçekleşmiştir.

**Pratik çıkar
toplulukları**

Antropolog Jan Wave'e göre ilk Pratik ilgi Alanı grupları ,aynı ilgi alanına,sanate, ve ortak meslekere sahip topluluklarla oluşmuştur.Bu ortak ilgi alanından dolayı grup doğal bir şekilde gelişebilir veya amaçlı olarak kendi ilgi alanlarıyla ilgili grupları oluşturmak için oluşmuş olabilir.

Uygulama toplulugu

Grup ile bilgi ve tecrube paylaşımı ile meydana,bu bağlamda üyeler birbirlerinden kendi ilgi alanlarına göre yararalı şeyler öğrenir ve böylece bireysel ve profesyonel olarak gelişme imkanı bulur. (Lave & Wenger 1991). İlgi Alanı uygulama grupları fiilen var,veya munazara/haberlesme grupları olarak veya gerçek hayattab is suresinde mutfakta ,fabrika doşemesinde veya çevrede başka bir yerde var olabilirler.

Müfredat	Bir eğitim sistemi içerisinde bulunan ders alanı,ders ve kesişen konular.Konsept genellikle”Formal” veya “öngörülen”(yazılan) mufredatı içerir ama “öngörülmeyen” veya “gizli” Mufredatı da icerebilir. Aynı şekilde,”öngörülen”(resmi), “uygulanan” , (sınıftaki interaktif etkinlikler sonucu gelen)”interaktif” ve (ogrencilerin gerçekten ne öğrendiklerine dair) “etkili”.	Mufredat vardır
Müfredat Çerçevesi	Diğer öğrenim programlarını ve belgelerin gelişimini yönlendiren Müfredat gelişimi ve uygulaması için gerekli olan bir dizi politikalar, düzenlemeler, yönlendirme ya da talimatlar..Eğitim sistemini bir düzeneği olarak Mufredatın durumunu göz önünde bulundurarak, Müfredatın çerçeveleri genellikle üniversite öncesi öğrenimin “anayasası”ibi gorulur. Mufresaat çerçeveleri bütün sistem için,(temel eğitim gibi) özel safhalar veya Mufredatın özel alan ve konuları için yazılabilir.(örneğin Mufredatta kesişen konuların birleştirilme çerçevesi). Diğer öğrenim programlarını ve belgelerin gelişimini yönlendiren.	
Müfredat Entegrasyonu	Bütünsel ve kapsayıcı öğrenmeyi teşvik etme amaçlı ders içeriklerini kombine/ artikule etme işlemi.Bu bir dizi ayrıık derslerin azalmasına yol açar ve genellikle ilköğretim ve ortaöğretimde uygulanır.	
Müfredat Politikası	Hükümet veya öğrenim otoriteleri tarafından verilen ve Müfredat gelişiminde doğrudan doğruya veya önemli etkisi olan resmi kararlar. Bu kararlar genellikle hükümetin resmi belgelerinde kaydedilir.	
Müfredat Yapısı	Herhangi bir sistemde Müfredatın organize edilme şekli, Mufredatın ders ve alanlarını, ne zaman ve hangi “modelle” öğrenilmesi gerektiklerini kapsar.Müfredat,örneğin Ana Mufredat ve seçmeli Mufredattan oluşabilir,bu da bazı farklılıklarla değişik sınıflar arasında öğrenilir.	
Müfredat Sistemi	Müfredat yapısının ve belgelerinin bütünü aracılığıyla öğrencilerin neyi,niye,nasıl ve ne kadar iyi öğrenmesi gerektiğine dair öğretmenlere ve diğer taraflara talimatlar verilir. Müfredat sistemi genellikle öğrenim yasalarından,Müfredat çerçevelerinden,der Müfredatından,değerlendirme standartlarından,okul metinlerinden ve diğer ders malzemelerinden oluşur.	

Teşhis değerlendirme	Genellikle ders işleminin başlangıcında gerçekleşir ve öğrencilerin öğrenme sürecindeki değişik problemlerin üstesinden gelmelerini desteklemek için becerilerinin ve zayıflıklarının tespit edilmesine odaklanır.	
Farklaştırılmış Öğretim	Farklaştırılmış öğretim öğrencilerin becerilerini, ilgi alanlarını veya değişik ders ihtiyaçlarındaki konseptleri benimsemek, kullanmak, geliştirmek ve günlük işlemin bir parçası olarak sunmak, eşit derecede yaşaması için çoklu programların geliştirilmesini kapsar. Öğrencilere dersleri için sahiplik duygusu ve büyük sorumluluk almalarını ve arkadaş aracılığı ile veya etkileşim içerisinde öğrenme olanağı sağlar.	
Etkili Müfredat	Öğrencilerin bilgi, beceri ve tutum bakımından gerçekten ne öğrendikleri.	Gerçekleşmiş Müfredat
E-Öğrenme	Bilgilere ulaşmanın gelişmesi amacıyla yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına dayalı öğrenme, aynı zamanda onların etkili ve sorumlu olarak uzak ve ağ etkinliklerini genel bağlamında etkili ve sorumlu kullanımı.	
Seçmeli Müfredat	Öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları doğrultusunda seçebilecekleri ders alanları/dersler.	
Girişimcilik Eğitimi	Dar anlamda: çocukların ve gençlerin, ekonomide girişimci rol almaları için hazırlanmaları, demek ki kendi iş yerlerini/işletmelerin kurmaları. Geniş anlamda: çocukların ve gençlerin girişim, karar verme, risk alma, liderlik, yönetim ve organizasyon becerileri gibi girişimci becerileri ile donatılması.	
Geliştirilmiş öğretim ve öğrenme zamanı	Belirli bilgi, beceri ve tutumların kazanılması, aynı zamanda derin ve kalıcı bilginin teşvi için öğretim ve öğrenime daha fazla zamanın harcanması.	
İfade etme	İfade şu anlamlara gelebilir: sembolik ifade olarak: ifade (dil), dil aracılığıyla taşınan bir düşünce; İfade (matematik), uygulanabilir kurallara göre iyi oluşturulmuş sembollerin ayrıntılı bir kombinasyonu; ifade (programlama), bir değeri uygululama için verilen bir talimat; ifade (sanat yoluyla) (müzik) müzikal dinamikleri işaretler ile yazmak.	Beden ifadeleri: Duygusal ifadeler, sözel olan ve olmayan duygu ifade eden davranışlar; yüz ifadeleri, duygu yansıtan yüz hareketleri; genlerin ifadesi: bir gen enformasyonunun biokimya da kullanılma işlemi; sanatsal ifadeler (dans etmek, tiyatro, pandomim, vb.)

Dış değerlendirme	Okul dışında bir ajans tarafından yapılan veya okulun dışındaki ajanslar tarafından sunulan prosedürlere ve entrümanlara (demek ki dış sınavlar;uzman kuruluşlar tarafından sağlanan testler)göre yapılan değerlendirmeye denir.(ulusal) Öznellik puanının punaninin dusurebilmesi icin bu değerlendirme standartlara dayalı olmalıdır.	
Ekstra müfredat faaliyetleri	Formal ders/ders alanlarının bağlamlarının dışında gerçekleşen yapılandırılmış ders-dışı faaliyetler. Bazı sistemlerde, bu faaliyetler iş deneyimi veya organize sporları içerebilirler.	
Resmi müfredat	Resmi ders bağlamında sunulan olanaklar ve ders tecrübeleri. Resmi Mufredat sertifika ve diplomaların verilmesinde temel alınan toplum tarafından kabul edilen müfredattır.	Öngörölmüş/resmi/mecburi Mufredat.
Resmi eğitim	Hierarkik olarak ve kronolojik sınıflar ile yapılandırılmış okul-öncesi eğitimden başlayan, genel akademik araştırmaların dışında çeşitli uzmanlaşma programları ve tam zamanlı teknik ve profesyonel eğitim kurumlarını da kapsayarak üniversiteye kadar devam eden eğitim sistemidir.Formal eğitimde kazanılan sonuçlar ve yeterlikler diploma ve sertifikaların verilmesiyle toplum tarafından kabul görür.	
Biçimlendirici Değerlendirme	Ilke olarak sınıf temelli olan öğretmen tarafından belirli bir zaman sürecinde öğrencilerin derslerde gelişmeleri için desteklenmeleri amacıyla gerceklesen değerlendirme. Bu değerlendirme dersi bir sonuc gibi değil bir süreç gibi öngörür (ilgili olarak Öğrenme için değerlendirmeye bak).	
Genel eğitim (okullar)	Öğrencilerin genel başarı ve gelişiminin akademik ders/derslerle aynı zamanda hayat ve iş ile ilgili olan tutum ve becerilerin daha geniş bir yelpazede gelişmesi.	
Gizli müfredat	Öğrencilerde mevcut olan veya kişisel tecrübeleri ile gelişen inan., tutum ve beceriler. Gizli Müfredat Resmi Mufredat ile uyum içinde olması gerekir.	
Bütüncül ve kapsamlı bir öğrenme	Fenomenlerdeki işlemlerin doğal,toplumsal ve kişisel boyutlarının bağlantısını vurgulayarak bir bütün olarak ilerlemeye çalışan ve öğrencilerin gelişimindeki akademik yönleri entegre eden değerlendirme çeşididir.	“Tümleşik öğrenme”ye bak.
Holistik Gelişim	Tüm kişilik boyutlarının,demek ki entelektüel,duygusal ve motor yönlerin uyumlu bir şekilde gelişmesi.	Bireyin “bir bütün olarak”gelişmesi yaklaşımı.

Bütünsel öğrenme ortamı	Öğrenciyi entelektüel,duygusal ve motorik becerilerini eş zamanlı geliştirmesine davet eden ders organizasyonu.	
Kapsayıcı eğitim	Kaynaştırma eğitimi bütün çocukların özel olarak ta marjinalleşme ve dışlanma eğilimi olan öğrencilerin ders için gereksinimlerini adres alır. Bu demektir ki tüm öğrencilerin - Ozürlü olan veya olmayan - aynı okul öncesi ve okul ortamında veya toplulukların eğitim tesislerinde beraber çalışabilirler.	
İnformal eğitim	Ongörülmemiş günlük tecrübeler boyunca ve sistematik ders işlemi yokluğunda bilgi, beceri ve tutumların formal olan veya olmayan ders ortamlarının dışında edinilip gelişmesi.	
Bilgi ve iletişim teknolojisi (BİT)	Bilgilere ulaşma ve onları geliştirme,değişik işlemler uygulama, aynı şekilde iletişim içinbilgisayar, TV, internet,veya diğer elektronik ekipmanların ders anlatımı ve uygulaması için kullanılması.	Bütüncül ve kapsamlı öğrenme.
Entegre Öğretim ve Öğrenme	Kişisel ve toplumsal hayattaki bağlantıları (faaliyetleri),doğayı ve bilgiyi yansıtan ve vurgulayan ders çeşidi.	
İnteraktif sınıf	Sınıf seviyesindeki ders ortamı,öğretmenler ve öğrenciler arasında arama,problemlerin çözümü ve somut uygulamalar bağlamında devamlı iletişimin temel alan ders turu.	
İnteraktif öğretim ve öğrenme	Öğrencilerin filozofi ve kapsama pratiği,onların öğretim deneyimini geliştirmek ve belirlemek için,ihtiyaçlarını,ilgilerini,önceki bilgiyi ve içeriği dikkate alarak.	
Temel yetkinlikler	Her toplum üyesinin hayatında önemli katkısı olan bireylerin ve tüm öğrencilerin eğitim ve öğrenim sistemi tarafından önemli varsayılan yetkinlikler. “Temel öğrenime”yakın olan ana yetkinlikler “temel yetkinlikler” olarak ta kabul edilebilir.	Genel,transversal veya kapsamlı yetkinlikler.

Müfredatın temel derecesi	<p>Müfredatın değişik seviye ve sınıflar sayesinde uygulandığı belirli safhalar.Öğrencilerin gelişmesi,Müfredatın gereksinimleri açısından ve öğrencilerin,öğretimin ve öğrenimin gelişmesi yaklaşımlarına göre ortak özellikler kapsayan süreçler.Kosova Mufredati çerçevesinde,öğretim seviyesindeki belli safhalardaki önemli aşamalar şu sonuçları temin etmek için gereklidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim amaçlarının artikulasyonu ve görevleri için daha çok şeffaflık ve doğruluk; • özel metotlara odaklı okul organizasyonu,ders sonuçları ve değerlendirme araçları için somut talimat alma imkanı; • öğrenci gelişimi ve Mufredatın her kilit basamağının özel amaçları bağlamında yeni zorlukların sunulma imkanı. 	
Tanımak	<p>Konseptler dhe olgusal bilgileri (veriler) ve aynı şekilde onların arasındaki bağlantılar (örneğin yapı ve modeller) doğal ve yapay ortam, insanlar ve toplum, kültür ve ekonomi ile ilgili ve bizim insanlar,dünya ve toplum hakkındaki bakış açılarımızı içerir.Açıklayıcı bilgi “ne?”sorusunun cevabını bilmemizi, diğer yandan da prosedürel bilgi “nasıl?”in cevabını bulmamızı sağlar.</p>	
Ekonomi ve bilgi toplumu	<p>Gelişimin ve ilerlemenin ana kanağının (özellikle internet, elektronik ders ve elektronik ekipman aracılığı ile) bilgi olduğu bir toplum ve ekonomi.</p>	Curriculum area
Müfredat alanı	<p>Ortak amaç ve görevleri olan dersleri gruplaştıran bilgi, beceri, değer ve tutumların geniş bir ders kategorisinde birleştirilmesi.Derslerin belli bir alanda okullardaki eğitim sürecinin genel ve özel amaçları doğrultusunda birleştirilmesinin öğrencilerin gelişimindeki özel katkısı göz önünde bulundurulur.</p> <p>O aynı şekilde çoklu ve disiplinler arası yaklaşımlar ve aynı şekilde müfredat arası hedefleri uygulanması olanağını göz önünde bulundurulur.</p>	
Dil	<p>Dil,insanın karmaşık iletişim sistemlerinin ihtilası ve kullanımı için özel kabiliyetlerine, veya öyle karmaşık bir iletişim sisteminin özel ifadesine denir. Dilin her yönüyle bilimsel araştırmasına dilbilim denir.</p>	<p>Bugün insanlar tarafından konuşulan yaklaşık 3000-6000 diller en önemli örneğini temsil eder, ancak doğal diller de sadece işitsel değil görsel uyarana dayalı olabilirler,örneğin işaret dili ve yazılı dil.İnşa edilen yapay sistemlerin diğer çeşit ve kodları,bilgisayarın programlanmasında kullanılanlardan,aynı zamanda dil çağırılabilir.</p>

Öğrenci gündem merkezli perspektif	Öğrencinin ihtiyaç, ilgi alanı ve kabiliyetleri perspektifinden çıkan öğretim ve öğrenim felsefesi, uygulaması, organizasyonu ve değerlendirmesi.	
Öğrenme	Yeni bilgilerin, becerilerin ve tutumların, kazanma, emme ve geliştirme süreci, önceden var olan yapılara entegre edilmiştir ve aynı zamanda yeni kazanımlar için temel oluşturur.	
Öğrenme içeriği	Genellikle bir ders veya mufredat alanı içerisinde bilgi, beceri, değer ve tutumlar altında gruplandırılan öğrenimin ve öğretimin temelini oluşturması beklenen konu, inanç, davranış, kavram ve gerçekler.	İçerik
Öğretim Deneyimi	Öğrencilerin uyguladıklarında bilgi, beceri, değer ve tutum kazandığı durum ve süreçler.	
Öğretim Olanakları	Öğrenciye öğrenimin teşviki için potansiyel durum ve süreçler.	
Öğrenme sonuçları	Öğrencilerin ne bilgilendirilmelerini, inanmalarını, değerlendirmelerini uygulamalarını öğreten ifadeler.. Sonuçlar Mufredat Çerçevesinde bilgi, anlama, beceri ve yetkinlik, değer ve tutumlar gibi bir dizi domenler halinde ifade edilmişlerdir.	Sonuçlar Ders sonuçları Öğrencilerin yetkinlikleri Öğrencilerin sonuçları Öğrencilerin başarıları.
Öğretim kaynakları	Öğrencilerin öğrenmesi için ders metinlerini, öğrenim yazılımlarını, deney araçları, atlaslar, alıştırmalar vb. içeren referans ve destekler.	
Yaşam boyu öğrenme	Öğrencilerin yaşam boyu başarılı öğrenci olmaları için gerekli yetkinliklerle donanılması.	
Yaşam becerileri	Öğrencilere günlük hayatlarıyla bağlı görevlere veya süreçlere kapasite sağlayan beceriler.	
Düşük orta eğitimi	Ortaöğretim (Kosova’da dört yıl) ilk döngüsü (2 ISCED).	
Anlamli öğrenme	Ezberci öğrenme aksine, farklı durumlarda uygulanabilen ve problemlerin çözümünde yaratıcılık sağlayan kavramsal ağların (yani, kavramsal haritalar) geliştirir. Yapılandırmacı görüşlerine gelince, aynı zamanda (yani, kendi kişisel deneyimleri ile ilgilidir ve uygulama ve somut çalışmaya yönlendirir) öğrenciler için mantıklı öğrenme anlamına gelir.	
Çok katmanlı kimlik kavramı	Küreselleşmenin güncel fenomenleri bağlamında farklı kültür gruplarından bireylerin katılımı ve maruz kalması dolayısıyla varsayım ve gelişim faktörlerinin karmaşık bir sonucu olarak kimliğin anlaşılması.	

Çoklu zeka	<p>Zeka ve kişilikle ilgili etkili bir çadas teori olan(H. Gardner), beyinde genel veya jenerik bir zekanın yanında,genellikle etkili problem çözmek için özel zeka tipleri detekte edilebileceğini vurgular.</p> <p>Müfredatın gelişimi ve uygulamasında bu buluşun önemli sonuçları vardır, özellikle çocuk veya öğrenci merkezli kavramın bireyin “bir bütün”olarak ders sürecindeki gelişimi modelini kapsar.</p> <p>Bugüne kadar 8 çoklu zeka tanımlanmıştır:dilbilim; mantık,matematik; uzaysal;bedensel kinestetik; muziksel; kişiler arası; içsel; doğal zeka.</p> <p>Bu sekiz zeka çeşidi arasında,ek olarakvaroluşsal / ahlaki / manevi zekadan da bahsedilir.</p>
Doğal dil	<p>Dil felsefesinde, doğal dil (ya da sıradan bir dil) insan aklı tarafından doğuştan dil becerileri sonucunda istemeden ortaya çıkan herhangi bir dildir. İletişim için kullanılan ve konuşulabilen doğal bir dil, işaretler ile işaretlenebilir veya yazılabilir. Doğal dil gibi bilgisayardaki programlama dilleri gibi inşa edilen dillerden veya biçimsel mantık, özellikle matematiksel mantık için "dil" olarak inşa dillerden farklıdır.</p>
İnformel eğitim	<p>Formal eğitimin tanımına uymayan herhangi bir organize veya kalıcı faaliyet. Bundan dolayı, forml olmayan öğrenim, eğitim kurumlarının içinde veya dışında düzenlenebilir ve her yaşatan bireylere hizmet eder.</p> <p>Yetişkinler için okuma-yazma öğrenim programları,okulu bırakmış öğrenciler için temel eğitim, günlük hayat becerileri veya genel kültür içerebilir.Formal olmayan eğitim programları zorunlu olarak dereceler halinde olması gerekmez ve zaman açısından değişik şekillerde olabilirler veya derste ulaşılan başarı için sertifika vermeleri gerekmez.</p>
Seçmeli Müfredat	<p>Okul seviyesinde bulunan müfredat konuları ve faaliyetleri temsileneden seçmeli Müfredat parçasıdır.</p>
Arkadaş-arkadaş değerlendirme	<p>Öğrencilerin birbirlerinin işlerini değerlendirmeleri (formatif veya nihai olabilir).</p>
Arkadaş-arkadaş eğitimi	<p>Bilgilerin değişimini temel alan ders işlemleri,arkadaşlar arası bilgi ve tecrübenin paylaşılması.Bu sırada onlar kaynak insan veya dersi kolaylaştırıcı mentor gibi davranırlar.</p>
Arkadaş-arkadaş öğretimi	<p>Öğrencilerin okul ortamında kendi bilgi ve becerilerini diğer öğrencilerle paylaşma amacıyla öğretmenlerin rolünü üstlenmeleri uygulanması.</p>

Öngördürücü değerlendirme	Öğrencilerin gelişimindeki olası başarı ve başarısızlıklarını öngörmeyi,onların ilerlemesi için etkin programların önerilmesi amacıyla,yanısıra öğretimde eksiklikler (beklenen)durumunda ek uygun eylemler amaçlıyan değerlendirme.	
İlk öğretim	Kosovada,bir okul öncesi sınıfı dahil,beş yıl süreli ilk eğitim döngüsü veya dönemi (SNKA 1).	
İyileştirici faaliyetler	Etkin öğrenme güçlüklerini aşmak için öğrencilere yardım sağlamak amacıyla sağlanan fırsatlar ve öğrenme deneyimleri.	
Okul özerkliği	Mali kaynakların yönetimi(kamu ve özel finansmanı ile),insane kaynakları yönetimi (okul müdürleri,eğitim ve eğitim dışı personelin) ve okullar içinde karar verme açısından okullara verilen özerklik yanısıra bu özerklik ile bağlantılı olarak yapılan değerlendirme sistemleri (hesap verebilirlik).	
Okul tabanlı müfredatı (ya da kurum bazlı)	Okul (veya kurum) seviyesinde yerleştirilen Müfredat bölümü..	
Orta öğretim	İki aşamaya ayrılan-düşük ve yüksek (SNKA 2 ve 3) öğretimin ikinci aşaması veya döngüsü.	
Seçici Değerlendirme	Öğrencilerin öğretimde ki başarı ve öğrenme sorunları için öz değerlendirme.. Arkadaş-arkadaş değerlendirmesinde ki gibi,öğrencilerin sonuçlar ve süreçler açısından öğrenmelerini değerlendirmek için kullandıkları yüksek düzeydeki entelektüel becerilere dayanır.	
Öz değerlendirme	Öğrencilerin başarı ve öğrenme sorunları için öz-değerlendirme. Arkadaş-arkadaş değerlendirmesinde ki gibi,öğrencilerin sonuçlar ve süreçler açısından öğrenmelerini değerlendirmek için kullandıkları yüksek düzeydeki entelektüel becerilere dayanır.	
Hizmete dayalı öğrenme	Genellikle yerel ya da geniş toplum içinde, organize herhangi bir hizmet sunumunda öğrenci katılımı sonucu olarak ortaya çıkan öğrenme.	Toplum hizmetlerine dayalı öğrenme.
İşaret	İşaret kendin ve bir nesne arasındaki mantık bağlantısı anlamına gelir. Doğal bir işaret kendi nesnesinin alakasın taşır – örneğin, şimşek, gök gürültüsü bir fırtına işaretidir.Geleneksel bir işaret noktanın cümleinin sonu anlamına gelmesi gibi uyumlu olur.	İşaretin bir anlam taşımasına semiosis adı verilir . Semiosis denilen şey,bu şekilde dil felsefesinde ve se-miyotikte bu şekilde tanınır.İşaretin bir şekli(a) ve bir anlamı (b) vardır.

Sembol	Sembol bir fikir, bir fiziksel varlık veya bir süreci temsil eden bir gerçektir, ancak ondan farklıdır. İletişim gerçeklikten farklı - sembolünün amacı belli bir sentetik formunun anlamını iletmeektir. Örneğin, kırmızı bir oktagon belki de "Dur" anlamını sembolize edebilir. Harita üzerinde,bir çadır fotoğrafı bir kamping ifade edebilir.Rakamlar numaralar için sembollerdir.Özel isimler bireysel sunum sembolleridir.	Örneğin,matematiksel semboller,bilgisayar ikonları,ulusal sembolleri (bayrak,marş),dini semboller (haç,yarım ay,vb) isimler vb.
Beceri	İstikrarlı bir standarda göre belirli bir görevi gerçekleştirmek için bilgiyi uygulama becerisi(bilginin operasyonel/prosedürel boyutu).	
Spiral Müfredat	Daha karmaşık,daha geniş ve yeni öğretim deneyimlerin bağlamında,Müfredat/ders alanları ile bağlantılı bilgi,beceri ve tutumların peryodik tekrarını içeren Müfredat geliştirme modeli. Çeşitli öğretim içeriğinin daha derin muamelesi ve önceki öğretimin konsolidasyonuna hizmet vermektedir.	Müfredatın/öğretimin spiral büyümesi.
Standart	1.Karar,gereksinim veya uygulanması veya hayata geçirilmesi beklenen kural (örneğin, “kalite/Müfredat standartları”). Müfredat standartları (kalite) eğitim içeriği (içerik standartları), süreçler (süreç standartları), sonuçlar (sonuç standartları) ve çevre (çevre standartları)na atıfta bulunabilirler. 2.Belirli bir sonuç verilmesi gerektiğinde öğrenciler tarafından elde edilmesi beklenen başarı ve ulaşım seviyesi.	
Ders	Özel öğretim disiplini (matematik veya tarih,gibi).	
Nihai değerlendirme	Belirli bir zaman içerisinde öğrenciler tarafından öğretim sonuçların elde edilmesi için ilerlemeyi özetleyen değerlendirme.	
Sürdürülebilir Öğrenme	Toplum,ekonomi ve çevrenin sürdürülebilir kalkınma ile bağlantılı hizmet öğretimi.	
Öğrenmenin istikrarlı ilerlemesi	Bilgi, beceri ve tutumların yeni sistemlerde önceki derslerin etkin entegrasyona dayanan öğrenme.	
Öğretim Programı	Belirli bir konu ile ilgili sonuçları,öğrenme içeriğini ve öğrenme amaçlarını açıklayan belge.Modern öğretim programları aynı zamanda onların uygulanması için talimatları da kapsar,öğretim ve değerlendirme için uygun metodoloji dahil.	Belirli bir ders/için öğrenme programları.
Öğretim	Öğrencilerin öğrenme stillerin uygun yöntemlerini geniş bir yelpazede kullanarak öğrencilerin öğrenmelerini teşvik etmek amacıyla gerçekleştirilen etkinlik.	

Ders fonu	Bir yıl veya hafa boyunca öğretim ve bir dersin veya öğretim alanın öğrenimi için belirlenen zaman. Müfredat Çerçevesi projeleri ve interaktif öğrenme ve öğretme üzerinde çalışmak için zaman tahsisi sağlar.
Değerler	İnsanların kendi davranış ve seçimleri için takdir ettikleri rehber ilkeler ve temel referanslar.
Mesleki eğitim ve öğretim	Müfredat Çerçevesi aracılığıyla belirlenen temel yetkinlikleri elde etme yanısıra, öğrencilerin belirli meslekler için ve profesyonel iş ve niteliklerin becerilerini sağlamak için eğitim ve öğretim.

Bibliyografya

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2011), Kosova Cumhuriyeti, Priştine Üniversite Öncesi Eğitim Müfredat Çerçevesi

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2011), Kosova'da Üniversite Öncesi Eğitim Kanunu

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2007), Kosova'da 2007 Üniversite Öncesi Eğitim Stratejisi 2007-2017 Priştine

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2010). Kosova'da eğitim için stratejik plan

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, Anaokulunda 0-3 veya 3-5 yaş arası okul öncesi eğitimciler için yayın.

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, okul öncesi eğitimciler ve öncesi-ilköğretim okulları için yayın; 5-6 yaş arası ; okul öncesi sınıf, Mufredatin 1.derecesi.

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirmeye kılavuzu. Öğretmenler için kılavuz ilk okul, 6-10 yaş arası, I – V sınıflar, Mufredatin 1. Ve 2.derecesi, SNKA'ya göre 1.seviyesi

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, öğretmen yayını, alt orta eğitim, 11- 14 yaş arası, VI-X sınıflar, Mufredatin SNK'ya göre 1. ve 3. Dereceleri.

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, öğretmen yayını, yüksek orta eğitim - liseler / profesyonel okullar, 15-17 yaş arası, X-XII sınıflar, Mufredatin 5. Ve 6. derecesi, SNKA'ya göre 3.seviyesi

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, Okulöncesi müdürleri için kılavuz, okul öncesi 0-5 yaş arası.

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, Okul müdürleri için kılavuz, 5-6 yaş arası okul öncesi eğitim için, , Mufredatin 1.derecesi, ilk okul öğrenimi, 6-10 yaş arası, I-V sınıflar, Mufredatin I ve II derecesi , SNKA'ya göre 1.seviyesi, 11-14 yaş arası alt orta eğitim, VI-IX sınıflar, Mufredatin 3 ve 4, SNKA'ya göre 2.seviye.

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Sınıf uygulamalarını geliştirme kılavuzu, Okul müdürleri için kılavuz, orta yüksek eğitim - lise / profesyonel okullar, 15-17 yaş arası, X-XII sınıflar, Mufredatin 5 ve 6 dereceleri, SNKA'ya göre 3.seviye.

Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Seçmeli Müfredat Kılavuzu, Priştine Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2012), Öğretmenlerin rehberlik Rehberlik okul müdürleri, Priştine

Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2003), Eğitim Planı ve Programı 1
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2004), Eğitim Planı ve Programı 2
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 3.
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 4
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 5
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2003), Eğitim Planı ve Programı 6
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2004), Eğitim Planı ve Programı 7
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 8
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2002), Eğitim Planı ve Programı 9
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 9
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2003), Eğitim Planı ve Programı 10
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2004), Eğitim Planı ve Programı 11
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 12
Eğitim,Bilim ve Teknoloji Bakanlığı (2005), Eğitim Planı ve Programı 13

Sternberg, R. & Subotnik, R., eds. (2006).Öğrenci başarısını:Muhakeme, Esneklik ve Sorumluluk ile en iyi şekilde kullanmak.Grinvic, CT: Bilgi Çağı Yayıncılık

Vagner, T., Kegan, R. , Lahey, L., Lemons, R., Garnier, J., Helsing, D., Howell, A., Rasmussen, H. (2006). Değişim Liderliği:Okullarımızın Dönüşümü İçin Pratik Kılavuz. San Francisco: Cossey Bass

Perkins, D. “Müfredat genelinde Düşünme ve Öğrenme Becerileri Entegrasyonu.” Yakobs, H. (1989). Disiplinlerarası Müfredat: Tasarım ve Uygulama

Aleksandria, VA: Denetim ve Müfredat Geliştirme Derneği. Takir, M.S. & Koding, Y.B. (2002/1998)

Avrupa resmi belgenin Konseyi, Danyel Koste (ed.), Marisa Kavalli, Aleksandru Krişan, Piet-Hein van de Ven, Eğitim Dilleri için Avrupa Referans Belgesi.Avrupa Konseyi, Dil Politikaları Bölümü, Strasburg, 2007, 88 pp

Eğitim ve Bilim Bakanlığı (2001), Kosova'nın yeni Müfredat Çerçevesi

Finlandiya Ulusal Eğitim Kurulu (2004),Temel Eğitim için Ulusal Çekirdek

Müfredat İngiltere'de İlköğretim Öğretmenleri için Ulusal Müfredat Kitapçığı
(www.nc.uk.net)

İngiltere'de Ortaöğretim Öğretmenler için Ulusal Müfredat Kitabı (www.nc.uk.net)

Eğitim ve Bilim Bakanlığı, Tiran (2008), Liselerin Müfredat Çerçevesi

Ana Müfredatların tasarlanmasında katılanlar:

Ana Müfredatı sonuçlandıran komisyon

- 1.Nehat Mustafa, EBTB bakan yardımcısı
2. Drita Kadriu, Bakanlık odasının siyasi danışmanı
3. Ragip Cusi, Bakanlık odasının siyasi danışmanı
4. Cavit Dakay, EBTB’de genel sekreter
5. Aluŝ Istogu, Üniversite Öncesi Eğitim İdaresi Bölümü Direktörü
6. Agim Berduna, Üniversite Öncesi Eğitim Geliştirme Bölümü Direktörü
7. Zecir Veselay, Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı
8. Ramus Lekay, Üniversite eğitiminde kalite güvencesi için Bölümü Başkanı
9. Enesa Kadic, Azınlık Bölümü Başkanı
10. Ruve Prekoroca, Mesleki Eğitim Bölümü
11. Mustafi Kadriu, Ölçme ve Standartlar Bölümü Başkanı

Ana Müfredatin koordinasyonu ve bilişiminin Yönetici Kurulu

- 1.Ramus Lekay, Mufredatların geliştirme Koordinatörü ve Baskanı
- 2.Scipe Gasi, ISCED I birinci seviyesi koordinatörü
- 3.Laberie Luja, ISCED I birinci seviye koordinatörü
- 4.Ismet Potera, ISCED II ikinci seviye koordinatörü
5. Selim Mehmeti, ISCED III üçüncü seviye koordinatörü
- 6.Ruve Prekoroca, ISCED III üçüncü seviye koordinatörü
- 7.Valbona Kadriu, ISCED III üçüncü seviye koordinatörü

Müfredat alanlarına göre Ana Müfredatın bileşim ve koordinasyonu

Diller ve iletişim

- 1.Feime Lapastica – EBTB, Alan yazarı ve koordinatörü
- 2.Nezafete Kutlovci –EBTB, Yazar ve koordinatör
- 3.Seynaze Elezi -EBTB, Plan programlar için memur
- 4.Afirdita Haydari –kl. I-V, “Elena Cika”ilk okulunda öğretmen, Priştine

- 5.Dragoslava Macula – EBTB, Pristine
- 6.Hurisahe Korça - X-XII Arnavutça, ” Sami Frasëri” orta okulu, Priştine
- 7.Igbal Bivernik - VI-IX Türk dili,Priştine
8. Kuytim Rrahmani – Priştine Albanoloji Enstitüsü
- 9.Merita Zeciri - I-Vsınıfları öğretmeni, “Vilezirit Frashëri”ilk okulu, Lipyan
- 10.Sadik Idriz – Boşnak dili ve edebiyatı, Priştine, Priştine Üniversitesi
- 11.Sevdiye Malici - “Meto Bayraktari” alt orta okulu Priştine
- 12.Skindiye Meyzini - I-V okul öncesi, “Fatmir Berisa” ilk okulu, Priştine
13. Sukrane Gërmizay – Priştina Üniversitesi,Priştine
14. Valona Gasi - “Hasan Priştina”ilkokulu, Priştine

Sanatlar

1. Besa Luja, Muzik Fakultesi, P Ü– bileşim Alanı koordinatörü
2. Haki Cakli, Fakülteti i Edukimit, PÜ – koordinatör ve bileşimci
3. Adhurim Rasimi, Müzik sanatı profesörü – Priştina Üniversitesi
4. Gazmend Osmani, Öğretmen, Figurativ Sanat – Lise, Priştine
5. Muhamet Ahmeti, Figurativ Sanat Fakültesi, PU, Priştine
6. Necmi Bardhi, Öğretmen, Figurativ Sanat, Priştine
7. Violeta Krasnici, Müzik okulu müdürü, Priştine

Matematik

1. Mustafi Kadriu – EBTB, koordinatör ve bileşimci , EBTB
2. Nezir Haydini - EBTB, koordinatör yardımcısı ve bileşimci, EBTB
3. Armend Sabani – Doğa Bilimleri fakültesinde öğretmen.- bütün seviyeler için
4. Fadil Latifi – ilk okulda sınıf öğretmeni – I. seviye için – Gjilan
5. Fehmi Sulejmani – ilkokulda matematik öğretmeni.-II.seviye için– Gjilan
6. Hadiye Yashari – okul müdürü – “Jusuf Rexha”ilk okulu, Mitrovica
7. Ibe Gasi – ilk okulda matematik öğretmeni. –II .seviye için– Priştine
8. Indira Huruglica ilk okul öğretmeni – I.seviye - Priştine
9. Isane Bajrami – lisede matematik öğretmeni – III.seviye- Priştine
10. Necmiye Barani-ilk okulda matematik öğretmeni –II.seviye - Mitrovica
11. Teuta Zogiani – lisede matematik öğretmeni – III.seviye - Priştine
12. Cevat Krasnici – Eğitim Fakültesi Profesörü – her seviye için
13. Ziyadin Ibrahimimi – teknik okulunda matematik öğretmeni – III.seviye için – Priştine

Doğa bilimleri

1. Recep Kastrati, EBTB - koordinatör ve bileşimci
2. Mirlinda Dehari Zeka, EBTB – koordinatör yardımcısı ve bileşimci
3. Agim Gasi - Biyoloji Bölümü, PÜ-Doğa Bilimleri Fakültesi, Priştine
4. Drita Curri - X-XII sınıflar biyoloji öğretmeni, “Gjergj Kastrioti”lisesi, Drenas

5. Fetah Podvorica, Kimya Prof. Dr., Priştine Üniversitesi, Priştine
6. Mirniye Halili - VI-IX öğretmen, “Meto Bajraktari”ilk okulu, Priştine
7. Rasim Beytullahu – Fizik Bölümü, PÜ-Doğa Bilimleri Fakültesi, Priştine
8. Sadik Berisha - X-XII Kimya öğretmeni, “Bedri Pejani”lisesi, Peja
9. Selvete Muyay, I-V öğretmen, “Faik Konica”ilk okulu, Priştine

Toplum ve çevre

1. Arbir Salihu, EBTB - koordinatör ve bileşimci
2. Besa Halimi Zagraca, EBTB –koordinatör yardımcısı ve bileşimci
3. Dasamir Bërxuli, Psikoloji Bölümü, Felsefe Fakültesi – Priştina Üniversitesi,
4. Fehmi Reçipi, Tarih Bölümü, Tarih Enstitüsü, Priştine
5. Necat Reca, Coğrafya, ”Zenel Hajdini”lisesi, Gjilan
6. Pranvera Semsedini , Yurttaşlık Eğitimi öğretmeni, “Jeronim De Rada”ilk okulu
7. Semsî Krasniqi, Sosyoloji Bölümü, Felsefe Fakültesi, Priştina Üniversitesi
8. Semsî Reçica, Felsefe Bölümü, Felsefe Fakültesi – Priştina Üniversitesi
9. Seribane Bahtiri, VI-IX sınıfları öğretmeni, “Faik Konica”ilk okulu Priştine

Sağlık ve refah

- 1.Lulavere Behluli, EBTB - koordinator ve bileşimci
- 2.Enesa Kadic, EBTB – koordinator yardımcısı ve bileşimci
- 3.Albana Desku, Psikologe - “Zenel Hajdini”ilk okulu, Priştine
- 4.Bedri Çeyku, Beden Eğitimi Öğretmeni “Mustafa Bakiu”ilk okulu, Prizren
- 5.Diana Carkaxhiu, I-V seviyesi öğretmeni - “Zekirya Reca”ilk okulu, Gjakova
- 6.Emine Ahmetay, I-V öğretmen - “Pavarësia” ilk okulu, Priştine
- 7.Hayriye Balidemay, “Naim Frasheri”ilkokulu, Priştine
- 8.Merita Berisha, Beslenme doktoru – Priştina Üniversitesi – Tıp Fakültesi,Priştine
- 9.Cazim Elshani, Beden Eğitimi Fakültesi – Priştina Üniversitesi
- 10.Ramziye Krasnici, SOS'ta Okul öncesi Enstitüsü müdürü

Hayat ve iş

1. Binak Girguri, EBTB – koordinator ve bileşimci
- 2.Radica Berisa, EBTB – koordinator yardımcısı ve bileşimci
- 3.Agron Zeciray, ilkokul (sınıf VI-IX) - “Bajram Curri”, Istog
- 4.Arbnor Payaziti, Bilisim Fakültesi, Priştina Üniversitesi
- 5.Besiana Blakay, öğretmen - “Bayram Curri”ilkokulu, Priştine
- 6.Kastriot Buza, Eğitim Fakültesi – Profesör, Priştina Üniversitesi
- 7.Mustafë Ukay, lise X-XII, AAP okulları- “Saban Spahiya”teknik orta okulu, Peja
- 8.Muzafer Ademay, yüksek orta okul - liseler (X –XII sınıflar - “Gani Çavdırbasa”teknik orta okulu, Prizren
- 9.Nebi Caka, Elektronik Fakültesi, Profesör, Priştina Üniversitesi
10. Rizah Hacıu, yüksek orta eğitim X-XII ,AAP okulları - “Saban Spahiya”,Teknik Orta Okulu,Peja
11. Ceylane Aliu, öğretmen – “Elena Cika”ilkokulu, Priştina

Diğer Katılımcılar:

Arif Demolli - EBTB,Öğretim araçları ve ders kitapları sektörü
Abdurrahman Simnica – EBTB, Mesleki eğitim bölümü
Fatime Jasiqi – EBTB, Cinsiyat Dairesi başkanı
Igballe Cakaj – EBTB, alıştırma sektörün başkanı
Leonora Shala –EBTB, Sağlık geliştirme okulların koordinatorü

Luan Sahiti – EBTB, Alıştırma Sektorü
Merita Jonuzi – Bajraktari, EBTB – İnsan Hakları Sektörün Başkanı
Nuhi Gashi - EBTB, Diaspora Sektorü
Shukri Maxhuni – EBTB, Mesleki Eğitim Bölümü
Shyhrete Reçica – EBTB, eğitim müfettişi

Uluslararası ve yerel danışmanları:

- Alexander Chrisan – EU SWAP
- Chris Waller – EU SWAP
- Eda Vula – EU SWAP
- Meriat Shala – EU SWAP
- Naser Zabeli – EU SWAP
- Osman Buleshkaj – EU SWAP
- Tom Gougeon – EU SWAP
- Xhavit Rexhaj – EU SWAP

Yayında Kataloglandırma – (CIP)
Kosova Ulusal ve Üniversite Kütüphanesi

37.016:373.2

37.016:373.3

Okul öncesi ve ilköğretim sınıfı için Ana
Müfredat/ Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı. -
Prishtine : EBTB, 2012. - 130 s.

Bibliyografya: s. 126-127

ISBN 978-9951-16-050-6